

UREDBA (EU) 2018/848 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 30. svibnja 2018.

o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja načela ekološke proizvodnje i utvrđuju pravila u vezi s ekološkom proizvodnjom, povezanim certificiranjem te upotrebom oznaka koje kod označivanja i oglašavanja upućuju na ekološku proizvodnju, kao i pravila o kontrolama koja su dodatna pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) 2017/625.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na sljedeće proizvode poljoprivrednog podrijetla, uključujući proizvode akvakulture i pčelarstva, kako su navedeni u Prilogu I. UFEU-u, te na proizvode koji potječu iz takvih proizvoda, kada se takvi proizvodi proizvode, pripremaju, označuju, distribuiraju, stave na tržište, uvoze u Uniju ili izvoze iz Unije ili se namjeravaju proizvoditi, pripremati, označivati, distribuirati, stavljati na tržište, uvoziti u Uniju ili izvoziti iz Unije:

- (a) sirove ili neprerađene poljoprivredne proizvode, uključujući sjeme i ostali biljni reprodukcijски materijal;
- (b) prerađene poljoprivredne proizvode koji se upotrebljavaju za prehrambene svrhe;
- (c) hranu za životinje.

Ova se Uredba primjenjuje i na određene druge proizvode usko povezane s poljoprivredom, navedene na popisu u Prilogu I. ovoj Uredbi, kada se oni proizvode, pripremaju, označuju, distribuiraju, stavljaju na tržište, uvoze u Uniju ili izvoze iz Unije ili se namjeravaju proizvoditi, pripremati, označivati, distribuirati, stavljati na tržište, uvoziti u Uniju ili izvoziti iz Unije.

2. Ova se Uredba primjenjuje na sve subjekte koji u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije sudjeluju u aktivnostima koje se odnose na proizvode iz stavka 1.

3. Priprema hrane u objektu javne prehrane kako je definiran u članku 2. stavku 2. točki (d) Uredbe (EU) br. 1169/2011 ne podliježe ovoj Uredbi, osim kako je navedeno u ovom stavku.

▼B

Države članice mogu primjenjivati nacionalna pravila ili, ako ona ne postoje, privatne norme o proizvodnji, označivanju i kontroli proizvoda koji potječu iz pripreme hrane u objektima javne prehrane. Znak Europske unije za ekološku proizvodnju ne upotrebljava se u označivanju, prezentiranju ili oglašavanju takvih proizvoda niti se upotrebljava za oglašavanje objekta javne prehrane.

4. Osim kada je predviđeno drukčije, ova se Uredba primjenjuje ne dovodeći u pitanje povezano zakonodavstvo Unije, osobito zakonodavstvo u područjima sigurnosti prehrambenog lanca, zdravlja i dobrobiti životinja, zdravlja bilja i biljnog reproduktivnog materijala.

5. Ova se Uredba primjenjuje ne dovodeći u pitanje druge posebne pravne akte Unije koji se odnose na stavljanje proizvoda na tržište, a posebno Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te Uredbu (EU) br. 1169/2011.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja popis proizvoda iz Priloga I. dodavanjem dodatnih proizvoda na popis ili izmjenom tih dodanih unosa. Za uvrštenje na taj popis prihvatljivi su jedino proizvodi koji su usko povezani s poljoprivrednim proizvodima.

*Članak 3.***Definicije**

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „ekološka proizvodnja” znači upotreba, među ostalim tijekom prijelaznog razdoblja iz članka 10., proizvodnih metoda koje su sukladne s ovom Uredbom u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije;
2. „ekološki proizvod” znači proizvod koji potječe iz ekološke proizvodnje, a koji nije proizvod proizveden tijekom prijelaznog razdoblja iz članka 10. Proizvodi lova ili ribolova divljih životinja ne smatraju se ekološkim proizvodima;
3. „poljoprivredna sirovina” znači poljoprivredni proizvod koji nije bio podvrgnut nikakvom postupku konzerviranja ili prerade;
4. „preventivne mjere” znači mjere koje trebaju poduzeti subjekti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije kako bi se osiguralo očuvanje bioraznolikosti i kvaliteta tla, mjere za sprečavanje i suzbijanje štetnih organizama i bolesti te mjere koje se trebaju poduzeti kako bi se izbjegli negativni učinci na okoliš, zdravlje životinja i zdravlje bilja;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

▼ B

5. „mjere predostrožnosti” znači mjere koje trebaju poduzeti subjekti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije kako bi se spriječilo onečišćenje proizvodima ili tvarima koji nisu odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s ovom Uredbom i kako bi se izbjeglo miješanje ekoloških proizvoda s neekološkim proizvodima;
6. „prijelaz” znači prijelaz s neekološke na ekološku proizvodnju u određenom razdoblju tijekom kojeg se primjenjuju odredbe ove Uredbe o ekološkoj proizvodnji;
7. „proizvod iz prijelaznog razdoblja” znači proizvod koji je proizveden tijekom prijelaznog razdoblja iz članka 10.;
8. „gospodarstvo” znači sve proizvodne jedinice kojima rukovodi jedinstvena uprava za potrebe dobivanja sirovih ili neprerađenih poljoprivrednih proizvoda, uključujući proizvode koji proizlaze iz akvakulture i pčelarstva, iz članka 2. stavka 1. točke (a) ili proizvoda navedenih u Prilogu I., osim eteričnih ulja i kvasca;
9. „proizvodna jedinica” znači cjelokupna imovina gospodarstva, poput primarnog proizvodnog prostora, zemljišnih parcela, pašnjaka, područja na otvorenom, zgrada za stoku ili dijelova tih zgrada, košnica, ribnjaka, kaveznih sustava i mjesta za alge ili životinje iz akvakulture, uzgojnih jedinica, obalnih ili morskih koncesija te prostora za pohranu usjeva, proizvoda od usjeva, proizvoda od algi, proizvoda životinjskog podrijetla, sirovina i svih drugih relevantnih unosa kojima se upravlja kako je opisano u točki 10., točki 11. ili točki 12.;
10. „ekološka proizvodna jedinica” znači proizvodna jedinica, osim tijekom prijelaznog razdoblja iz članka 10., kojom se upravlja sukladno sa zahtjevima koji se primjenjuju na ekološku proizvodnju;
11. „proizvodna jedinica u prijelaznom razdoblju” znači proizvodna jedinica, tijekom prijelaznog razdoblja iz članka 10., kojom se upravlja sukladno sa zahtjevima koji se primjenjuju na ekološku proizvodnju; može se sastojati od zemljišnih parcela ili druge imovine za koje prijelazno razdoblje iz članka 10. počinje u različitim trenucima;
12. „neekološka proizvodna jedinica” znači proizvodna jedinica kojom se ne upravlja sukladno sa zahtjevima koji se primjenjuju na ekološku proizvodnju;
13. „subjekt” znači fizička ili pravna osoba koja je odgovorna osigurati da se u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije koja je pod njezinom kontrolom postupa u skladu s ovom Uredbom;
14. „poljoprivrednik” znači fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na pravni status te skupine i njezinih članova prema nacionalnom pravu, koja se bavi poljoprivrednom djelatnošću;

▼B

15. „poljoprivredna površina” znači poljoprivredna površina kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki (e) Uredbe (EU) br. 1307/2013;
16. „bilje” znači bilje kako je definirano u članku 3. točki 5. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
17. „biljni reprodukcijski materijal” znači bilje i svi dijelovi bilja, uključujući sjeme, u bilo kojoj fazi rasta, koji su sposobni za proizvodnju cijelih biljaka i njoj namijenjeni;
18. „ekološki heterogeni materijal” znači skupina biljaka unutar jedne najniže poznate botaničke taksonomske jedinice:
 - (a) koja pokazuje zajedničke fenotipske osobine;
 - (b) koja se odlikuje visokom razinom genetske i fenotipske raznolikosti između pojedinačnih reproduktivnih jedinica, tako da materijal predstavlja tu skupinu biljaka kao cjelinu, a ne kao mali broj jedinica;
 - (c) koja nije sorta u smislu članka 5. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2100/94 ⁽¹⁾;
 - (d) koja nije mješavina sorata; i
 - (e) koja je proizvedena u skladu s ovom Uredbom;
19. „ekološka sorta prikladna za ekološku proizvodnju” znači sorta kako je definirana u članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 2100/94:
 - (a) koja se odlikuje visokom razinom genetske i fenotipske raznolikosti između pojedinačnih reproduktivnih jedinica; i
 - (b) koja je rezultat ekoloških uzgojnih aktivnosti iz Priloga II. dijela I. točke 1.8.4. ove Uredbe;
20. „matična biljka” znači poznata biljka od koje se uzima biljni reprodukcijski materijal za reprodukciju novih biljaka;
21. „generacija” znači skupina biljaka koje tvore jedan stupanj u liniji podrijetla biljaka;
22. „biljna proizvodnja” znači proizvodnja poljoprivrednih usjeva, uključujući sakupljanje samoniklog bilja u komercijalne svrhe;

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice (SL L 227, 1.9.1994., str. 1.).

▼B

23. „biljni proizvodi” znači biljni proizvodi kako su definirani u članku 3. točki 6. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
24. „štetni organizam” znači štetni organizam kako je definiran u članku 1. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
25. „biodinamični pripravci” znači smjese koje se tradicionalno upotrebljavaju u biodinamičnoj poljoprivredi;
26. „sredstva za zaštitu bilja” znači sredstva iz članka 2. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
27. „stočarska proizvodnja” znači uzgoj domaćih ili udomaćenih kopnenih životinja, uključujući kukce;
28. „trijem” znači dodatan, natkriven, neizoliran, vanjski dio objekta namijenjenog peradi na čijoj je najduljoj strani obično postavljena žičana ograda ili mreža, u kojem vladaju vanjski klimatski uvjeti i koji ima prirodno i, prema potrebi, umjetno osvjetljenje i pod prekriven steljom;
29. „mlade kokoši” znači mlade životinje vrste *Gallus gallus* starosti manje od 18 tjedana;
30. „kokoši nesilice” znači životinje vrste *Gallus gallus* namijenjene proizvodnji jaja za konzumaciju i starosti od najmanje 18 tjedana;
31. „korisna površina” znači korisna površina kako je definirana u članku 2. stavku 2. točki (d) Direktive Vijeća 1999/74/EZ ⁽²⁾;
32. „akvakultura” znači akvakultura kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 25. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾;
33. „proizvodi akvakulture” znači proizvodi akvakulture kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki 34. Uredbe (EZ) br. 1380/2013;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016., str. 4.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 1999/74/EZ od 19. srpnja 1999. o minimalnim uvjetima za zaštitu kokoši nesilica (SL L 203, 3.8.1999., str. 53.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

▼ B

34. „zatvoreni recirkulacijski objekt za akvakulturu” znači objekt na zemlji ili na plovilu u kojem se odvija akvakultura u zatvorenom okruženju koji uključuje recirkulaciju vode i koji ovisi o trajnom vanjskom izvoru energije radi stabilizacije okoline za životinje iz akvakulture;
35. „energija iz obnovljivih izvora” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora kao što su vjetar, solarna energija, geotermalna energija, valovi, plima i oseka, hidroenergija, deponijski plin, plin iz pogona za pročišćavanje otpadnih voda te bioplinoi;
36. „mrijestilište” znači mjesto za oplodnju, mrijest i uzgoj tijekom ranih životnih stadija životinja iz akvakulture, posebno riba i školjkaša;
37. „rastilište” znači mjesto gdje se primjenjuje prijelazni akvakulturni uzgojni sustav između mrijestilišta i faza rasta. Faza rastilišta završava u prvoj trećini proizvodnog ciklusa, uz iznimku vrsta koje prolaze postupak smoltifikacije;
38. „onečišćenje vode” znači onečišćenje kako je definirano u članku 2. točki 33. Direktive 2000/60/EZ i u članku 3. točki 8. Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ u vodama na koje se primjenjuju te direktive;
39. „polikultura” znači uzgoj u akvakulturi dviju ili više vrsta, obično iz različitih trofičkih razina, u istoj uzgojnoj jedinici;
40. „proizvodni ciklus” znači životni ciklus životinje iz akvakulture ili alge od najranije životne faze (oplođena jaja u slučaju životinja iz akvakulture) do izlova;
41. „lokalno uzgojene vrste” znači vrste akvakulture koje nisu ni strane ni lokalno neprisutne vrste u smislu članka 3. točke 6. odnosno točke 7. Uredbe Vijeća (EZ) br. 708/2007 ⁽²⁾, kao i vrste navedene u Prilogu IV. toj uredbi;
42. „veterinarsko liječenje” znači sva kurativna ili preventivna liječenja određene bolesti;
43. „►C7 veterinarski lijek ◀” znači ►C7 veterinarski lijek ◀ kako je definiran u članku 1. točki 2. Direktive 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 708/2007 od 11. lipnja 2007. o korištenju stranih i lokalno neprisutnih vrsta u akvakulturi (SL L 168, 28.6.2007., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o ►C7 veterinarskim lijekovima ◀ (SL L 311, 28.11.2001., str. 1.).

▼B

44. „priprema” znači postupci konzerviranja ili prerade ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja, ili svi drugi postupci koji se provode na neprerađenom proizvodu bez promjene početnog proizvoda, kao što su klanje, rezanje, čišćenje ili mljevenje, kao i pakiranje, označivanje ili izmjena oznaka koje se odnose na ekološku proizvodnju;
45. „hrana” znači hrana kako je definirana u članku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
46. „hrana za životinje” znači hrana za životinje kako je definirana u članku 3. točki 4. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
47. „krmiva” znači krmiva kako su definirana u članku 3. stavku 2. točki (g) Uredbe (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;
48. „stavljanje na tržište” znači stavljanje na tržište kako je definirano u članku 3. točki 8. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
49. „sljedivost” znači mogućnost ulaznja u trag hrani, hrani za životinje ili bilo kojem proizvodu iz članka 2. stavka 1. te bilo kojoj tvari koja je namijenjena ugrađivanju, ili za koju se očekuje da će se ugraditi, u hranu, hranu za životinje ili bilo koji proizvod iz članka 2. stavka 1., tijekom svih faza proizvodnje, pripreme i distribucije;
50. „faza proizvodnje, pripreme i distribucije” znači svaka faza od primarne proizvodnje ekološkog proizvoda do njegova skladištenja, prerade, prijevoza i prodaje ili isporuke krajnjem potrošaču, uključujući, ako je relevantno, označivanje, oglašavanje, uvoz, izvoz i aktivnosti povjerene podugovarateljima;
51. „sastojak” znači sastojak kako je definiran u članku 2. stavku 2. točki (f) Uredbe (EU) br. 1169/2011 ili, za proizvode koji nisu hrana, svaka tvar ili proizvod koji se rabe u proizvodnji ili pripremi proizvoda i koji se nalaze u gotovom proizvodu, čak i u izmijenjenom obliku;

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje, izmjeni Uredbe (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 79/373/EEZ, Direktive Komisije 80/511/EEZ, direktiva Vijeća 82/471/EEZ, 83/228/EEZ, 93/74/EEZ, 93/113/EZ i 96/25/EZ te Odluke Komisije 2004/217/EZ (SL L 229, 1.9.2009., str. 1.).

▼ B

52. „označivanje” znači sve riječi, podaci, žigovi, zaštićena imena, slike ili simboli koji se odnose na proizvod i koji se nalaze na bilo kojoj ambalaži, dokumentu, obavijesti, oznaci, prstenu ili omotu koji ide uz taj proizvod ili se na njega odnosi;;
53. „oglašavanje” znači svako predstavljanje proizvoda javnosti, bilo kojim sredstvom osim oznakom, čija je namjena da utječe na stavove, uvjerenja i ponašanja i oblikuje ih ili za koje je vjerojatno da će na njih utjecati ili oblikovati s ciljem izravne ili neizravne promidžbe prodaje proizvoda;
54. „nadležna tijela” znači nadležna tijela kako su definirana u članku 3. točki 3. Uredbe (EU) 2017/625;
55. „kontrolno tijelo” znači kontrolno tijelo za ekološku proizvodnju kako je definirano u članku 3. točki 4. Uredbe (EU) 2017/625 ili tijelo koje priznaje Komisija ili treća zemlja priznata od strane Komisije za potrebe provođenja kontrola u trećim zemljama u svrhu uvoza ekoloških proizvoda i proizvoda iz prijelaznog razdoblja u Uniju;
56. „kontrolna ustanova” znači delegirano tijelo kako je definirano u članku 3. točki 5. Uredbe (EU) 2017/625 ili tijelo koje priznaje Komisija ili treća zemlja priznata od strane Komisije za potrebe provođenja kontrola u trećim zemljama u svrhu uvoza ekoloških proizvoda i proizvoda iz prijelaznog razdoblja u Uniju;
57. „nesukladnost” znači nesukladnost s ovom Uredbom ili nesukladnost s delegiranim ili provedbenim aktima donesenima u skladu s ovom Uredbom;
58. „genetski modificirani organizam” ili „GMO” znači genetski modificirani organizam kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, koji nije dobiven tehnikama genetske modifikacije navedenima u Prilogu I.B toj direktivi;
59. „proizveden od GMO-a” znači u cijelosti ili djelomično dobiven od GMO-a, ali ne sadržava GMO-e ili se ne sastoji od GMO-a;
60. „proizveden s pomoću GMO-a” znači dobiven s pomoću GMO-a kao posljednjeg živog organizma u procesu proizvodnje, ali ne sadržava GMO-e ili se ne sastoji od GMO-a niti je proizveden od GMO-a;
61. „prehrambeni aditiv” znači prehrambeni aditiv kako je definiran u članku 3. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Direktiva 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjerno uvođenju u okoliš genetski modificiranih organizama i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106, 17.4.2001., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehranbenim aditivima (SL L 354, 31.12.2008., str. 16.).

▼B

62. „dodaci hrani za životinje” znači dodaci hrani za životinje kako su definirani u članku 2. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
63. „sintetizirani nanomaterijal” znači sintetizirani nanomaterijal kako je definiran u članku 3. stavku 2. točki (f) Uredbe (EU) 2015/2283 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;
64. „ekvivalentnost” znači ostvarivanje istih ciljeva i načela primjenom pravila kojima se osigurava ista razina jamstva sukladnosti;
65. „pomoćno sredstvo u preradi” znači pomoćno sredstvo u preradi kako je definirano u članku 3. stavku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1333/2008 za hranu odnosno pomoćno tehnološko sredstvo kako je definirano u članku 2. stavku 2. točki (h) Uredbe (EZ) br. 1831/2003 za hranu za životinje;
66. „prehrambeni enzim” znači prehrambeni enzim kako je definiran u članku 3. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1332/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾;
67. „ionizirajuće zračenje” znači ionizirajuće zračenje kako je definirano u članku 4. točki 46. Direktive Vijeća 2013/59/Euratom ⁽⁴⁾;
68. „pretpakirana hrana” znači pretpakirana hrana kako je definirana u članku 2. stavku 2 točki (e) Uredbe (EU) br. 1169/2011;
69. „peradarnik” znači fiksni ili mobilni objekt za smještaj jata peradi, što uključuje sve površine natkrivene krovovima, uključujući trijem; objekt se može podijeliti u zasebne odjeljke u kojima se nalazi po jedno jato;
70. „uzgoj usjeva povezanih s tlom” znači proizvodnja u živom tlu ili u tlu pomiješanom ili gnojnom materijalima i proizvodima dopuštenima u ekološkoj proizvodnji, povezano s podzemnim slojem i temeljnom stijenom;

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o dodacima hrani za životinje (SL L 268, 18.10.2003., str. 29.).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2015/2283 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o novoj hrani, o izmjeni Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 258/97 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Komisije (EZ) br. 1852/2001 (SL L 327, 11.12.2015., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1332/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehrambenim enzimima i o izmjeni Direktive Vijeća 83/417/EEZ, Uredbe Vijeća (EZ) br. 1493/1999, Direktive 2000/13/EZ, Direktive Vijeća 2001/112/EZ i Uredbe (EZ) br. 258/97 (SL L 354, 31.12.2008., str. 7.).

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17.1.2014., str. 1.).

▼ B

71. „neprerađeni proizvodi” znači neprerađeni proizvodi kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki (n) Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, bez obzira na postupke pakiranja ili označivanja;
72. „prerađeni proizvodi” znači prerađeni proizvodi kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki (o) Uredbe (EZ) br. 852/2004, bez obzira na postupke pakiranja ili označivanja;
73. „prerada” znači prerada kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki (m) Uredbe (EZ) br. 852/2004; to uključuje upotrebu tvari iz članaka 24. i 25. ove Uredbe, ali ne uključuje postupke pakiranja ili označivanja;
74. „integritet ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja” znači da u vezi s proizvodom nema nesukladnosti koja:
- (a) u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije utječe na karakteristike proizvoda kao ekološkog proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja; ili
 - (b) se ponavlja ili je namjerna;
75. „tor” znači nastamba u kojoj se nalazi dio u kojem su životinje zaštićene od nepovoljnih vremenskih uvjeta.

POGLAVLJE II.

CILJEVI I NAČELA EKOLOŠKE PROIZVODNJE

*Članak 4.***Ciljevi**

Opći su ciljevi ekološke proizvodnje sljedeći:

- (a) doprinos zaštiti okoliša i klime;
- (b) održavanje dugotrajne plodnosti tala;
- (c) doprinos visokoj razini bioraznolikosti;
- (c) znatan doprinos neotrovnom okolišu;
- (e) doprinos visokim standardima dobrobiti životinja i posebno zadovoljavanju etoloških potreba životinja, ovisno o vrsti kojoj pripadaju;
- (f) poticanje kratkih distribucijskih kanala i lokalne proizvodnje u raznim područjima Unije;

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30.4.2004., str. 1.).

▼ B

- (g) poticanje očuvanja rijetkih i autohtonih pasmina kojima prijeti izumiranje;
- (h) doprinos razvoju ponude biljnoga genetskog materijala prilagođenog posebnim potrebama i ciljevima ekološke poljoprivrede;
- (i) doprinos visokoj razini bioraznolikosti, osobito upotrebom raznovrsnog biljnoga genetskog materijala kao što su ekološki heterogeni materijal i ekološke sorte prikladne za ekološku proizvodnju;
- (j) poticanje razvoja aktivnosti ekološkog uzgoja bilja kako bi se doprinijelo povoljnim gospodarskim perspektivama ekološkog sektora.

*Članak 5.***Opća načela**

Ekološka proizvodnja održiv je sustav upravljanja koji se temelji na sljedećim općim načelima:

- (a) uvažavanju prirodnih sustava i ciklusa te održavanju i poboljšavanju stanja tla, vode i zraka, zdravlja bilja i životinja te njihove međusobne ravnoteže;
- (b) očuvanju elemenata prirodnog krajolika kao što su dobra prirodne baštine;
- (c) odgovornoj upotrebi energije i prirodnih resursa kao što su voda, tlo, organske tvari i zrak;
- (d) proizvodnji raznolikih prehrambenih i drugih poljoprivrednih proizvoda i proizvoda akvakulture visoke kvalitete koji su u skladu s potražnjom potrošača za proizvodima proizvedenima primjenom postupaka koji nisu štetni za okoliš, zdravlje ljudi, zdravlje bilja ili zdravlje i dobrobit životinja;

▼ C2

- (e) osiguravanju integriteta ekološke proizvodnje u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije hrane i hrane za životinje;

▼ B

- (f) primjerenom osmišljavanju bioloških procesa i upravljanju biološkim procesima koji se temelje na ekološkim sustavima, uz iskorištavanje prirodnih resursa u okviru sustava upravljanja, s pomoću metoda:
 - i. koje uključuju upotrebu živih organizama i mehaničkih proizvodnih metoda;
 - ii. u kojima se obavlja uzgoj usjeva povezanih s tлом i stočarska proizvodnja povezana sa zemljištem ili proizvodnja u akvakulturi koja je u skladu s načelom održivog iskorištavanja vodenih resursa;

▼ B

- iii. koje isključuju upotrebu GMO-a, proizvoda proizvedenih od GMO-a i proizvoda proizvedenih s pomoću GMO-a, osim ► C7 veterinarskih lijekova ◀;
 - iv. koje se temelje na procjeni rizika i primjeni mjera predostrožnosti i preventivnih mjera, prema potrebi;
- (g) ograničenoj upotrebi vanjskih unosa; ako su vanjski unosi potrebni ili ako ne postoje odgovarajući postupci i metode upravljanja iz točke (f), vanjski unosi ograničavaju se na:
- i. sirovine iz ekološke proizvodnje; u slučaju biljnog reproduktivnog materijala prednost se daje sortama odabranima zbog njihove sposobnosti da odgovore na posebne potrebe i ciljeve ekološke poljoprivrede;
 - ii. prirodne tvari ili tvari dobivene prirodnim putem;
 - iii. mineralna gnojiva niske topljivosti;
- (h) prilagođavanju proizvodnog procesa, prema potrebi i u okviru ove Uredbe, kako bi se uzelo u obzir sanitarno stanje, regionalne razlike u ekološkoj ravnoteži, klimatske i lokalne uvjete, stupnjeve razvoja i specifičnu uzgojnu praksu;
- (i) isključivanju iz cijelog ekološkog prehrambenog lanca kloniranja životinja, uzgoja životinja kod kojih je došlo do pojave umjetno izazvane poliploidije i ionizirajućeg zračenja;
- (j) održavanju visoke razine dobrobiti životinja uz poštovanje potreba životinja s obzirom na vrstu kojoj pripadaju.

*Članak 6.***Posebna načela koja se primjenjuju na poljoprivredne aktivnosti i akvakulturu**

U pogledu poljoprivrednih aktivnosti i akvakulture ekološka se proizvodnja osobito temelji na sljedećim posebnim načelima:

- (a) održavanju i poboljšavanju života u tlu i prirodne plodnosti tla, stabilnosti tla, zadržavanja vode u tlu i bioraznolikosti tla, sprečavanju i suzbijanju gubitka organskih tvari iz tla, sabijanja i erozije tla te na hranidbi bilja u prvom redu kroz ekosustav tla;
- (b) ograničavanju upotrebe neobnovljivih resursa i vanjskih unosa na najmanju moguću mjeru;
- (c) recikliranju otpada i nusproizvoda biljnog i životinjskog podrijetla kao sirovina u biljnoj i stočarskoj proizvodnji;

▼ B

- (d) održavanju zdravlja bilja preventivnim mjerama, osobito odabirom odgovarajućih vrsta, sorti ili heterogenog materijala otpornih na štetne organizme i bolesti, odgovarajućim plodoredom, mehaničkim i fizikalnim metodama i zaštitom prirodnih neprijatelja štetnih organizama;
- (e) upotrebi sjemenja i životinja s visokim stupnjem genetske raznolikosti, otpornosti na bolesti i dugovječnosti;
- (f) pri odabiru sorti bilja, uzimajući u obzir posebnosti određenih sustava ekološke proizvodnje, na usmjeravanju na agronomске performanse, otpornost na bolesti, prilagodbu različitim lokalnim zemljišnim i klimatskim uvjetima te uvažavanje prirodnih barijera križanja;
- (g) upotrebi ekološkog biljnog reprodukcijškog materijala poput biljnog reprodukcijškog materijala iz ekološkog heterogenog materijala i iz ekoloških sorti prikladnih za ekološku proizvodnju;
- (h) proizvodnji ekoloških sorti s pomoću prirodne reproduktivne sposobnosti i usmjerenosti na zadržavanje unutar prirodnih barijera križanja;
- (i) ne dovodeći u pitanje članak 14. Uredbe (EZ) br. 2100/94 i nacionalna oplemenjivačka prava na biljnu sortu dodijeljena u skladu s nacionalnim pravom države članice, na mogućnosti da se poljoprivrednici služe biljnim reprodukcijškim materijalom dobivenim na vlastitim poljoprivrednim gospodarstvima kako bi potaknuli genetske resurse prilagođene posebnim uvjetima ekološke proizvodnje;
- (j) pri odabiru životinjskih pasmina, uzimajući u obzir visoku razinu genetske raznolikosti, na sposobnosti prilagodbe životinja lokalnim uvjetima, njihovoj uzgojnoj vrijednosti, njihovoj dugovječnosti, njihovoj vitalnosti i otpornosti na bolesti ili zdravstvene probleme;
- (k) praksi stočarske proizvodnje koja je prilagođena lokaciji i povezana sa zemljištem;
- (l) primjeni uzgojnih praksi kojima se potiče imunološki sustav i jača prirodna obrana od bolesti, uključujući redovito kretanje i pristup otvorenim prostorima i pašnjacima;
- (m) hranidbi stoke ekološkom hranom za životinje koja se sastoji od sastojaka poljoprivrednog podrijetla koji potječu iz ekološke proizvodnje i od prirodnih tvari koje nisu poljoprivrednog podrijetla;
- (n) proizvodnji proizvoda od ekološkog stočarstva, odnosno od životinja koje su tijekom cijelog života od rođenja ili otkad su se izlegle bile uzgajane na ekološkim gospodarstvima;
- (o) održavanju zdravog vodenog okoliša i kvalitete okolnih vodenih i kopnenih ekosustava;

▼ B

- (p) hranidbi vodenih organizama hranom za životinje dobivenom održivim iskorištavanjem ribolovnih resursa u skladu s Uredbom (EU) br. 1380/2013 ili ekološkom hranom za životinje koja se sastoji od sastojaka poljoprivrednog podrijetla koji potječu iz ekološke proizvodnje, među ostalim iz ekološke akvakulture, i prirodnih tvari koje nisu poljoprivrednog podrijetla;
- (q) izbjegavanju svakog ugrožavanja vrsta koje su važne za očuvanje, a koje može uzrokovati ekološka proizvodnja.

*Članak 7.***Posebna načela koja se primjenjuju na preradu ekološke hrane**

Proizvodnja prerađene ekološke hrane osobito se temelji na sljedećim posebnim načelima:

- (a) proizvodnji ekološke hrane iz ekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla;
- (b) ograničenju upotrebe prehrambenih aditiva, neekoloških sastojaka s pretežno tehnološkim i senzornim funkcijama te mikronutrijenata i pomoćnih sredstava u preradi tako da se upotrebljavaju u najmanjoj mogućoj mjeri i samo u slučajevima bitne tehnološke potrebe ili u posebne prehrambene svrhe;
- (c) isključivanju tvari i metoda prerade koje bi mogle dovesti do pogrešnih zaključaka o pravoj prirodi proizvoda;
- (d) pažljivoj preradi ekološke hrane, po mogućnosti upotrebom bioloških, mehaničkih i fizikalnih metoda;
- (e) isključenju hrane koja sadržava sintetizirane nanomaterijale ili se od njih sastoji.

*Članak 8.***Posebna načela koja se primjenjuju na preradu ekološke hrane za životinje**

Proizvodnja prerađene ekološke hrane za životinje osobito se temelji na sljedećim posebnim načelima:

- (a) proizvodnji ekološke hrane za životinje iz ekološkog krmiva;
- (b) ograničenju upotrebe dodataka hrani za životinje i pomoćnih sredstava u preradi tako da se upotrebljavaju u najmanjoj mogućoj mjeri i samo u slučajevima bitne tehnološke ili zootehničke potrebe ili u posebne prehrambene svrhe;
- (c) isključivanju tvari i metoda prerade koje bi mogle dovesti do pogrešnih zaključaka o pravoj prirodi proizvoda;

▼B

- (d) pažljivoj preradi ekološke hrane za životinje, po mogućnosti upotrebom bioloških, mehaničkih i fizikalnih metoda.

POGLAVLJE III

PRAVILA PROIZVODNJE*Članak 9.***Opća pravila proizvodnje**

1. Subjekti djeluju u skladu s općim pravilima proizvodnje utvrđenima u ovom članku.

2. Cijelim gospodarstvom upravlja se sukladno sa zahtjevima ove Uredbe koji se primjenjuju na ekološku proizvodnju.

3. U svrhe i za upotrebe navedene u člancima 24. i 25. te u Prilogu II. samo se proizvodi i tvari odobreni u skladu s tim odredbama mogu upotrebljavati u ekološkoj proizvodnji, pod uvjetom da je njihova upotreba u neekološkoj proizvodnji također odobrena u skladu s relevantnim odredbama prava Unije i, kada je to primjenjivo, u skladu s nacionalnim odredbama koje se temelje na pravu Unije.

Sljedeći proizvodi i tvari iz članka 2. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 dopušteni su za upotrebu u ekološkoj proizvodnji pod uvjetom da su odobreni u skladu s tom uredbom:

(a) safeneri, sinergisti i koformulanti kao sastavni dijelovi sredstava za zaštitu bilja;

(b) pomoćna sredstva (adjuvanti) koja se miješaju sa sredstvima za zaštitu bilja.

Upotreba proizvoda i tvari u ekološkoj proizvodnji u druge svrhe koje nisu obuhvaćene ovom Uredbom dopuštena je pod uvjetom da je njihova upotreba u skladu s načelima utvrđenima u poglavlju II.

4. Ionizirajuće zračenje ne smije se upotrebljavati u obradi ekološke hrane ili hrane za životinje ni u obradi sirovina koje se koriste u ekološkoj hrani ili hrani za životinje.

5. Zabranjeno je kloniranje životinja i uzgoj životinja kod kojih je došlo do pojave umjetno izazvane poliploidije.

6. Prema potrebi poduzimaju se preventivne mjere i mjere predostrožnosti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije.

7. Neovisno o stavku 2., gospodarstvo može biti podijeljeno na jasno i učinkovito odvojene proizvodne jedinice za ekološku proizvodnju, proizvodnju u prijelaznom razdoblju i neekološku proizvodnju, pod uvjetom da su u neekološkim proizvodnim jedinicama:

▼B

- (a) što se tiče životinja, uključene različite vrste;
- (b) što se tiče bilja, uključene različite sorte koje se mogu lako razlikovati.

Što se tiče algi i životinja iz akvakulture, mogu biti uključene iste vrste pod uvjetom da su mjesta proizvodnje ili proizvodne jedinice jasno i učinkovito odvojeni.

8. Odstupajući od stavka 7. točke (b), u slučaju trajnih usjeva čije je razdoblje uzgoja najmanje tri godine moguće je uključiti različite sorte koje se ne mogu lako razlikovati ili iste sorte, pod uvjetom da je dotična proizvodnja u kontekstu plana prijelaza te pod uvjetom da prijelaz na ekološku proizvodnju zadnjeg dijela područja povezanog s dotičnog proizvodnjom započne što je prije moguće i dovrši se u roku od najviše pet godina.

U takvim slučajevima:

- (a) poljoprivrednik obavješćuje nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o početku žetve svakog od dotičnih proizvoda najmanje 48 sati unaprijed;
- (b) poljoprivrednik nakon završetka žetve obavješćuje nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o točnim žetvenim količinama iz dotičnih jedinica te o mjerama koje se poduzimaju kako bi se proizvodi razdvojili;
- (c) plan prijelaza i mjere koje treba poduzeti za osiguravanje učinkovitog i jasnog odvajanja svake godine nakon početka plana prijelaza potvrđuje nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova.

9. Zahtjevi koji se tiču različitih vrsta i sorti, utvrđeni u stavku 7. točkama (a) i (b), ne primjenjuju se u slučaju istraživačkih i obrazovnih centara, rastilišta, multiplikatora sjemena i uzgojnih aktivnosti.

10. Ako se u slučajevima iz stavaka 7., 8. i 9. ne upravlja svim proizvodnim jedinicama gospodarstva u skladu s pravilima ekološke proizvodnje, subjekti:

- (a) drže proizvode koji se upotrebljavaju za ekološke proizvodne jedinice i proizvodne jedinice u prijelaznom razdoblju odvojeno od onih koji se upotrebljavaju za neekološke proizvodne jedinice;
- (b) drže proizvode proizvedene u ekološkim proizvodnim jedinicama, proizvodnim jedinicama u prijelaznom razdoblju i neekološkim proizvodnim jedinicama odvojene jedne od drugih;
- (c) vode odgovarajuću evidenciju kako bi pokazali da učinkovito odvajaju proizvodne jedinice i proizvode.

▼B

11. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja stavak 7. ovog članka dodavanjem dodatnih pravila o podjeli gospodarstva na ekološke proizvodne jedinice, proizvodne jedinice u prijelaznom razdoblju i neekološke proizvodne jedinice, posebno u odnosu na proizvode navedene u Prilogu I., ili izmjenama tih dodanih pravila.

*Članak 10.***Prijelaz**

1. Poljoprivrednici i subjekti koji proizvode alge ili životinje iz akvakulture poštuju prijelazno razdoblje. Tijekom cijelog prijelaznog razdoblja primjenjuju sva pravila o ekološkoj proizvodnji utvrđena u ovoj Uredbi, a posebno primjenjiva pravila o prijelazu koja su utvrđena u ovom članku i u Prilogu II.

2. Prijelazno razdoblje počinje najranije kada poljoprivrednik ili subjekt koji proizvodi alge ili životinje iz akvakulture prijavi svoju djelatnost nadležnim tijelima, u skladu s člankom 34. stavkom 1., u državi članici u kojoj obavlja svoju aktivnost i u kojoj njegovo gospodarstvo podliježe sustavu kontrole.

3. Nijedno se prethodno razdoblje ne može retroaktivno priznati kao dio prijelaznog razdoblja, osim:

(a) ako su zemljišne parcele subjekta podlijegale mjerama koje su bile utvrđene u programu provedenom u skladu s Uredbom (EU) br. 1305/2013 u svrhu osiguravanja da na tim zemljišnim parcelama nisu upotrebljavani proizvodi ili tvari osim onih koji su odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji; ili

(b) ako subjekt može pružiti dokaz da su zemljišne parcele bile prirodne ili poljoprivredne površine koje tijekom razdoblja od najmanje tri godine nisu tretirane proizvodima ili tvarima koji nisu odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji.

4. Proizvodi proizvedeni tijekom prijelaznog razdoblja ne smiju se stavljati na tržište kao ekološki proizvodi ili kao proizvodi iz prijelaznog razdoblja.

Međutim, sljedeći proizvodi proizvedeni tijekom prijelaznog razdoblja i koji su sukladni sa stavkom 1. mogu se stavljati na tržište kao proizvodi iz prijelaznog razdoblja:

(a) biljni reprodukcijski materijal, pod uvjetom da je poštovano prijelazno razdoblje od najmanje 12 mjeseci;

(b) prehrambeni proizvodi biljnog podrijetla i hrana za životinje biljnog podrijetla, pod uvjetom da proizvod sadržava samo jedan sastojak koji je poljoprivredni usjev i da je poštovano prijelazno razdoblje od najmanje 12 mjeseci prije žetve.

▼B

5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja Prilog II. dio II. točka 1.2.2 dodavanjem pravila o prijelazu za vrste različite od onih uređenih u Prilogu II. dijelu II. 17. lipnja 2018., ili izmjenom tih dodanih pravila.

6. Komisija prema potrebi donosi provedbene akte u kojima se navode dokumenti koje treba dostaviti u svrhu retroaktivnog priznavanja prethodnog razdoblja u skladu sa stavkom 3. ovog članka.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 11.***Zabrana upotrebe GMO-a**

1. GMO-i, proizvodi proizvedeni od GMO-a i proizvodi proizvedeni s pomoću GMO-a ne smiju se upotrebljavati u hrani ili hrani za životinje ili kao hrana, hrana za životinje, pomoćna sredstva u preradi, sredstva za zaštitu bilja, gnojiva, poboljšivači tla, biljni reprodukcijski materijal, mikroorganizmi ili životinje u ekološkoj proizvodnji.

2. Za potrebe zabrane utvrđene u stavku 1., u pogledu GMO-a i proizvoda proizvedenih od GMO-a za hranu i hranu za životinje, subjekti se mogu osloniti na oznake proizvoda koje su pričvršćene na proizvod ili priložene u skladu s Direktivom 2001/18/EZ, Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili Uredbom (EZ) br. 1830/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, ili na bilo koji prateći dokument priložen u skladu s tim pravnim aktima.

3. Subjekti mogu pretpostaviti da GMO-i i proizvodi proizvedeni od GMO-a nisu upotrijebljeni u proizvodnji kupljene hrane i hrane za životinje kada takvi proizvodi nemaju pričvršćenu ili priloženu oznaku, ili ih ne prati priložen dokument, u skladu s pravnim aktima iz stavka 2., osim ako su dobili druge informacije koje upućuju na to da označivanje dotičnih proizvoda nije u skladu s tim pravnim aktima

4. Za potrebe zabrane utvrđene u stavku 1., u pogledu proizvoda koji nisu obuhvaćeni stavcima 2. i 3., subjekti koji upotrebljavaju takve neekološke proizvode kupljene od trećih strana zahtijevaju potvrdu prodavača da ti proizvodi nisu proizvedeni od GMO-a ni proizvedeni s pomoću GMO-a.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (SL L 268, 18.10.2003., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1830/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o sljedivosti i označivanju genetski modificiranih organizama te sljedivosti hrane i hrane za životinje proizvedene od genetski modificiranih organizama i izmjeni Direktive 2001/18/EZ (SL L 268, 18.10.2003., str. 24.).

*Članak 12.***Pravila za biljnu proizvodnju**

1. Subjekti koji proizvode bilje ili biljne proizvode moraju osobito poštovati detaljna pravila navedena u Prilogu II. dijelu I.
2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju:
 - (a) Prilog II. dio I. točke 1.3. i 1.4. u pogledu odstupanja;
 - (b) Prilog II. dio I. točka 1.8.5. u pogledu upotrebe biljnog reprodukcij-skog materijala iz prijelaznog razdoblja i neekološkog biljnog reprodukcijskog materijala;
 - (c) Prilog II. dio I. točka 1.9.5. dodavanjem dodatnih odredaba o sporazumima između subjekata poljoprivrednih gospodarstava, ili izmjenom tih dodanih odredaba;
 - (d) Prilog II. dio I. točka 1.10.1. dodavanjem dodatnih mjera za kontrolu štetnih organizama i korova, ili izmjenom tih dodanih odredaba;
 - (e) Prilog II. dio I. dodavanjem dodatnih detaljnih pravila i uzgojnih praksi za određeno bilje i biljne proizvode, uključujući pravila za klice, ili izmjenom tih dodanih pravila.

*Članak 13.***Posebne odredbe za stavljanje na tržište biljnog reprodukcij-skog materijala iz ekološkog heterogenog materijala**

1. Biljni reprodukcij-ski materijal iz ekološkog heterogenog materijala može se staviti na tržište bez ispunjavanja zahtjeva za registraciju i bez ispunjavanja kategorija certifikacije za predosnovni, osnovni i certificirani materijal ili zahtjeva za druge kategorije koji su navedeni u direktivama 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 68/193/EEZ, 98/56/EZ, 2002/53/EZ, 2002/54/EZ, 2002/55/EZ, 2002/56/EZ, 2002/57/EZ, 2008/72/EZ i 2008/90/EZ ili u aktima donesenima na temelju tih direktiva.
2. Biljni reprodukcij-ski materijal iz ekološkog heterogenog materijala kako je naveden u stavku 1. može se staviti na tržište nakon što dobavljač odgovornim službenim tijelima navedenima u direktivama 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 68/193/EEZ, 98/56/EZ, 2002/53/EZ, 2002/54/EZ, 2002/55/EZ, 2002/56/EZ, 2002/57/EZ, 2008/72/EZ i 2008/90/EZ podnese obavijest o ekološkom heterogenom materijalu u obliku dokumentacije koja sadržava:
 - (a) podatke za kontakt podnositelja zahtjeva;
 - (b) vrstu i oznaku ekološkog heterogenog materijala;

▼B

- (c) opis glavnih agronomskih i fenotipskih karakteristika koje su zajedničke toj skupini biljaka, uključujući uzgojne metode, sve dostupne rezultate ispitivanja u vezi s tim karakteristikama, zemlju proizvodnje i upotrijebljeni srodni materijal;
- (d) izjavu podnositelja zahtjeva o istinitosti elemenata navedenih u točkama (a), (b) i (c); i
- (e) reprezentativni uzorak.

Ta se obavijest šalje preporučenim pismom ili bilo kojim drugim sredstvom komunikacije koje prihvaćaju službena tijela, uz zatraženu potvrdu o primitku.

Smatra se da je odgovorno službeno tijelo potvrdilo obavijest i njezin sadržaj tri mjeseca od datuma na potvrdi o primitku, pod uvjetom da nisu zatražene dodatne informacije ili da dobavljač nije službeno obaviješten o odbijanju zbog nepotpunosti dokumentacije ili nesukladnosti kako je definirana u članku 3. točki 57.

Nakon izričitog ili prešutnog potvrđivanja obavijesti odgovorno službeno tijelo može započeti uvrštenje prijavljenog ekološkog heterogenog materijala na popis. To je uvrštenje na popis za dobavljača besplatno.

Uvrštenje ekološkog heterogenog materijala na popis priopćuje se nadležnim tijelima drugih država članica i Komisiji.

Takav ekološki heterogeni materijal mora ispunjavati zahtjeve utvrđene u delegiranim aktima donesenima u skladu sa stavkom 3.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reprodukcijskog materijala iz ekološkog heterogenog materijala određenih rodova ili vrsta, u pogledu:

- (a) opisa ekološkog heterogenog materijala, uključujući relevantne metode uzgoja i proizvodne metode te upotrijebljeni srodni materijal;
- (b) minimalnih zahtjeva u pogledu kvalitete sjemenskih partija, uključujući identitet, posebnu čistoću, postotak klijavosti i sanitarnu kvalitetu;
- (c) označivanja i pakiranja;
- (d) informacija i uzoraka proizvodnje koje trebaju čuvati specijalizirani subjekti;
- (e) ako je to primjenjivo, održavanja ekološkog heterogenog materijala.

▼B*Članak 14.***Pravila za stočarsku proizvodnju**

1. Subjekti koji se bave stočarstvom moraju osobito poštovati detaljna pravila proizvodnje utvrđena u Prilogu II. dijelu II. i u svim provedbenim aktima iz stavka 3. ovog članka.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju:

(a) Prilog II. dio II. točke 1.3.4.2., 1.3.4.4.2. i 1.3.4.4.3. smanjenjem postotaka u pogledu podrijetla životinja nakon što bude uspostavljena odgovarajuća dostupnost životinja iz ekološkog uzgoja na tržištu Unije;

(b) Prilog II. dio II. točka 1.6.6. u pogledu ograničenja organskog dušika povezanog s ukupnom gustoćom populacije;

(c) Prilog II. dio II. točka 1.9.6.2. podtočka (b) u pogledu hranidbe pčelinjih zajednica;

(d) Prilog II. dio II. točka 1.9.6.3. podtočke (b) i (e) u pogledu prihvatljivih tretmana dezinfekcije košnica te metoda i tretmana za borbu protiv parazita *Varroa destructor*;

(e) Prilog II. dio II. dodavanjem detaljnih pravila za stočarsku proizvodnju za vrste različite od vrsta uređenih u tom dijelu 17. lipnja 2018., ili izmjenom tih dodanih pravila, u pogledu:

i. odstupanja u vezi s podrijetlom životinja;

ii. hranidbe;

iii. smještaja i uzgojne prakse;

iv. zdravstvene skrbi;

v. dobrobiti životinja.

3. Komisija prema potrebi donosi provedbene akte u vezi s Prilogom II. dijelom II. u kojima se utvrđuju pravila o:

(a) minimalnom razdoblju iz točke 1.4.1. podtočke (g) koje treba poštovati za hranidbu životinja koje sisu majčino mlijeko;

(b) gustoći populacije i minimalnoj površini za zatvorene i otvorene prostore koje treba poštovati za određene vrste stoke kako bi se osiguralo zadovoljavanje razvojnih, fizioloških i etoloških potreba životinja, u skladu s točkama 1.6.3., 1.6.4. i 1.7.2.;

▼B

- (c) karakteristikama i tehničkim zahtjevima u vezi s minimalnom površinom za zatvorene i otvorene prostore;
- (d) karakteristikama i tehničkim zahtjevima za zgrade i torove za sve vrste stoke, osim za pčele, kako bi se osiguralo zadovoljavanje razvojnih, fizioloških i etoloških potreba životinja, u skladu s točkom 1.7.2.;
- (e) zahtjevima za vegetaciju i svojstvima zaštitnih objekata i područja na otvorenom.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 15.***Pravila za uzgoj algi i životinja iz akvakulture**

1. Subjekti koji uzgajaju alge i životinje iz akvakulture moraju osobito poštovati detaljna pravila proizvodnje utvrđena u Prilogu II. dijelu III. i u svim provedbenim aktima iz stavka 3. ovog članka.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju:

- (a) Prilog II. dio III. točka 3.1.3.3. u pogledu hrane za mesojedne životinje iz akvakulture;
- (b) Prilog II. dio III. točka 3.1.3.4. dodavanjem dodatnih posebnih pravila za hranu za određene životinje iz akvakulture, ili izmjenom tih dodanih pravila;
- (c) Prilog II. dio III. točka 3.1.4.2. u pogledu veterinarskog liječenja životinja iz akvakulture;
- (d) Prilog II. dio III. dodavanjem dodatnih detaljnih uvjeta po vrstama za upravljanje matičnim jatom, rasplod i proizvodnju mladi, ili izmjenom tih dodanih detaljnih uvjeta.

3. Komisija prema potrebi donosi provedbene akte kojima se utvrđuju detaljna pravila o gustoći populacije za svaku vrstu ili skupinu vrsta i o posebnim karakteristikama sustavâ proizvodnje i kaveznih sustava kako bi se osiguralo zadovoljavanje posebnih potreba određene vrste.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

4. Za potrebe ovog članka i Priloga II. dijela III., „gustoća populacije” znači živa vaga životinja iz akvakulture po kubičnom metru vode u bilo koje doba tijekom faze rasta, a u slučaju plosnatica i kozica težina po kvadratnom metru površine.

▼B*Članak 16.***Pravila proizvodnje za prerađenu hranu**

1. Subjekti koji proizvode prerađenu hranu moraju osobito poštovati detaljna pravila proizvodnje utvrđena u Prilogu II. dijelu IV. i u svim provedbenim aktima iz stavka 3. ovog članka.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju:

- (a) Prilog II. dio IV. točka 1.4. u pogledu mjera predostrožnosti i preventivnih mjera koje trebaju poduzeti subjekti;
- (b) Prilog II. dio IV. točka 2.2.2. u pogledu vrste i sastava proizvoda i tvari dopuštenih za upotrebu u prerađenoj hrani te uvjeta pod kojima se oni mogu upotrebljavati;
- (c) Prilog II. dio IV. točka 2.2.4. u pogledu izračunavanja postotka sastojaka poljoprivrednog podrijetla iz članka 30. stavka 5. točke (a) podtočke ii. i točke (b) podtočke i., uključujući prehrambene aditive odobrene na temelju članka 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji koji se smatraju sastojcima poljoprivrednog podrijetla za potrebe takvih izračuna.

Ti delegirani akti ne uključuju mogućnost upotrebe aromatičnih tvari ili aromatičnih pripravaka koji nisu ni prirodni, u smislu članka 16. stavaka 2., 3. i 4. Uredbe (EZ) br. 1334/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, ni ekološki.

3. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju tehnike odobrene za prerađenu hranu.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 17.***Pravila proizvodnje za prerađenu hranu za životinje**

1. Subjekti koji proizvode prerađenu hranu za životinje moraju osobito poštovati detaljna pravila proizvodnje utvrđena u Prilogu II. dijelu V. i u svim provedbenim aktima iz stavka 3. ovog članka.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1334/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o aromama i nekim sastojcima hrane s osobinama aroma za upotrebu u i na hrani, te o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1601/91, uredbi (EZ) br. 2232/96 i (EZ) br. 110/2008 te Direktive 2000/13/EZ (SL L 354, 31.12.2008., str. 34.).

▼B

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja Prilog II. dio V. točka 1.4. dodavanjem dodatnih mjera predostrožnosti i preventivnih mjera koje trebaju poduzeti subjekti, ili izmjenom tih dodanih mjera.

3. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju tehnike odobrene za upotrebu u preradi hrane za životinje.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 18.***Pravila proizvodnje za vino**

1. Subjekti koji proizvode proizvode iz sektora vina moraju osobito poštovati detaljna pravila proizvodnje utvrđena u Prilogu II. dijelu VI.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju:

(a) Prilog II. dio VI. točka 3.2. dodavanjem dodatnih zabranjenih enoloških postupaka, procesa i načina obrade, ili izmjenom tih dodanih elemenata;

(b) Prilog II. dio VI. točka 3.3.

*Članak 19.***Pravila proizvodnje za kvasac koji se upotrebljava kao hrana ili hrana za životinje**

1. Subjekti koji proizvode kvasac koji će se upotrebljavati kao hrana ili hrana za životinje moraju osobito poštovati detaljna pravila proizvodnje utvrđena u Prilogu II. dijelu VII.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja Prilog II. dio VII. točka 1.3. dodavanjem dodatnih detaljnih pravila proizvodnje za kvasac, ili izmjenom tih dodanih pravila.

*Članak 20.***Nedostatak određenih pravila proizvodnje za određene vrste stoke i vrste životinja iz akvakulture**

Do donošenja:

(a) dodatnih općih pravila za vrste stoke različite od onih uređenih u Prilogu II. dijelu II. točki 1.9. u skladu s člankom 14. stavkom 2. točkom (e);

▼B

- (b) provedbenih akata iz članka 14. stavka 3. za vrste stoke; ili

- (c) provedbenih akata iz članka 15. stavka 3. za vrste ili skupine vrsta životinja iz akvakulture,

država članica može primjenjivati detaljna nacionalna pravila proizvodnje za određene vrste ili skupine vrsta životinja u pogledu elemenata koje treba obuhvatiti mjerama iz točaka od (a), (b) i (c), pod uvjetom da su ta nacionalna pravila usklađena s ovom Uredbom i da se njima ne zabranjuje, ograničava ili sprečava stavljanje na tržište proizvoda koji su proizvedeni izvan njezina državnog područja, a koji su sukladni s ovom Uredbom.

Članak 21.**Pravila proizvodnje za proizvode koji nisu obuhvaćeni kategorijama proizvoda iz članaka od 12. do 19.**

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja Prilog II. dodavanjem detaljnih pravila proizvodnje, kao i pravila povezanih s obvezom prijelaza, za proizvode koji nisu obuhvaćeni kategorijama proizvoda iz članaka od 12. do 19., ili izmjenom tih dodanih pravila.

Ti se delegirani akti temelje na ciljevima i načelima ekološke proizvodnje utvrđenima u poglavlju II. i njima se poštuju opća pravila proizvodnje utvrđena u člancima 9., 10. i 11., kao i postojeća detaljna pravila proizvodnje utvrđena za slične proizvode u Prilogu II. U njima se utvrđuju zahtjevi koji se osobito odnose na dopuštene ili zabranjene načine obrade, prakse i unose ili prijelazna razdoblja za dotične proizvode.

2. U nedostatku detaljnih pravila proizvodnje iz stavka 1.:

- (a) u pogledu proizvoda iz stavka 1. subjekti moraju poštovati načela utvrđena u člancima 5. i 6., *mutatis mutandis* s načelima utvrđenima u članku 7., te opća pravila proizvodnje utvrđena u člancima od 9. do 11.;

- (b) u pogledu proizvoda iz stavka 1. država članica može primjenjivati detaljna nacionalna pravila proizvodnje, pod uvjetom da su ta pravila usklađena s ovom Uredbom i da se njima ne zabranjuje, ograničava ili sprečava stavljanje na tržište proizvoda koji su proizvedeni izvan njezina državnog područja, a koji su sukladni s ovom Uredbom.

Članak 22.**Donošenje pravila proizvodnje u izvanrednim slučajevima**

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem:

▼B

- (a) kriterija za određivanje toga ispunjava li određena situacija uvjete za katastrofalne okolnosti proizišle iz „nepovoljnih klimatskih prilika”, „bolesti životinja”, „okolišnog incidenta”, „elementarne nepogode” ili „katastrofalnog događaja”, kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki (h), (i), (j), (k) odnosno (l) Uredbe (EU) br. 1305/2013, kao i bilo koje slične situacije;
- (b) posebnih pravila, uključujući moguća odstupanja od ove Uredbe, o tome na koji se način države članice trebaju nositi s takvim katastrofalnim okolnostima ako odluče primijeniti ovaj članak; i
- (c) posebnih pravila o praćenju i izvješćivanju u takvim slučajevima.

Ti kriteriji i pravila podliježu načelima ekološke proizvodnje utvrđenima u poglavlju II.

2. Ako je država članica službeno priznala neki događaj kao elementarnu nepogodu, kako je navedeno u članku 18. stavku 3. ili članku 24. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1305/2013, i taj događaj onemogućuje poštovanje pravila proizvodnje utvrđenih u ovoj Uredbi, ta država članica može odobriti odstupanja od pravila proizvodnje u ograničenom razdoblju dok se ponovo ne uspostavi ekološka proizvodnja, podložno načelima utvrđenima u poglavlju II. i svim delegiranim aktima donesenima u skladu sa stavkom 1.

3. Države članice mogu donijeti mjere u skladu s delegiranim aktom iz stavka 1. kako bi se omogućio nastavak ili ponovno pokretanje ekološke proizvodnje u slučaju katastrofalnih okolnosti.

Članak 23.

Sakupljanje, pakiranje, prijevoz i skladištenje

1. Subjkti osiguravaju da se ekološki proizvodi i proizvodi iz prijelaznog razdoblja sakupljaju, pakiraju, prevoze i skladište u skladu s pravilima navedenima u Prilogu III.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju:

- (a) Prilog III. odjeljak 2.;
- (b) Prilog III. odjeljci 3., 4. i 6. dodavanjem dodatnih posebnih pravila za prijevoz i prihvat dotičnih proizvoda, ili izmjenom tih dodanih pravila.

▼B*Članak 24.***Odobrenje proizvoda i tvari za upotrebu u ekološkoj proizvodnji**

1. Komisija može odobriti određene proizvode i tvari za upotrebu u ekološkoj proizvodnji te sve takve odobrene proizvode i tvari uvrštava na ograničavajuće popise u sljedeće svrhe:

- (a) kao aktivne tvari koje se upotrebljavaju u sredstvima za zaštitu bilja;
- (b) kao gnojiva, poboljšivače tla i hranjive tvari;
- (c) kao neekološko krmivo biljnog, algalnog, životinjskog ili kvašćanog podrijetla ili kao krmivo mikrobnog ili mineralnog podrijetla;
- (d) kao dodatke hrani za životinje i pomoćna sredstva u preradi;
- (e) kao proizvode za čišćenje i dezinfekciju ribnjaka, kaveza, spremnika, trkališta, zgrada ili objekata koji se upotrebljavaju u uzgoju životinja;
- (f) kao proizvode za čišćenje i dezinfekciju zgrada i objekata koji se upotrebljavaju u biljnoj proizvodnji, uključujući skladišta na poljoprivrednom gospodarstvu;
- (g) kao proizvode za čišćenje i dezinfekciju u prostorima za preradu i skladištenje.

2. Uz proizvode i tvari odobrene u skladu sa stavkom 1. Komisija može odobriti određene proizvode i tvari za upotrebu u proizvodnji prerađene ekološke hrane i kvasca koji se upotrebljava kao hrana ili hrana za životinje te sve takve odobrene proizvode i tvari uvrštava na ograničavajuće popise u sljedeće svrhe:

- (a) kao prehrambene aditive i pomoćna sredstva u preradi;
- (b) kao neekološke sastojke poljoprivrednog podrijetla koji će se upotrebljavati u proizvodnji prerađene ekološke hrane;
- (c) kao pomoćna sredstva u preradi za proizvodnju kvasca i proizvoda od kvasca.

3. Odobrenje proizvoda i tvari iz stavka 1. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji podliježe načelima utvrđenima u poglavlju II. i sljedećim kriterijima koji se ocjenjuju kao cjelina:

- (a) ključni su za neprekinutu proizvodnju i za upotrebu kojoj su namijenjeni;
- (b) svi su dotični proizvodi i tvari biljnog, algalnog, životinjskog, mikrobnog ili mineralnog podrijetla, osim u slučajevima kada proizvodi ili tvari iz takvih izvora nisu dostupni u dovoljnim količinama ili nisu dovoljno kvalitetni ili ako nema zamjenskih rješenja;

▼B

- (c) u slučaju proizvoda iz stavka 1. točke (a):
- i. njihova je upotreba ključna za kontrolu štetnog organizma za kojeg ne postoje zamjenska biološka, fizikalna ili uzgojna rješenja, uzgojne prakse ili drugi učinkoviti postupci upravljanja;
 - ii. ako takvi proizvodi nisu biljnog, algalnog, životinjskog, mikrobnog ili mineralnog podrijetla i nisu identični svom prirodnom obliku, u uvjetima za njihovu upotrebu isključuje se svaki izravan kontakt s jestivim dijelovima usjeva;
- (d) u slučaju proizvoda iz stavka 1. točke (b), njihova upotreba ključna je za postizanje ili održavanje plodnosti tla ili za ispunjavanje posebnih prehrambenih zahtjeva usjeva ili za specifične svrhe poboljšanja tla;
- (e) u slučaju proizvoda iz stavka 1. točaka (c) i (d):
- i. njihova upotreba potrebna je za održavanje zdravlja životinja, dobrobiti i vitalnosti životinja te se njome doprinosi primjerenom prehrani kojom se ispunjavaju fiziološke i etološke potrebe dotičnih vrsta ili je njihova upotreba potrebna za proizvodnju ili konzerviranje hrane za životinje jer bez upotrebe takvih tvari nije moguće proizvesti ili konzervirati hranu za životinje;
 - ii. hrana za životinje mineralnog podrijetla, elementi u tragovima, vitamini ili provitamini prirodnog su podrijetla, osim u slučajevima kada proizvodi ili tvari iz takvih izvora nisu dostupni u dovoljnim količinama ili nisu dovoljno kvalitetni ili ako nema zamjenskih rješenja;
 - iii. upotreba neekološkog krmiva biljnog ili životinjskog podrijetla potrebna je jer krmivo biljnog ili životinjskog podrijetla proizvedeno u skladu s pravilima ekološke proizvodnje nije dostupno u dovoljnim količinama;
 - iv. upotreba neekoloških začina, začinskog bilja i melasa potrebna je jer ti proizvodi nisu dostupni u ekološkom obliku; moraju biti proizvedeni ili prerađeni bez kemijskih otapala te je njihova upotreba ograničena na 1 % unosa hrane za životinje za dotičnu vrstu, izračunano godišnje kao postotak suhe tvari u hrani za životinje poljoprivrednog podrijetla.
4. Odobrenje proizvoda i tvari iz stavka 2. za upotrebu u proizvodnji prerađene ekološke hrane ili za proizvodnju kvasca koji se upotrebljava kao hrana ili hrana za životinje podliježe načelima utvrđenima u poglavlju II. i sljedećim kriterijima koji se ocjenjuju kao cjelina:

▼B

- (a) nisu dostupni zamjenski proizvodi ili tvari odobreni u skladu s ovim člankom ili tehnike koje su sukladne s ovom Uredbom;
- (b) bez upotrebe tih proizvoda i tvari bilo bi nemoguće proizvesti ili konzervirati hranu ili ispuniti određene prehrambene zahtjeve predviđene na temelju zakonodavstva Unije;
- (c) prisutni su u prirodi i mogli su biti podvrgnuti samo mehaničkim, fizikalnim, biološkim, enzimskim ili mikrobnim procesima, osim u slučajevima kada proizvoda ili tvari iz takvih izvora nema u dovoljnim količinama ili ako nisu dovoljno kvalitetni;
- (d) ekološki sastojak nije dostupan u dovoljnim količinama.

5. Odobrenje upotrebe kemijski sintetiziranih proizvoda i tvari, u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka, strogo je ograničeno na slučajeve kada bi se upotrebom vanjskih unosa iz članka 5. točke (g) doprinijelo neprihvatljivim učincima na okoliš.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju stavci 3. i 4. ovog članka dodavanjem dodatnih kriterija za odobrenje proizvoda i tvari iz stavaka 1. i 2. ovog članka za upotrebu u ekološkoj proizvodnji općenito, a posebno u proizvodnji prerađene ekološke hrane, kao i dodatnih kriterija za povlačenje takvih odobrenja, ili izmjenom tih dodanih kriterija.

7. Ako država članica smatra da neki proizvod ili tvar treba dodati na popis ili povući s popisa odobrenih proizvoda i tvari iz stavaka 1. i 2., ili da bi trebalo izmijeniti specifikacije za upotrebu navedene u pravilima proizvodnje, ona osigurava da se Komisiji i drugim državama članicama službeno pošalje dokumentacija u kojoj su navedeni razlozi za dodavanje na popis, povlačenje s popisa ili za druge izmjene i da ta dokumentacija bude javno dostupna, podložno zakonodavstvu Unije i nacionalnom zakonodavstvu o zaštiti podataka.

Komisija objavljuje sve zahtjeve iz ovog stavka.

8. Komisija redovito preispituje popise iz ovog članka.

Popis neekoloških sastojaka iz stavka 2. točke (b) preispituje se najmanje jednom godišnje.

9. Komisija donosi provedbene akte u vezi s odobravanjem ili povlačenjem odobrenja za proizvode i tvari u skladu sa stavcima 1. i 2. koji se smiju upotrebljavati u ekološkoj proizvodnji općenito, a posebno u proizvodnji prerađene ekološke hrane, te kojima se utvrđuju postupci koje treba slijediti za takva odobrenja i popisi takvih proizvoda i tvari te, prema potrebi, njihov opis, zahtjevi u pogledu sastava i uvjeti za upotrebu.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 25.***Odobrenje neekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla za prerađenu ekološku hranu koje izdaju države članice**

1. Kada je to nužno radi osiguravanja pristupa određenim sastojcima poljoprivrednog podrijetla i ako takvi sastojci nisu dostupni u ekološkom obliku u dovoljnoj količini, država članica na zahtjev subjekta može privremeno odobriti upotrebu neekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla za proizvodnju prerađene ekološke hrane na svojem državnom području na razdoblje od najviše šest mjeseci. To se odobrenje primjenjuje na sve subjekte u toj državi članici.

2. Država članica putem računalnog sustava kojim se omogućuje elektronička razmjena dokumenata i informacija, a koji je Komisija stavila na raspolaganje, odmah obavještuje Komisiju i druge države članice o svim odobrenjima izdanima na svojem državnom području u skladu sa stavkom 1.

3. Država članica može produljiti odobrenje predviđeno u stavku 1. dva puta po najviše šest mjeseci, pod uvjetom da nijedna druga država članica ne podnese prigovor navodeći, putem sustava iz stavka 2., da su takvi sastojci dostupni u ekološkom obliku u dovoljnoj količini.

4. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova priznati u skladu s člankom 46. stavkom 1. mogu na razdoblje od najviše šest mjeseci izdati privremeno odobrenje, kako je navedeno u stavku 1. ovog članka, subjektima u trećim zemljama koji zatraže takvo odobrenje i koji podliježu kontrolama tog kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove, pod uvjetom da su u dotičnoj trećoj zemlji ispunjeni uvjeti iz tog stavka. Odobrenje se može produljiti dva puta po najviše šest mjeseci.

5. Ako nakon dva produljenja privremenog odobrenja država članica na temelju objektivnih informacija smatra da dostupnost takvih sastojaka u ekološkom obliku i dalje nije dovoljna za ispunjavanje kvalitativnih i kvantitativnih potreba subjekata, može podnijeti zahtjev Komisiji u skladu s člankom 24. stavkom 7.

*Članak 26.***Prikupljanje podataka o dostupnosti na tržištu ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala i biljnog reprodukcijuskog materijala iz prijelaznog razdoblja, životinja iz ekološkog uzgoja i juvenilnih životinja iz ekološke akvakulture**

1. Svaka država članica osigurava uspostavu redovito ažurirane baze podataka za popisivanje ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala i biljnog reprodukcijuskog materijala iz prijelaznog razdoblja, osim sadnica, ali uključujući sjemenski krumpir, koji je dostupan na njezinu državnom području.

2. Države članice moraju uvesti sustave kojima se subjektima koji na tržište stavljaju ekološki biljni reprodukcijuski materijal ili biljni reprodukcijuski materijal iz prijelaznog razdoblja, životinje iz ekološkog uzgoja ili juvenilne životinje iz ekološke akvakulture i koji navedeno mogu dostavljati u dovoljnim količinama i u razumnom roku omogućuje da dobrovoljno i besplatno, uz svoja imena i podatke za kontakt, objave informacije o sljedećem:

▼B

- (a) o dostupnom ekološkom biljnom reprodukcijском materijalu i biljnom reprodukcijском materijalu iz prijelaznog razdoblja, poput biljnog reprodukcijского materijala iz ekološkog heterogenog materijala ili iz ekoloških sorti prikladnih za ekološku proizvodnju, osim sadnica, ali uključujući sjemenski krumpir; o količini iskazanoj u težini tog materijala; i o razdoblju u godini kada je dostupan; taj se materijal uvrštava na popis barem s latinskim znanstvenim nazivom;

- (b) o životinjama iz ekološkog uzgoja za koje se može dobiti odstupanje u skladu s Prilogom II. dijelom II. točkom 1.3.4.4.; o broju raspoloživih životinja koje su kategorizirane prema spolu; informacije, ako su relevantne, u vezi s različitim vrstama životinja u pogledu dostupnih pasmina i sojeva; o rasama životinja; o dobi životinja; i sve ostale relevantne informacije;

- (c) o juvenilnim životinjama iz ekološke akvakulture koje su dostupne na njihovu gospodarstvu i njihovom zdravstvenom statusu u skladu s Direktivom Vijeća 2006/88/EZ ⁽¹⁾ te proizvodnom kapacitetu za svaku vrstu iz akvakulture.

3. Države članice također mogu uspostaviti sustave kojima se subjektima koji stavljaju na tržište pasmine i sojeve prilagođene ekološkoj proizvodnji u skladu s Prilogom II. dijelom II. točkom 1.3.3. ili ekološke mlade kokoši, i koji mogu dostavljati te životinje u dovoljnim količinama i u razumnom roku, omogućuje da dobrovoljno i besplatno objave relevantne informacije, uz imena i podatke za kontakt.

4. Subjekti koji odluče uključiti informacije o biljnom reprodukcijском materijalu, životinjama ili juvenilnim životinjama iz akvakulture u sustave iz stavaka 2. i 3. osiguravaju da se informacije redovito ažuriraju i da se informacije uklone s popisa ako biljni reprodukcijский materijal, životinje ili više juvenilne životinje iz akvakulture više nisu dostupni.

5. Za potrebe stavaka 1., 2. i 3. države članice mogu se nastaviti koristiti relevantnim informacijskim sustavima koji već postoje.

6. Komisija objavljuje poveznicu na svaku nacionalnu bazu podataka ili sustav na posebnim internetskim stranicama Komisije kako bi se korisnicima omogućilo da imaju pristup takvim bazama podataka ili sustavima u cijeloj Uniji.

7. Komisija može donijeti provedbene akte kojim se predviđaju:

- (a) tehničke pojedinosti za uspostavu i održavanje baza podataka iz stavka 1. i sustava iz stavka 2.;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2006/88/EZ od 24. listopada 2006. o zahtjevima zdravlja životinja koji se primjenjuju na životinje akvakulture i njihove proizvode te o sprečavanju i kontroli određenih bolesti akvatičnih životinja (SL L 328, 24.11.2006., str. 14.).

▼B

- (b) specifikacije u pogledu prikupljanja informacija iz stavaka 1. i 2.;
- (c) specifikacije u pogledu aranžmana za sudjelovanje u bazama podataka iz stavka 1. i u sustavima iz stavka 2. i 3.; i
- (d) pojedivosti u pogledu informacija koje trebaju pružati države članice u skladu s člankom 53. stavkom 6.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 27.***Obveze i djelovanja u slučaju sumnje na nesukladnost**

Ako subjekt sumnja da proizvod koji je proizveo, pripremio, uvezao ili zaprimio od drugog subjekta nije sukladan s ovom Uredbom, taj subjekt, podložno članku 28. stavku 2.:

- (a) identificira i odvaja dotični proizvod;
- (b) provjerava može li se sumnja potkrijepiti;
- (c) ne stavlja dotični proizvod na tržište kao ekološki proizvod ili proizvod iz prijelaznog razdoblja i ne upotrebljava ga u ekološkoj proizvodnji, osim ako se sumnja može otkloniti;
- (d) ako je sumnja potkrijepljena ili ako se ne može otkloniti, odmah obavješćuje relevantno nadležno tijelo ili, prema potrebi, relevantno kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu te im, prema potrebi, dostavlja dostupne elemente;
- (e) u potpunosti surađuje s relevantnim nadležnim tijelom ili, prema potrebi, relevantnim kontrolnim tijelom ili kontrolnom ustanovom na provjeri i utvrđivanju razloga za sumnju na nesukladnost.

*Članak 28.***Mjere predostrožnosti kako bi se izbjegla prisutnost neodobrenih proizvoda i tvari**

1. Kako bi se spriječilo onečišćenje proizvodima ili tvarima koji nisu odobreni u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom za upotrebu u ekološkoj proizvodnji, subjekti poduzimaju sljedeće mjere predostrožnosti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije:

- (a) uvode i zadržavaju razmjerne i odgovarajuće mjere kako bi se prepoznali rizici od onečišćenja ekološke proizvodnje i proizvoda neodobrenim proizvodima ili tvarima, uključujući sustavno prepoznavanje kritičnih postupovnih koraka;

▼B

- (b) uvode i zadržavaju razmjerne i odgovarajuće mjere kako bi se izbjegli rizici od onečišćenja ekološke proizvodnje i proizvoda neodobrenim proizvodima ili tvarima;
- (c) redovito preispituju i prilagođuju takve mjere; i
- (d) ispunjavaju druge relevantne zahtjeve iz ove Uredbe kojima se osigurava razdvajanje ekoloških proizvoda, proizvoda iz prijelaznog razdoblja i neekoloških proizvoda.

2. Ako subjekt sumnja da, zbog prisutnosti proizvoda ili tvari koji nisu odobreni u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u proizvodu koji se namjerava upotrebljavati ili staviti na tržište kao ekološki proizvod ili proizvod iz prijelaznog razdoblja, taj proizvod nije sukladan s ovom Uredbom, subjekt:

- (a) identificira i odvaja dotični proizvod;
- (b) provjerava može li se sumnja potkrijepiti;
- (c) ne stavlja dotični proizvod na tržište kao ekološki proizvod ili proizvod iz prijelaznog razdoblja te ga ne upotrebljava u ekološkoj proizvodnji osim ako se sumnja može otkloniti;
- (d) ako je sumnja potkrijepljena ili ako se ne može otkloniti, odmah obavješćuje relevantno nadležno tijelo ili, prema potrebi, relevantno kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu te im, prema potrebi, dostavlja dostupne elemente;
- (e) u potpunosti surađuje s relevantnim nadležnim tijelom ili, prema potrebi, relevantnim kontrolnim tijelom ili kontrolnom ustanovom na utvrđivanju i provjeri razloga za prisutnost neodobrenih proizvoda ili tvari.

3. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju ujednačena pravila kojima se određuju:

- (a) postupovni koraci koje subjekti trebaju slijediti u skladu sa stavkom 2. točkama od (a) do (e) i relevantna dokumentacija koju trebaju dostaviti,
- (b) razmjerne i odgovarajuće mjere koje subjekti trebaju donositi i preispitivati kako bi se prepoznali i izbjegli rizici od onečišćenja u skladu sa stavkom 1. točkama (a), (b) i (c).

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 29.***Mjere koje treba poduzeti u slučaju prisutnosti neodobrenih proizvoda ili tvari**

1. Ako nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova primi potkrijepljene informacije o prisutnosti proizvoda ili tvari koji nisu odobreni u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom za upotrebu u ekološkoj proizvodnji, ili ga obavijesti subjekt u skladu s člankom 28. stavkom 2. točkom (d) ili otkrije takve proizvode ili tvari u ekološkom proizvodu ili proizvodu iz prijelaznog razdoblja:

- (a) ono odmah provodi službenu istragu u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 kako bi se utvrdio izvor i uzrok s ciljem provjere sukladnosti s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom i člankom 28. stavkom 1.; takva se istraga dovršava što je prije moguće, u razumnom roku, uzimajući u obzir trajnost proizvoda i složenost slučaja;
- (b) ono privremeno zabranjuje stavljanje na tržište dotičnih proizvoda kao ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja i njihovu upotrebu u ekološkoj proizvodnji dok se čekaju rezultati istrage iz točke (a).

2. Dotični proizvod ne smije se staviti na tržište kao ekološki proizvod ili proizvod iz prijelaznog razdoblja niti se smije upotrebljavati u ekološkoj proizvodnji ako nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova za dotičnog subjekta utvrdi:

- (a) da je upotrebljavao proizvode ili tvari koji nisu odobreni u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
- (b) da nije poduzeo mjere predostrožnosti iz članka 28. stavka 1.; ili
- (c) da nije poduzeo mjere kao odgovor na relevantne prethodne zahtjeve nadležnih tijela, kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova.

3. Dotičnom subjektu daje se mogućnost da komentira rezultate istrage iz stavka 1. točke (a). Nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova vodi evidenciju o provedenim istragama.

Ako je to potrebno, dotični subjekt poduzima korektivne mjere koje su potrebne kako bi se izbjeglo buduće onečišćenje.

4. Komisija do ►**M3** 31. prosinca 2025. ◀ podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ovog članka, o prisutnosti proizvoda i tvari koji nisu odobreni u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom za upotrebu u ekološkoj proizvodnji i o ocjeni nacionalnih pravila iz stavka 5. ovog članka. Tom se izvješću prema potrebi može priložiti zakonodavni prijedlog za daljnje usklađivanje.

▼B

5. Države članice u kojima su na snazi pravila kojima se predviđa da se proizvodi koji sadržavaju više od određene razine proizvoda ili tvari koji nisu odobreni u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom za upotrebu u ekološkoj proizvodnji ne smiju stavljati na tržište kao ekološki proizvodi mogu nastaviti primjenjivati ta pravila pod uvjetom da se tim pravilima ne zabranjuje, ograničava ili sprečava stavljanje na tržište proizvoda koji su proizvedeni u drugim državama članicama kao ekoloških proizvoda ako su ti proizvodi proizvedeni u skladu s ovom Uredbom. Države članice koje primjenjuju ovaj stavak o tome bez odgode obavješćuju Komisiju.

6. Nadležna tijela dokumentiraju rezultate istraga iz stavka 1., kao i sve mjere koje su poduzela u svrhu osmišljavanja najbolje prakse i daljnje mjere za izbjegavanje prisutnosti proizvoda i tvari koji nisu odobreni u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom za upotrebu u ekološkoj proizvodnji.

Države članice te informacije stavljaju na raspolaganje drugim državama članicama i Komisiji putem računalnog sustava koji je Komisija stavila na raspolaganje, a kojim se omogućuje elektronička razmjena dokumenata i informacija.

7. Države članice na svojem državnom području mogu poduzeti primjerene mjere kako bi se izbjegla nenamjerna prisutnost u ekološkoj poljoprivredi proizvoda i tvari koji nisu odobreni u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom za upotrebu u ekološkoj proizvodnji. Takvim se mjerama ne smije zabraniti, ograničiti ili spriječiti stavljanje na tržište proizvoda koji su proizvedeni u drugim državama članicama kao ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja ako su ti proizvodi proizvedeni u skladu s ovom Uredbom. Države članice koje primjenjuju ovaj stavak o tome bez odgode obavješćuju Komisiju i druge države članice.

8. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju ujednačena pravila kojima se određuje:

- (a) metodologija koju trebaju primjenjivati nadležna tijela, ili, prema potrebi, kontrolna tijela ili kontrolne ustanove za otkrivanje i procjenu prisutnosti proizvoda i tvari koji nisu odobreni u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
- (b) pojedinosti i oblik informacija koje države članice trebaju staviti na raspolaganje Komisiji i drugim državama članicama u skladu sa stavkom 6. ovog članka.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

9. Države članice do 31. ožujka svake godine Komisiji elektroničkim putem dostavljaju relevantne informacije o slučajevima koji uključuju onečišćenje neodobrenim proizvodima ili tvarima u prethodnoj godini, uključujući informacije prikupljene na graničnim kontrolnim postajama, u vezi s prirodom otkrivenog onečišćenja, a posebno u vezi s uzrokom, izvorom i razinom onečišćenja te količinom i prirodom onečišćenih proizvoda. Komisija prikuplja te informacije putem računalnog sustava koji je na raspolaganje stavila Komisija i koji se upotrebljava za lakše osmišljavanje najboljih praksi za izbjegavanje onečišćenja.

POGLAVLJE IV.

OZNAČIVANJE

*Članak 30.***Upotreba izraza koji upućuju na ekološku proizvodnju**

1. Za potrebe ove Uredbe smatra se da je proizvod označen izrazom koji upućuje na ekološku proizvodnju ako su na oznakama, u promidžbenim materijalima ili komercijalnim ispravama taj proizvod, njegovi sastojci ili krmiva koji se upotrebljavaju za njegovu proizvodnju opisani izrazima koji kupcu sugeriraju da su taj proizvod, sastojci ili krmiva proizvedeni u skladu s ovom Uredbom. Osobito, izrazi navedeni u Prilogu IV. te njihove izvedenice i skraćenice, kao što su „bio” i „eko”, sami ili u kombinaciji, mogu se upotrebljavati unutar cijele Unije na bilo kojem jeziku koji je naveden u tom prilogu za označivanje i oglašavanje proizvoda iz članka 2. stavka 1. koji su sukladni s ovom Uredbom.

2. Za proizvode iz članka 2. stavka 1. izrazi iz stavka 1. ovog članka ne smiju se upotrebljavati nigdje u Uniji ni na jednom jeziku navedenom u Prilogu IV. u označivanju, promidžbenim materijalima ili u komercijalnim ispravama proizvoda koji nije sukladan s ovom Uredbom.

Nadalje, u označivanju ili oglašavanju ne smiju se upotrebljavati nikakvi izrazi, uključujući izraze koji se upotrebljavaju u žigovima ili imenima poduzeća, kao ni prakse, koji bi mogli potrošača ili korisnika dovesti u zabludu sugerirajući da su neki proizvod ili njegovi sastojci sukladni s ovom Uredbom.

3. Proizvodi proizvedeni tijekom prijelaznog razdoblja ne smiju se označivati ili oglašavati kao ekološki proizvodi ili kao proizvodi iz prijelaznog razdoblja.

Međutim, biljni reprodukcijski materijal, prehrambeni proizvodi biljnog podrijetla i hrana za životinje biljnog podrijetla proizvedeni tijekom prijelaznog razdoblja, koji su sukladni s člankom 10. stavkom 4., mogu se označiti i oglašavati kao proizvodi iz prijelaznog razdoblja upotrebom izraza „iz prijelaznog razdoblja” ili izraza koji mu odgovara, uz uvjete iz stavka 1.

4. Izrazi iz stavaka 1. i 3 ne upotrebljavaju se za proizvod za koji se pravom Unije zahtijeva da na oznaci ili pri oglašavanju mora biti naznačeno da sadržava GMO-e, da se sastoji od GMO-a ili da je proizveden od GMO-a.

5. Za prerađenu hranu izrazi iz stavka 1. smiju se upotrebljavati:

(a) u prodajnoj oznaci i na popisu sastojaka ako je taj popis obavezan prema zakonodavstvu Unije, pod sljedećim uvjetima:

▼B

- i. prerađena hrana sukladna je s pravilima proizvodnje utvrđenima u Prilogu II. dijelu IV. i s pravilima utvrđenima u skladu s člankom 16. stavkom 3;
- ii. najmanje 95 % masenog udjela sastojaka poljoprivrednog podrijetla je ekološko; i
- iii. u slučaju aroma upotrebljavaju se samo za prirodne aromatične tvari i prirodne aromatične pripravke označene u skladu s člankom 16. stavcima 2., 3. i 4. Uredbe (EZ) br. 1334/2008 te su svi aromatični sastojci i nositelji aromatičnih sastojaka u dotičnoj aromi ekološki;

▼C4

(b) samo na popisu sastojaka, pod sljedećim uvjetima:

- i. manje od 95 % masenog udjela sastojaka poljoprivrednog podrijetla je ekološko i pod uvjetom da su ti sastojci sukladni s pravilima proizvodnje utvrđenima u ovoj Uredbi; i
- ii. prerađena hrana sukladna je s pravilima proizvodnje utvrđenima u Prilogu II. dijelu IV. točki 1.5., točki 2.1. podtočkama (a) i (b) i točki 2.2.1., uz iznimku pravila o ograničenoj upotrebi neekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla utvrđenih u Prilogu II. dijelu IV. točki 2.2.1, te s pravilima utvrđenima u skladu s člankom 16. stavkom 3.;

(c) u prodajnim oznakama i popisu sastojaka, pod sljedećim uvjetima:

- i. glavni je sastojak proizvod lova ili ribolova;
- ii. izraz iz stavka 1. jasno se u prodajnoj oznaci povezuje s drugim sastojkom koji je ekološki i razlikuje se od glavnog sastojka;
- iii. svi su drugi sastojci poljoprivrednog podrijetla ekološki; i
- iv. prerađena hrana sukladna je s pravilima proizvodnje utvrđenima u Prilogu II. dijelu IV. točki 1.5., točki 2.1. podtočkama (a) i (b) i točki 2.2.1., uz iznimku pravila o ograničenoj upotrebi neekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla utvrđenih u Prilogu II. dijelu IV. točki 2.2.1, te s pravilima utvrđenima u skladu s člankom 16. stavkom 3.

▼B

Na popisu sastojaka iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) navodi se koji su sastojci ekološki. Upućivanja na ekološku proizvodnju smiju se navesti samo u vezi s ekološkim sastojcima.

Na popisu sastojaka iz prvog podstavka točaka (b) i (c) navodi se ukupni postotak ekoloških sastojaka u odnosu na ukupnu količinu sastojaka poljoprivrednog podrijetla.

Izrazi iz stavka 1., kada se upotrebljavaju na popisu sastojaka iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) ovog stavka, te postotak iz trećeg podstavka ovog stavka otiskuju se u istoj boji, u istoj veličini i istim tipom slova kao i ostatak popisa sastojaka.

▼B

6. Za prerađenu hranu za životinje izrazi iz stavka 1. mogu se upotrebljavati u prodajnim oznakama i popisu sastojaka pod sljedećim uvjetima:

▼C4

(a) prerađena hrana za životinje sukladna je s pravilima proizvodnje utvrđenima u Prilogu II. dijelovima II., III. i V., kao i s posebnim pravilima utvrđenima u skladu s člankom 17. stavkom 3.;

▼B

(b) svi su sastojci poljoprivrednog podrijetla koji se nalaze u prerađenoj hrani za životinje ekološki; i

(c) najmanje 95 % suhe tvari proizvoda je ekološko.

7. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja:

(a) ovaj članak dodavanjem dodatnih pravila o označivanju proizvoda navedenih u Prilogu I. ili izmjenom tih dodanih pravila; i

(b) popis izraza naveden u Prilogu IV., uzimajući u obzir lingvistička kretanja u državama članicama.

8. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju detaljni zahtjevi za primjenu stavka 3. ovog članka.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 31.***Označivanje proizvoda i tvari koji se upotrebljavaju u biljnoj proizvodnji**

Neovisno o području primjene ove Uredbe kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1., proizvodi i tvari koji se upotrebljavaju u sredstvima za zaštitu bilja ili kao gnojiva, poboljšivači tla ili hranjive tvari te su odobreni u skladu s člancima 9. i 24. mogu nositi oznaku kojom se naznačuje da su ti proizvodi ili tvari odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s ovom Uredbom.

*Članak 32.***Obvezni navodi**

1. Ako se na proizvodima nalaze izrazi kako je navedeno u članku 30. stavku 1., uključujući proizvode označene kao proizvodi iz prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 30. stavkom 3.:

(a) na oznaci mora biti navedena i brojčana oznaka kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove čijoj kontroli podliježe subjekt koji je obavio zadnju operaciju u okviru proizvodnje ili pripreme; i

▼B

- (b) u slučaju pretpakirane hrane na ambalaži se mora nalaziti i znak Europske unije za ekološku proizvodnju iz članka 33., osim u slučajevima iz članka 30. stavka 3. i stavka 5. točaka (b) i (c).

2. Kada se upotrebljava znak Europske unije za ekološku proizvodnju, u istom se vidnom polju navodi mjesto uzgoja poljoprivrednih sirovina od kojih se proizvod sastoji, u jednom od sljedećih oblika, prema potrebi:

- (a) „uzgojeno u EU-u” ako je poljoprivredna sirovina uzgojena u Uniji,
- (b) „uzgojeno izvan EU-a” ako je poljoprivredna sirovina uzgojena u trećim zemljama;
- (c) „uzgojeno u EU-u/izvan EU-a” ako je dio poljoprivrednih sirovina uzgojen u Uniji, a dio u trećoj zemlji.

Za potrebe prvog podstavka, riječ „uzgojeno” može se prema potrebi zamijeniti riječima „iz akvakulture”, a riječi „u EU-u” ili „izvan EU-a” mogu se zamijeniti ili dopuniti imenom zemlje ili imenom zemlje i regije ako su sve poljoprivredne sirovine od kojih se sastoji proizvod uzgojene u toj zemlji ili, ako je to primjenjivo, u toj regiji.

Za oznaku mjesta uzgoja poljoprivrednih sirovina od kojih se proizvod sastoji, kako je navedeno u prvom i trećem podstavku, mali maseni udjeli sastojaka mogu se zanemariti pod uvjetom da ukupna količina zanemarenih sastojaka nije veća od 5 % ukupne mase poljoprivrednih sirovina.

Riječi „u EU-u” ili „izvan EU-a” po boji, veličini i tipu slova ne smiju biti uočljivije od naziva proizvoda.

3. Oznake iz stavaka 1. i 2. ovog članka te iz članka 33. stavka 3. navode se na istaknutom mjestu tako da su lako uočljive te moraju biti jasno čitljive i neizbrisive.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju stavak 2. ovog članka i članak 33. stavak 3. dodavanjem dodatnih pravila označivanja ili izmjenom tih dodanih pravila.

5. Komisija donosi provedbene akte o sljedećem:

- (a) praktičnim aranžmanima u vezi s upotrebom, prezentiranjem, sastavom i veličinom oznaka iz stavka 1. točke (a) i stavka 2. ovog članka te iz članka 33. stavka 3.;

▼B

- (b) dodjeljivanju brojčanih oznaka kontrolnim tijelima i kontrolnim ustanovama;
- (c) oznaci mjesta uzgoja poljoprivrednih sirovina u skladu sa stavkom 2. ovog članka i člankom 33. stavkom 3.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 33.***Znak Europske unije za ekološku proizvodnju**

1. Znak Europske unije za ekološku proizvodnju može se upotrebljavati u označivanju, prezentiranju i oglašavanju proizvoda koji su sukladni s ovom Uredbom.

Znak Europske unije za ekološku proizvodnju može se upotrebljavati i u informativne i obrazovne svrhe povezane s postojanjem i oglašavanjem samog znaka, pod uvjetom da se tom upotrebom potrošače ne dovodi u zabludu u pogledu ekološke proizvodnje određenih proizvoda i pod uvjetom da je znak prikazan u skladu s pravilima utvrđenima u Prilogu V. U tom se slučaju ne primjenjuju zahtjevi iz članka 32. stavka 2. i Priloga V. točke 1.7.

Znak Europske unije za ekološku proizvodnju ne smije se upotrebljavati za prerađenu hranu kako je navedeno u članku 30. stavku 5. točkama (b) i (c) ni za proizvode iz prijelaznog razdoblja kako je navedeno u članku 30. stavku 3.

2. Osim kada se upotrebljava u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom, znak Europske unije za ekološku proizvodnju službena je potvrda u skladu s člancima 86. i 91. Uredbe (EU) 2017/625.

3. Upotreba znaka Europske unije za ekološku proizvodnju nije obvezna za proizvode uvezene iz trećih zemalja. Ako se pri označivanju tih proizvoda navodi taj znak, mora se navesti i oznaka iz članka 32. stavka 2.

4. Znak Europske unije za ekološku proizvodnju u skladu je s modelom iz Priloga V. i sukladan s pravilima koja su navedena u tom prilogu.

5. Nacionalni i privatni znakovi mogu se upotrebljavati u označivanju, prezentiranju i oglašavanju proizvoda koji su sukladni s ovom Uredbom.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja Prilog V. u pogledu znaka Europske unije za ekološku proizvodnju i pravila koja se na njega odnose.

POGLAVLJE V.
CERTIFICIRANJE

Članak 34.

Sustav certificiranja

1. Subjekti i skupine subjekata iz članku 36. koji proizvode, pripremaju, distribuiraju ili skladište ekološke proizvode ili proizvode iz prijelaznog razdoblja, koji uvoze takve proizvode iz treće zemlje ili izvoze takve proizvode u treću zemlju, ili koji stavljaju takve proizvode na tržište, prije stavljanja na tržište bilo kojeg proizvoda kao „ekološkog proizvoda” ili kao „proizvoda iz prijelaznog razdoblja” ili prije prijelaznog razdoblja prijavljuju svoju aktivnost nadležnim tijelima države članice u kojoj se ona provodi i u kojoj njihovo poduzeće podliježe sustavu kontrole.

Ako su nadležna tijela prenijela svoje odgovornosti ili delegirala određene zadaće službenih kontrola ili određene zadaće povezane s drugim službenim aktivnostima na više kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova, subjekti ili skupine subjekata u prijavi iz prvog podstavka naznačuju koje kontrolno tijelo ili koja kontrolna ustanova provjerava sukladnost njihove aktivnosti s ovom Uredbom i izdaje certifikat iz članka 35. stavka 1.

2. Subjekti koji prodaju pretpakirane ekološke proizvode izravno krajnjem potrošaču ili korisniku izuzimaju se od obveze prijavljivanja iz stavka 1. ovog članka i od obveze posjedovanja certifikata iz članka 35. stavka 2. pod uvjetom da takve proizvode ne proizvode, ne pripremaju, ne skladište osim ako je to u vezi s mjestom prodaje niti ih uvoze iz treće zemlje niti su takve aktivnosti povjerali nekom drugom subjektu kao podugovaratelju.

3. Ako su subjekti ili skupine subjekata bilo koji dio svojih aktivnosti povjerali trećim stranama kao podugovarateljima, tada i subjekti ili skupine subjekata i treće strane kojima su te aktivnosti povjerene kao podugovarateljima moraju biti sukladne sa stavkom 1., osim ako subjekt ili skupina subjekata u prijavi iz stavka 1. navedu da su i dalje odgovorni za ekološku proizvodnju te da tu odgovornost nisu prenijeli na podugovaratelja. U takvim slučajevima nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova provjeravaju sukladnost aktivnosti povjerenih podugovarateljima s ovom Uredbom u kontekstu kontrole koju provode nad subjektima ili skupinama subjekata koji su svoje aktivnosti povjerali podugovarateljima.

4. Države članice mogu imenovati tijelo ili odobriti ustanovu koji trebaju zaprimati prijave iz stavka 1.

5. Subjekti, skupine subjekata i podugovaratelji vode evidenciju u skladu s ovom Uredbom o različitim aktivnostima kojima se bave.

6. Države članice vode ažurirane popise koji sadržavaju imena i adrese subjekata i skupina subjekata koji su prijavili svoje aktivnosti u skladu sa stavkom 1. te na primjeren način, među ostalim s pomoću

▼B

poveznica na pojedinačne internetske stranice, objavljuju sveobuhvatan popis tih podataka, zajedno s informacijama o certifikatima izdanima tim subjektima i skupinama subjekata u skladu s člankom 35. stavkom 1. Države članice pritom poštuju zahtjeve u pogledu zaštite osobnih podataka na temelju Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

7. Države članice osiguravaju da svi subjekti ili skupine subjekata koji djeluju u skladu s ovom Uredbom i koji, u slučaju naplaćivanja naknade u skladu s člancima 78. i 80. Uredbe (EU) 2017/625, plaćaju primjerenu naknadu za pokrivanje troškova kontrola, imaju pravo biti obuhvaćeni sustavom kontrole. Države članice osiguravaju da se sve naknade koje se mogu naplaćivati objave.

8. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja Prilog II. u pogledu zahtjeva za vođenjem evidencije.

9. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi se predvidjele pojedinosti i specifikacije u vezi sa sljedećim:

(a) oblikom i tehničkim sredstvima prijave iz stavka 1.;

(b) aranžmanima za objavu popisa iz stavka 6.; i

(c) postupcima i aranžmanima za objavu naknada iz stavka 7.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

Članak 35.

Certifikat (potvrdnica)

1. Nadležna tijela ili, prema potrebi, kontrolna tijela ili kontrolne ustanove izdaju certifikat svim subjektima ili skupinama subjekata koji su prijavili svoju aktivnost u skladu s člankom 34. stavkom 1. i koji su sukladni s ovom Uredbom. Certifikat:

(a) se izdaje u elektroničkom obliku kad god je to moguće;

(b) omogućuje barem identifikaciju subjekta ili skupine subjekata, uključujući popis članova, kategoriju proizvoda obuhvaćenih certifikatom te njegovo razdoblje valjanosti;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

▼B

(c) njime se potvrđuje da je prijavljena aktivnost sukladna s ovom Uredbom; i

(d) se izdaje u skladu s modelom utvrđenim u Prilogu VI.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 8. ovog članka i članak 34. stavak 2., subjekti i skupine subjekata ne smiju stavljati na tržište proizvode iz članka 2. stavka 1. kao ekološke proizvode ili proizvode iz prijelaznog razdoblja ako ne posjeduju certifikat kako je navedeno u stavku 1. ovog članka.

3. Certifikat naveden u ovom članku službeni je certifikat u smislu članka 86. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2017/625.

4. Subjekt ili skupina subjekata nema pravo dobiti certifikat od više kontrolnih ustanova u odnosu na aktivnosti koje se obavljaju u istoj državi članici u vezi s istom kategorijom proizvoda, uključujući slučajeve u kojima taj subjekt ili ta skupina subjekata sudjeluje u različitim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije.

5. Članovi skupine subjekata nemaju pravo dobiti pojedinačan certifikat ni za jednu od aktivnosti obuhvaćenih certificiranjem skupine subjekata kojoj pripadaju.

6. Subjekti provjeravaju certifikate subjekata koji su njihovi dobavljači.

7. Za potrebe stavaka 1. i 4. ovog članka, proizvodi se razvrstavaju prema sljedećim kategorijama:

(a) neprerađeno bilje i biljni proizvodi, uključujući sjemenje i drugi biljni reprodukcijski materijal;

(b) stoka i neprerađeni proizvodi stočnog podrijetla;

(c) alge i neprerađeni proizvodi akvakulture;

(d) prerađeni poljoprivredni proizvodi, uključujući proizvode akvakulture, koji se upotrebljavaju za prehrambene svrhe;

(e) hrana za životinje;

(f) vino;

(g) drugi proizvodi navedeni na popisu u Prilogu I. ovoj Uredbi ili proizvodi koji nisu obuhvaćeni prethodnim kategorijama.

▼B

8. Države članice mogu od obveze posjedovanja certifikata predviđene u stavku 2. izuzeti subjekte koji nepakirane ekološke proizvode, osim hrane za životinje, izravno prodaju konačnom potrošaču, pod uvjetom da ti subjekti takve proizvode ne proizvode, ne pripremaju, ne skladište osim ako je to u vezi s mjestom prodaje niti ih uvoze iz treće zemlje niti su takve aktivnosti povjerali trećoj strani kao podugovaratelju i pod uvjetom da:

- (a) ta prodaja ne premašuje 5 000 kg godišnje;
- (b) ta prodaja ne predstavlja godišnji promet za nepakirane ekološke proizvode koji premašuje 20 000 EUR; ili
- (c) mogući trošak certifikacije subjekta ne premašuje 2 % ukupnog prometa za nepakirane ekološke proizvode koje je prodao taj subjekt.

Ako država članica odluči izuzeti subjekte iz prvog podstavka, ona može odrediti strože granične vrijednosti od onih koje su određene u prvom podstavku.

Države članice obavješćuju Komisiju i druge države članice o svakoj odluci o izuzeću subjekata na temelju prvog podstavka i o graničnim vrijednostima do kojih se takvi subjekti izuzimaju.

9. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenja model certifikata utvrđen u Prilogu VI.

10. Komisija donosi provedbene akte kako bi se predvidjele pojednosti i specifikacije u vezi s oblikom certifikata iz stavka 1. i tehničkim sredstvima s pomoću kojih se certifikat izdaje.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 36.***Skupina subjekata**

1. Svaka skupina subjekata:

- (a) sastoji se samo od članova koji su poljoprivrednici ili subjekti koji uzgajaju alge ili životinje iz akvakulture te koji osim toga mogu sudjelovati u preradi, pripremi ili stavljanju na tržište hrane ili hrane za životinje;
- (b) sastoji se samo od članova:
 - i. čiji pojedinačni trošak certifikacije čini više od 2 % prometa svakog člana ili standardnog ekonomskog rezultata ekološke proizvodnje te čiji godišnji promet ekološke proizvodnje ne premašuje 25 000 EUR ili čiji standardni ekonomski rezultat ekološke proizvodnje ne premašuje 15 000 EUR godišnje; ili

▼ B

ii. od kojih svaki ima gospodarstvo od najviše:

- pet hektara,
- 0,5 hektara u slučaju staklenika, ili
- 15 hektara isključivo u slučaju trajnih travnjaka;

(c) ima poslovni nastan u državi članici ili u trećoj zemlji;

(d) ima pravnu osobnost;

▼ M6

(e) sastoji se samo od članova čije se proizvodne aktivnosti ili moguće dodatne aktivnosti iz točke (a) odvijaju u međusobnoj zemljopisnoj blizini u istoj državi članici ili istoj trećoj zemlji;

▼ B

(f) utvrđuje zajednički sustav stavljanja na tržište za proizvode koje proizvodi skupina; i

(g) uspostavlja sustav za unutarnje kontrole sastavljen od dokumentiranog skupa kontrolnih aktivnosti i postupaka u skladu s kojima su imenovane osobe ili tijela odgovorni za provjeru sukladnosti svakog člana skupine s ovom Uredbom.

▼ M6

Sustav unutarnjih kontrola (ICS) podrazumijeva dokumentirane postupke o:

- i. registraciji članova skupine;
- ii. unutarnjim inspekcijama, koje uključuju godišnje unutarnje fizičke inspekcije na terenu svakog člana skupine i sve dodatne inspekcije na temelju rizika, koje u svakom slučaju planira rukovoditelj ICS-a, a provode inspektori u ICS-u, čije su uloge definirane u točki (h);
- iii. prihvaćanju novih članova u postojeću skupinu ili, prema potrebi, odobrenju novih proizvodnih jedinica ili novih aktivnosti postojećih članova nakon što ih odobri rukovoditelj ICS-a na temelju izvještaja o unutarnjoj inspekciji;
- iv. obuci inspektora u ICS-u, koja će se održavati najmanje jednom godišnje i nakon koje će slijediti ocjenjivanje znanja koje su sudionici stekli;
- v. obuci članova skupine o postupcima ICS-a i zahtjevima ove Uredbe;
- vi. kontroli dokumenata i evidencije;

▼ M6

- vii. mjerama koje se poduzimaju otkrije li se nesukladnost tijekom unutarnjih inspekcija, uključujući praćenje njihove provedbe;
 - viii. internoj sljedivosti, koja dokazuje podrijetlo proizvoda dostavljenih u okviru zajedničkog sustava stavljanja na tržište skupine i omogućuje praćenje svih proizvoda svih članova u svim fazama, kao što su proizvodnja, obrada, priprema ili stavljanje na tržište, uključujući procjenu i unakrsnu provjeru prinosa svakog člana skupine;
- (h) imenuje rukovoditelja ICS-a i jednog ili više inspektora u ICS-u koji mogu biti članovi skupine. Njihove se funkcije ne smiju kombinirati. Broj inspektora u ICS-u primjeren je i razmjeren vrsti, strukturi, veličini, proizvodima, aktivnostima i ekonomskom rezultatu ekološke proizvodnje skupine. Inspektori u ICS-u nadležni su za proizvode i aktivnosti skupine.

Rukovoditelj ICS-a:

- i. provjerava prihvatljivost svakog člana skupine u odnosu na kriterije iz točaka (a), (b) i (e);
- ii. osigurava pisani i potpisani sporazum o članstvu između svakog člana i skupine, kojim se članovi obvezuju:
 - poštovati odredbe ove Uredbe,
 - sudjelovati u ICS-u i provoditi postupke ICS-a, uključujući zadaće i odgovornosti koje im dodijeli rukovoditelj ICS-a te ispunjavati obvezu vođenja evidencije,
 - dopustiti pristup proizvodnim jedinicama i objektima te biti prisutni tijekom unutarnjih inspekcija koje provode inspektori u ICS-u i službenih kontrola koje provodi nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova, staviti im na raspolaganje sve dokumente i evidencije te supotpisati izvještaje o inspekciji,
 - u slučajevima nesukladnosti prihvatiti i provoditi mjere u skladu s odlukom rukovoditelja ICS-a ili nadležnog tijela ili, prema potrebi, kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove, u određenom vremenskom okviru,
 - bez odlaganja obavijestiti rukovoditelja ICS-a o sumnji na nesukladnost;
- iii. razvija postupke ICS-a i relevantne dokumente i evidencije, ažurira ih i bez odgode stavlja na raspolaganje inspektorima u ICS-u i, ako je relevantno, članovima skupine;

▼M6

- iv. izrađuje i ažurira popis članova skupine;
- v. dodjeljuje zadaće i odgovornosti inspektorima u ICS-u;
- vi. veza je između članova skupine i nadležnog tijela ili, prema potrebi, kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove, uključujući zahtjeve za izuzeće;
- vii. na godišnjoj osnovi provjerava izjave o sukobu interesa inspektora u ICS-u;
- viii. raspoređuje unutarnje inspekcije i osigurava njihovu primjerenu provedbu u skladu s rasporedom rukovoditelja ICS-a iz točke (g) drugog stavka podtočke ii.;
- ix. osigurava odgovarajuću obuku za inspektore u ICS-u i provodi godišnje ocjenjivanje kompetencija i kvalifikacija inspektora u ICS-u;
- x. odobrava nove članove ili nove proizvodne jedinice ili nove aktivnosti postojećih članova;
- xi. odlučuje o mjerama u slučaju nesukladnosti s mjerama ICS-a koje su uspostavljene dokumentiranim postupcima u skladu s točkom (g) te osigurava praćenje njihove provedbe;
- xii. odlučuje o podugovaranju aktivnosti, uključujući podugovaranje zadaća inspektora u ICS-u, te potpisuje odgovarajuće sporazume ili ugovore.

Inspektor u ICS-u:

- i. provodi unutarnje inspekcije članova skupine u skladu s rasporedom i postupcima koje utvrdi rukovoditelj ICS-a;
- ii. izrađuje nacrt izvještaja o inspekciji na temelju obrasca i podnosi ga rukovoditelju ICS-a u razumnom roku;
- iii. u dogovoreno vrijeme podnosi pisanu i potpisanu izjavu o sukobu interesa i ažurira je jednom godišnje;
- iv. sudjeluje u obukama.

▼B

2. Nadležna tijela ili, prema potrebi, kontrolna tijela ili kontrolne ustanove povlače certifikat iz članka 35. za cijelu skupinu ako nedostaci u uspostavi ili funkcioniranju sustava za unutarnje kontrole iz stavka 1., osobito u odnosu na neotkrivanje nesukladnosti ili neuspješno traženje rješenja za nesukladnost pojedinačnih članova skupine subjekata, utječu na integritet ekoloških proizvoda i proizvoda iz prijelaznog razdoblja.

▼ M6

Najmanje sljedeće situacije smatraju se nedostacima ICS-a:

- (a) proizvodnja, obrada, priprema ili stavljanje na tržište proizvoda članova ili proizvodnih jedinica čije je članstvo suspendirano ili povučeno;
- (b) stavljanje na tržište proizvoda za koje je rukovoditelj ICS-a zabranio upotrebu upućivanja na ekološku proizvodnju pri označivanju ili oglašavanju;
- (c) dodavanje novih članova na popis članova ili promjena aktivnosti postojećih članova bez primjene internog postupka odobrenja;
- (d) neprovođenje godišnjih fizičkih inspekcija na terenu kod člana skupine u određenoj godini;
- (e) nenavođenje članova koji su suspendirani ili povučeni s popisa članova;
- (f) velika odstupanja rezultata unutarnjih inspekcija koje provode inspektori u ICS-u i službenih kontrola koje provodi nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova;
- (g) ozbiljni nedostaci u izricanju odgovarajućih mjera ili provedbi daljnjih mjera zbog nesukladnosti koju utvrde inspektori u ICS-u ili nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova;
- (h) broj inspektora u ICS-u ili kompetencije inspektora u ICS-u ne odgovaraju vrsti, strukturi, veličini, proizvodima, aktivnostima i ekonomskom rezultatu ekološke proizvodnje skupine.

▼ B

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju stavci 1. i 2. ovog članka dodavanjem odredaba ili izmjenom tih dodanih odredaba, posebno u pogledu:

- (a) odgovornosti pojedinačnih članova skupine subjekata;
- (b) kriterija za određivanje zemljopisne blizine članova skupine, poput zajedničke upotrebe objekata ili lokacija;
- (c) uspostave i funkcioniranja sustava za unutarnje kontrole, uključujući opseg, sadržaj i učestalost kontrola koje treba provesti te kriterija za prepoznavanje nedostataka u uspostavi ili funkcioniranju sustava za unutarnje kontrole.

4. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju posebna pravila o:

- (a) sastavu i veličini skupine subjekata;

▼B

- (b) sustavima za dokumentaciju i vođenje evidencije, sustavu za internu sljedivost i popisu subjekata;
- (c) razmjeni informacija između skupine subjekata i nadležnog tijela ili nadležnih tijela, kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova te između država članica i Komisije.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

POGLAVLJE VI.

SLUŽBENE KONTROLE I DRUGE SLUŽBENE AKTIVNOSTI

*Članak 37.***Odnos prema Uredbi (EU) 2017/625 i dodatna pravila za službene kontrole i druge službene aktivnosti u vezi s ekološkom proizvodnjom i označivanjem ekoloških proizvoda**

Posebna pravila iz ovog poglavlja, uz pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2017/625, osim ako je drukčije predviđeno u članku 40. stavku 2. ove Uredbe, te uz članak 29. ove Uredbe, osim ako je drukčije predviđeno u članku 41. stavku 1. ove Uredbe, primjenjuju se na službene kontrole i druge službene aktivnosti koje se provode kako bi se tijekom cijelog procesa u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije provjerilo jesu li proizvodi iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe proizvedeni u skladu s ovom Uredbom.

*Članak 38.***Dodatna pravila o službenim kontrolama i mjerama koje trebaju poduzeti nadležna tijela**

1. Službene kontrole koje se provode u skladu s člankom 9. Uredbe 2017/625 radi provjere sukladnosti s ovom Uredbom posebno obuhvaćaju:

- (a) provjeru primjenjuju li subjekti preventivne mjere i mjere predostrožnosti, kako je navedeno u članku 9. stavku 6. i članku 28. ove Uredbe, u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije;
- (b) ako se na gospodarstvu nalaze neekološke proizvodne jedinice ili proizvodne jedinice u prijelaznom razdoblju, provjeru evidencije te mjera, postupaka ili aranžmana uvedenih radi osiguravanja jasnog i učinkovitog razdvajanja ekoloških proizvodnih jedinica, proizvodnih jedinica u prijelaznom razdoblju i neekoloških proizvodnih jedinica, kao i odgovarajućih proizvoda proizvedenih u tim jedinicama te stvari i proizvoda koji se upotrebljavaju u ekološkim proizvodnim jedinicama, proizvodnim jedinicama u prijelaznom razdoblju i neekološkim proizvodnim jedinicama; takva provjera obuhvaća provjere na parcelama za koje je prethodno razdoblje retroaktivno priznato kao dio prijelaznog razdoblja te provjere u neekološkim proizvodnim jedinicama;

▼B

- (c) ako subjekti istodobno sakupljaju ekološke proizvode, proizvode iz prijelaznog razdoblja i neekološke proizvode ili ih pripremaju ili skladište u istoj jedinici za pripremu, području ili prostoru, ili ih prevoze do drugih subjekata ili jedinica, provjeru evidencije te mjera, postupaka ili aranžmana uvedenih kako bi se osiguralo da se operacije provode prostorno ili vremenski odvojeno, provjeru da se provode odgovarajuće mjere čišćenja i prema potrebi mjere za sprečavanje zamjene proizvoda, da su ekološki proizvodi i proizvodi iz prijelaznog razdoblja u svakom trenutku identificirani i da su ekološki proizvodi, proizvodi iz prijelaznog razdoblja i neekološki proizvodi uskladišteni, prije i nakon postupaka pripreme, tako da su prostorno ili vremenski odvojeni jedni od drugih;
- (d) provjeru uspostave i funkcioniranja sustava za unutarnju kontrolu skupina subjekata;
- (e) ako su subjekti izuzeti od obveze prijave u skladu s člankom 34. stavkom 2. ove Uredbe ili od obveze posjedovanja certifikata u skladu s člankom 35. stavkom 8. ove Uredbe, provjeru jesu li ispunjeni zahtjevi za to izuzeće te provjeru proizvoda koje prodaju ti subjekti.

2. Službene kontrole koje se provode u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2017/625 radi provjere sukladnosti s ovom Uredbom provode se tijekom cijelog procesa u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije na temelju vjerojatnosti nesukladnosti kako je definirana u članku 3. točki 57. ove Uredbe, što se utvrđuje tako da se uz elemente iz članka 9. Uredbe (EU) 2017/625 vodi računa osobito o sljedećim elementima:

- (a) vrsti, veličini i strukturi subjekata i skupina subjekata;
- (b) duljini razdoblja tijekom kojeg se subjekti i skupine subjekata bave ekološkom proizvodnjom, pripremom i distribucijom;
- (c) rezultatima kontrola provedenih u skladu s ovim člankom;
- (d) trenutku koji je relevantan za obavljene aktivnosti;
- (e) kategorijama proizvoda;
- (f) vrsti, količini i vrijednosti proizvoda te njihovu razvoju kroz vrijeme;
- (g) mogućnosti miješanja proizvoda ili onečišćenja neodobrenim proizvodima ili tvarima;
- (h) primjeni odstupanja ili iznimaka od pravila od strane subjekata i skupina subjekata;

▼B

- (i) kritičnim točkama u vezi s nesukladnosti i vjerojatnosti nesukladnosti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije;
- (j) aktivnostima povjerenima podugovarateljima.

3. U svakom slučaju svi subjekti i skupine subjekata, uz iznimku onih iz članka 34. stavka 2. i članka 35. stavka 8., podliježu provjeri sukladnosti barem jednom godišnje.

Provjera sukladnosti uključuje fizičku inspekciju na terenu, osim ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) u prethodnim kontrolama dotičnog subjekta ili dotične skupine subjekata nije otkrivena nikakva nesukladnost koja utječe na integritet ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja tijekom najmanje tri uzastopne godine; i
- (b) dotični subjekt ili dotična skupina subjekata ocijenjeni su na osnovi elemenata iz stavka 2. ovog članka i članka 9. Uredbe (EU) 2017/625 te je utvrđeno da je vjerojatnost njihove nesukladnosti mala.

U tom slučaju razdoblje između dviju fizičkih inspekcija na terenu ne smije biti dulje od 24 mjeseca.

4. Službene kontrole koje se provode u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2017/625 radi provjere sukladnosti s ovom Uredbom:

- (a) provode se u skladu s člankom 9. stavkom 4. Uredbe (EU) 2017/625, osiguravajući da se minimalni postotak svih službenih kontrola subjekata ili skupina subjekata obavlja bez prethodne obavijesti;
- (b) osiguravaju da se obavlja minimalni postotak dodatnih kontrola uz one navedene u stavku 3. ovog članka;
- (c) provode se uzimanjem minimalnog broja uzoraka koji se uzimaju u skladu s člankom 14. točkom (h) Uredbe (EU) 2017/625;
- (d) osiguravaju da se u vezi s provjerom sukladnosti iz stavka 3. ovog članka kontrolira minimalni broj subjekata koji su članovi skupine subjekata.

5. Izdavanje ili ponovno izdavanje certifikata iz članka 35. stavka 1. temelji se na rezultatima provjere sukladnosti iz stavaka od 1. do 4. ovog članka.

▼B

6. Pisani zapisnik koji u skladu s člankom 13. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/625 treba sastaviti za svaku službenu kontrolu provedenu radi provjere sukladnosti s ovom Uredbom supotpisuju subjekt ili skupine subjekata kako bi potvrdili primitak tog pisanog zapisnika.

7. Članak 13. stavak 1. Uredbe (EU) 2017/625 ne primjenjuje se na revizije i inspekcije koje obavljaju nadležna tijela u okviru svojih aktivnosti nadzora nad kontrolnim ustanovama kojima su delegirane određene zadaće službenih kontrola ili određene zadaće povezane s drugim službenim aktivnostima.

8. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54.:

(a) kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem posebnih kriterija i uvjeta za provođenje službenih kontrola koje se obavljaju radi osiguravanja sljedivosti u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije te za sukladnosti s ovom Uredbom, u odnosu na:

i. provjere evidencije u službenim dokumentima;

ii. kontrole posebnih kategorija subjekata;

iii. prema potrebi, rok u kojemu se trebaju provoditi kontrole predviđene ovom Uredbom, uključujući fizičke inspekcije na terenu iz stavka 3. ovog članka, te posebne prostore ili područje na kojima se one trebaju provoditi;

(b) kojima se mijenja stavak 2. ovog članka dodavanjem daljnjih elemenata na temelju praktičnog iskustva ili izmjenom tih dodanih elemenata.

9. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi odredila:

(a) minimalan postotak svih službenih kontrola subjekata ili skupina subjekata koje se trebaju provesti bez prethodne obavijesti, kako je navedeno u stavku 4. točki (a);

(b) minimalan postotak dodatnih kontrola iz stavka 4. točke (b);

(c) minimalan broj uzoraka iz stavka 4. točke (c);

(d) minimalan broj subjekata koji su članovi skupine subjekata iz stavka 4. točke (d).

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 39.***Dodatna pravila o mjerama koje trebaju poduzeti subjekti i skupine subjekata**

1. Uz obveze utvrđene u članku 15. Uredbe (EU) 2017/625, subjekti i skupine subjekata:

- (a) vode evidenciju radi dokazivanja sukladnosti s ovom Uredbom;
- (b) daju sve izjave i druge obavijesti potrebne za službene kontrole;
- (c) poduzimaju relevantne praktične mjere radi osiguravanja sukladnosti s ovom Uredbom;
- (d) daju, u obliku izjave koju treba potpisati i prema potrebi ažurirati, sljedeće:
 - i. puni opis ekološke proizvodne jedinice ili proizvodne jedinice u prijelaznom razdoblju i aktivnosti koje treba obaviti u skladu s ovom Uredbom;
 - ii. relevantne praktične mjere koje treba poduzeti radi osiguravanja sukladnosti s ovom Uredbom;
 - iii. obvezu:
 - da će pisanim putem i bez nepotrebne odgode obavijestiti kupce proizvoda i razmijeniti relevantne informacije s nadležnim tijelom ili, prema potrebi, s kontrolnim tijelom ili kontrolnom ustanovom u slučaju da je sumnja na nesukladnost potkrijepljena, da se sumnja na nesukladnost ne može otkloniti ili da je utvrđena nesukladnost koja utječe na integritet dotičnih proizvoda,
 - da prihvaćaju prijenos dokumentacije o kontroli u slučaju promjene kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove ili, u slučaju odustajanja od ekološke proizvodnje, da dokumentaciju o kontroli najmanje pet godina čuva zadnje kontrolno tijelo ili zadnja kontrolna ustanova,
 - da će odmah obavijestiti nadležno tijelo odnosno tijelo ili ustanovu imenovane u skladu s člankom 34. stavkom 4. u slučaju odustajanja od ekološke proizvodnje, i
 - da prihvaćaju razmjenu informacija između tih tijela ili ustanova ako podugovaratelji podliježu kontroli različitih kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova.

2. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi se predvidjele pojedinosti i specifikacije u vezi sa sljedećim:

- (a) evidencijom za dokazivanje sukladnosti s ovom Uredbom;

▼B

- (b) izjavama i drugim obavijestima potrebnima za službene kontrole;

- (c) relevantnim praktičnim mjerama radi osiguravanja sukladnosti s ovom Uredbom.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 40.***Dotatna pravila o delegiranju zadaća službenih kontrola i zadaća povezanih s drugim službenim aktivnostima**

1. Nadležna tijela mogu delegirati kontrolnim ustanovama određene zadaće službenih kontrola i određene zadaće povezane s drugim službenim aktivnostima samo ako su, uz uvjete navedene u poglavlju III. Uredbe (EU) 2017/625, ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) u delegiranju je naveden detaljan opis delegiranih zadaća službenih kontrola i zadaća povezanih s drugim službenim aktivnostima, uključujući obveze izvješćivanja i druge posebne obveze, te uvjeta pod kojima ih kontrolna ustanova može provoditi. Kontrolna ustanova posebice podnosi nadležnim tijelima na prethodno odobrenje:
 - i. vlastiti postupak procjene rizika kojim se osobito treba odrediti osnova za intenzitet i učestalost provjera sukladnosti subjekata i skupina subjekata, koji se treba uspostaviti na temelju elemenata iz članka 9. Uredbe (EU) 2017/625 i na temelju članka 38. ove Uredbe te kojega se treba pridržavati prilikom službenih kontrola subjekata i skupina subjekata;
 - ii. standardni postupak kontrole koji treba sadržavati detaljan opis mjera kontrole za koje se kontrolna ustanova obvezuje primjenjivati ih na subjekte i skupine subjekata koji podliježu njezinoj kontroli;
 - iii. popis mjera koje su u skladu sa zajedničkim katalogom iz članka 41. stavka 4. i koje treba primijeniti na subjekte i skupine subjekata u slučajevima sumnje na nesukladnost ili utvrđene nesukladnosti;
 - iv. aranžmane za učinkovito praćenje zadaća službenih kontrola i zadaća povezanih s drugim službenim aktivnostima koje se obavljaju u vezi sa subjektima i skupinama subjekata te aranžmane za izvješćivanje o tim zadaćama.

Kontrolna ustanova obavješćuje nadležno tijelo o naknadnim izmjenama elemenata iz podtočaka od i. do iv.;

▼B

- (b) ta su nadležna tijela uvela postupke i aranžmane kako bi osigurala nadzor nad kontrolnim ustanovama, uključujući provjeru toga provode li se delegirane zadaće učinkovito, neovisno i nepristrano, osobito u pogledu intenziteta i učestalosti provjere sukladnosti.

Nadležna tijela, u skladu s člankom 33. točkom (a) Uredbe (EU) 2017/625, najmanje jednom godišnje organiziraju revizije kontrolnih ustanova kojima su delegirala zadaće službenih kontrola ili zadaće povezane s drugim službenim aktivnostima.

2. Odstupajući od članka 31. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/625, nadležna tijela mogu kontrolnoj ustanovi delegirati odluku u vezi sa zadaćama predviđenima u članku 138. stavku 1. točki (b) i u članku 138. stavcima 2. i 3. te uredbe.

3. Za potrebe članka 29. točke (b) podtočke iv. Uredbe (EU) 2017/625, norma za delegiranje određenih zadaća službenih kontrola i određenih zadaća povezanih s drugim službenim aktivnostima radi provjere sukladnosti s ovom Uredbom koja je relevantna u odnosu na područje primjene ove Uredbe jest najnovija priopćena verzija međunarodne usklađene norme pod nazivom „Ocjenjivanje sukladnosti – zahtjevi za tijela koja provode certifikaciju proizvoda, procesa i usluga” čije je upućivanje objavljeno u *Službenom listu Europske unije*.

4. Nadležna tijela kontrolnim ustanovama ne delegiraju sljedeće zadaće službenih kontrola i zadaće povezane s drugim službenim aktivnostima:

- (a) nadzor i reviziju drugih kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova;
- (b) ovlast za odobravanje izuzeća, osim izuzeća za upotrebu biljnog reprodukcijškog materijala koji nije dobiven ekološkom proizvodnjom;
- (c) ovlast za zaprimanje prijave aktivnosti od subjekata ili skupina subjekata u skladu s člankom 34. stavkom 1. ove Uredbe;
- (d) procjenu vjerojatnosti nesukladnosti s odredbama ove Uredbe kojima se određuje stopa učestalosti obavljanja fizičkih provjera ekoloških pošiljaka prije njihova puštanja u slobodni promet u Uniji u skladu s člankom 54. Uredbe (EU) 2017/625;
- (e) uspostavu zajedničkog kataloga mjera iz članka 41. stavka 4. ove Uredbe.

5. Nadležna tijela ne delegiraju zadaće službenih kontrola ni zadaće povezane s drugim službenim aktivnostima fizičkim osobama.

▼ B

6. Nadležna tijela osiguravaju da informacije dobivene od kontrolnih ustanova na temelju članka 32. Uredbe (EU) 2017/625 i informacije o mjerama koje kontrolne ustanove primjenjuju u slučaju utvrđene ili vjerojatne nesukladnosti nadležna tijela prikupljaju i upotrebljavaju radi nadzora aktivnosti tih kontrolnih ustanova.

7. Ako je nadležno tijelo potpuno ili djelomično povuklo delegiranje određenih zadaća službenih kontrola ili određenih zadaća povezanih s drugim službenim aktivnostima u skladu s člankom 33. točkom (b) Uredbe (EU) 2017/625, ono odlučuje o tome hoće li certifikati koje su dotične kontrolne ustanove izdale prije datuma tog djelomičnog ili potpunog povlačenja i dalje biti valjani te o toj odluci obavješćuje dotične subjekte.

8. Ne dovodeći u pitanje članak 33. točku (b) Uredbe (EU) 2017/625, prije potpunog ili djelomičnog povlačenja delegiranja zadaća službenih kontrola ili zadaća povezanih s drugim službenim aktivnostima u slučajevima iz te točke nadležna tijela mogu potpuno ili djelomično suspendirati to delegiranje:

- (a) na razdoblje koje ne premašuje 12 mjeseci i tijekom kojeg kontrolna ustanova treba ispraviti nedostatke utvrđene tijekom revizija i inspekcija ili tražiti rješenja za nesukladnost u vezi s kojom su informacije razmijenjene s drugim kontrolnim tijelima i kontrolnim ustanovama, nadležnim tijelima te s Komisijom, u skladu s člankom 43. ove Uredbe; ili
- (b) na razdoblje tijekom kojeg je suspendirana akreditacija iz članka 29. točke (b) podtočke iv. Uredbe (EU) 2017/625, u vezi s člankom 40. stavkom 3. ove Uredbe.

Ako je delegiranje zadaća službenih kontrola ili zadaća povezanih s drugim službenim aktivnostima suspendirano, dotične kontrolne ustanove ne izdaju certifikate iz članka 35. za dijelove za koje je delegiranje suspendirano. Nadležna tijela odlučuju o tome hoće li certifikati koje su dotične kontrolne ustanove izdale prije datuma te djelomične ili potpune suspenzije i dalje biti valjani te o toj odluci obavješćuju dotične subjekte.

Ne dovodeći u pitanje članak 33. Uredbe (EU) 2017/625, nadležna tijela ukidaju suspenziju delegiranja zadaća službenih kontrola ili zadaća povezanih s drugim službenim aktivnostima što je prije moguće nakon što kontrolna ustanova ispravi nedostatke ili nesukladnosti iz prvog podstavka točke (a) ili nakon što je akreditacijsko tijelo ukinulo suspenziju akreditacije iz prvog podstavka točke (b).

9. Ako je kontrolnu ustanovu, kojoj su nadležna tijela delegirala određene zadaće službenih kontrola ili određene zadaće povezane s drugim službenim aktivnostima, također priznala Komisija u skladu s člankom 46. stavkom 1. ove Uredbe za obavljanje kontrolnih aktivnosti u trećim zemljama, a Komisija namjerava povući ili je povukla svoje priznanje te kontrolne ustanove, nadležna tijela organiziraju revizije ili

▼ B

inspekcije kontrolne ustanove s obzirom na njezine aktivnosti u dotičnoj državi članici, odnosno dotičnim državama članicama, u skladu s člankom 33. točkom (a) Uredbe (EU) 2017/625.

10. Kontrolne ustanove dostavljaju nadležnim tijelima:

- (a) do 31. siječnja svake godine popis subjekata koji su 31. prosinca prethodne godine bili predmet njihovih kontrola;
- (b) do 31. ožujka svake godine informacije o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje su u prošloj godini provedene za potporu pripreme dijela godišnjeg izvješća iz članka 113. Uredbe (EU) 2017/625 koji se odnosi na ekološku proizvodnju i označivanje ekoloških proizvoda.

11. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se ova Uredba dopunjuje u pogledu uvjeta za delegiranje zadaća službenih kontrola i zadaća povezanih s drugim službenim aktivnostima kontrolnim ustanovama, a koji su dodatni uvjetima utvrđenima u stavku 1. ovog članka.

Članak 41.

▼ C5

Dodatna pravila o mjerama u slučaju sumnje na nesukladnost i utvrđene nesukladnosti te zajednički katalog mjera

▼ B

1. Podložno članku 29., ako nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova sumnja ili primi potkrijepljene informacije, uključujući informacije od drugih nadležnih tijela ili, prema potrebi, od drugih kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova, da subjekt namjerava upotrijebiti ili staviti na tržište proizvod koji možda nije sukladan s ovom Uredbom, ali se na njemu nalaze izrazi koji upućuju na ekološku proizvodnju, ili ako subjekt obavijesti to nadležno tijelo, kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o sumnji na nesukladnost u skladu s člankom 27.:

- (a) ono odmah provodi službenu istragu u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 s ciljem provjere sukladnosti s ovom Uredbom; takva se istraga dovršava što je prije moguće, u razumnom roku, uzimajući u obzir trajnost proizvoda i složenost slučaja;
- (b) ono privremeno zabranjuje stavljanje na tržište dotičnih proizvoda kao ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja i njihovu upotrebu u ekološkoj proizvodnji dok se čekaju rezultati istrage iz točke (a). Prije donošenja takve odluke nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova omogućuju subjektu da iznese komentare.

2. U slučaju da se rezultatima istrage iz stavka 1. točke (a) ne pokaže nesukladnost koja utječe na integritet ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja, subjektu se dopušta upotreba dotičnih proizvoda ili njihovo stavljanje na tržište kao ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja.

▼B

3. Države članice poduzimaju sve mjere i osiguravaju sve sankcije potrebne radi sprečavanja zloupotrebe oznaka iz poglavlja IV. ove Uredbe.

4. Nadležna tijela osiguravaju zajednički katalog mjera za slučajeve sumnje na nesukladnost i utvrđene nesukladnosti koje treba primijeniti na njihovu državnom području i koje, među ostalim, trebaju primijeniti i kontrolna tijela i kontrolne ustanove.

5. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju ujednačeni aranžmani za slučajeve u kojima nadležna tijela trebaju poduzeti mjere u vezi sa sumnjom na nesukladnost ili utvrđenom nesukladnošću.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 42.***▼C5****Dodatna pravila o mjerama u slučaju nesukladnosti koja utječe na integritet****▼B**

1. U slučaju nesukladnosti koja utječe na integritet ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja tijekom svih faza proizvodnje, pripreme i distribucije, primjerice kao posljedica upotrebe neodobrenih proizvoda, tvari ili tehnika, ili miješanja s neekološkim proizvodima, nadležna tijela i, prema potrebi, kontrolna tijela i kontrolne ustanove, uz mjere koje treba poduzeti u skladu s člankom 138. Uredbe (EU) 2017/625, osiguravaju da pri označivanju i oglašavanju cijele dotične serije proizvoda ili proizvodne serije nema upućivanja na ekološku proizvodnju.

2. U slučaju ozbiljne, ponovljene ili trajne nesukladnosti, nadležna tijela i, prema potrebi, kontrolna tijela i kontrolne ustanove osiguravaju da je dotičnim subjektima ili skupinama subjekata, uz mjere utvrđene u stavku 1. i sve odgovarajuće mjere poduzete osobito u skladu s člankom 138. Uredbe (EU) 2017/625, zabranjeno stavljanje na tržište proizvoda koji upućuju na ekološku proizvodnju na određeno razdoblje te da im se prema potrebi suspendira ili povuče certifikat iz članka 35.

*Članak 43.***Dodatna pravila o razmjeni informacija**

1. Uz obveze utvrđene u članku 105. stavku 1. i članku 106. stavku 1. Uredbe (EU) 2017/625, nadležna tijela odmah dijele informacije s drugim nadležnim tijelima kao i s Komisijom o svim slučajevima sumnje na nesukladnost koja utječe na integritet ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja.

Nadležna tijela te informacije dijele s drugim nadležnim tijelima i Komisijom putem računalnog sustava koji je Komisija stavila na raspolaganje, a kojim se omogućuje elektronička razmjena dokumenata i informacija.

▼B

2. U slučaju postojanja sumnje na nesukladnost ili utvrđene nesukladnosti u odnosu na proizvode koje kontroliraju druga kontrolna tijela ili kontrolne ustanove, kontrolna tijela i kontrolne ustanove odmah obavješćuju ta druga kontrolna tijela ili kontrolne ustanove.

3. Kontrolna tijela i kontrolne ustanove razmjenjuju druge relevantne informacije s drugim kontrolnim tijelima i kontrolnim ustanovama.

4. Na zahtjev koji je opravdan potrebom da se zajamči kako je neki proizvod proizveden u skladu s ovom Uredbom, kontrolna tijela i kontrolne ustanove razmjenjuju s drugim nadležnim tijelima, kao i s Komisijom, informacije o rezultatima svojih kontrola.

5. Nadležna tijela razmjenjuju informacije o nadzoru kontrolnih ustanova s nacionalnim akreditacijskim tijelima kako su definirana u članku 2. točki 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

6. Nadležna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere i uspostavljaju dokumentirane postupke kako bi se osiguralo da se informacije o rezultatima kontrola dostavljaju agenciji za plaćanja u skladu s njezinim potrebama u svrhu članka 58. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i akata donesenih na temelju tog članka.

7. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju informacije koje trebaju pružiti nadležna tijela, kontrolna tijela i kontrolne ustanove zadužene za službene kontrole i druge službene aktivnosti u skladu s ovim člankom, relevantni primatelji tih informacija te postupci u skladu s kojima se te informacije trebaju pružati, uključujući funkcionalnosti računalnog sustava iz stavka 1.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

POGLAVLJE VII.

TRGOVINA S TREĆIM ZEMLJAMA

Članak 44.

Izvoz ekoloških proizvoda

1. Proizvod se može izvesti iz Unije kao ekološki proizvod i nositi znak Europske unije za ekološku proizvodnju ako je sukladan s pravilima za ekološku proizvodnju iz ove Uredbe.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

▼B

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se ova Uredba dopunjuje u pogledu dokumenata namijenjenih carinskim tijelima u trećim zemljama, posebno u pogledu izdavanja certifikata o izvozu ekoloških proizvoda u elektroničkom obliku kad god je to moguće i pružanja jamstava da su ekološki proizvodi koji se izvoze u skladu s ovom Uredbom.

*Članak 45.***Uvoz ekoloških proizvoda i proizvoda iz prijelaznog razdoblja**

1. Proizvod se može uvesti iz treće zemlje kako bi se stavio na tržište unutar Unije kao ekološki proizvod ili proizvod iz prijelaznog razdoblja ako su ispunjena sljedeća tri uvjeta:

(a) proizvod je proizvod kako je navedeno u članku 2. stavku 1.;

(b) primjenjuje se jedno od sljedećeg:

i. proizvod je sukladan s poglavljima II., III. i IV. ove Uredbe, a svi su subjekti i skupine subjekata iz članka 36., uključujući izvoznike u dotičnoj trećoj zemlji, bili predmet kontrola kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova priznatih u skladu s člankom 46. te su ta tijela ili ustanove svim takvim subjektima, skupinama subjekata i izvoznicima izdali certifikat kojim se potvrđuje da su u skladu s ovom Uredbom;

ii. u slučajevima kada proizvod dolazi iz treće zemlje koja je priznata u skladu s člankom 47., taj proizvod ispunjava uvjete utvrđene u mjerodavnom trgovinskom sporazumu; ili

iii. u slučajevima kada proizvod dolazi iz treće zemlje koja je priznata u skladu s člankom 48., taj proizvod sukladan je s ekvivalentnim pravilima proizvodnje i kontrole te treće zemlje te je uvezen s potvrdom o inspekciji kojim se potvrđuje ta sukladnost i koji su izdala nadležna tijela, kontrolna tijela ili kontrolne ustanove te treće zemlje; i

(c) subjekti u trećim zemljama mogu u svako doba uvoznicima i nacionalnim tijelima u Uniji i u tim trećim zemljama pružiti informacije kojima se omogućuje utvrđivanje subjekata koji su njihovi dobavljači te kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova tih dobavljača, s ciljem osiguravanja sljedivosti dotičnog ekološkog proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja. Te se informacije stavljaju na raspolaganje i kontrolnim tijelima ili kontrolnim ustanovama uvoznika.

2. Komisija može, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 24. stavku 9., dodijeliti posebna odobrenja za upotrebu proizvoda i stvari u trećim zemljama i najudaljenijim regijama Unije, vodeći računa o razlikama u ekološkoj ravnoteži u biljnoj proizvodnji ili uzgoju životinja, posebnim klimatskim uvjetima, tradicijama i lokalnim uvjetima u tim područjima. Takva posebna odobrenja mogu se dodijeliti za razdoblje od dvije godine koje se može obnoviti te podliježu načelima utvrđenima u poglavlju II. i kriterijima utvrđenima u članku 24. stavcima 3. i 6.

▼ B

3. Pri utvrđivanju kriterija za određivanje toga ispunjava li određena situacija uvjete za katastrofalne okolnosti i pri utvrđivanju posebnih pravila o tome kako se nositi s takvim okolnostima u skladu s člankom 22. Komisija uzima u obzir razlike u ekološkoj ravnoteži te klimatske i lokalne uvjete u trećim zemljama i najudaljenijim regijama Unije;

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju posebna pravila o sadržaju certifikata iz stavka 1. točke (b), postupku koji treba slijediti za njihovo izdavanje, njihovoj provjeri i tehničkim sredstvima kojima je izdan certifikat, posebno u vezi s ulogom nadležnih tijela, kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova, osiguravanju sljedivosti i sukladnosti uvezenih proizvoda namijenjenih stavljanju na tržište Unije kao ekoloških proizvoda ili kao proizvoda iz prijelaznog razdoblja kako je navedeno u stavku 1.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

5. Sukladnost s uvjetima i mjerama za uvoz ekoloških proizvoda i proizvoda iz prijelaznog razdoblja iz stavka 1. u Uniju utvrđuje se na graničnim kontrolnim postajama u skladu s člankom 47. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/625. Učestalost fizičkih provjera iz članka 49. stavka 2. te uredbe ovisi o vjerojatnosti nesukladnosti kako je definirana u članku 3. točki 57. ove Uredbe.

*Članak 46.***Priznavanje kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova**

1. Komisija može donijeti provedbene akte o priznavanju kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova nadležnih za obavljanje kontrola i izdavanje ekoloških certifikata u trećim zemljama, o povlačenju priznavanja takvih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova te o utvrđivanju popisa priznatih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

▼ M10

2. Kontrolna tijela i kontrolne ustanove priznaju se u skladu sa stavkom 1. za kontrolu uvoza kategorija proizvoda navedenih u članku 35. stavku 7. ako ispunjavaju sljedeće kriterije:

- (a) imaju zakonit poslovni nastan u jednoj državi članici ili trećoj zemlji;
- (b) imaju kapacitet za obavljanje kontrola kako bi se osiguralo da su u odnosu na ekološke proizvode i proizvode iz prijelaznog razdoblja namijenjene uvozu u Uniju ispunjeni uvjeti iz članka 45. stavka 1. točke (a), točke (b) podtočke i. i točke (c) te iz ovog članka, bez delegiranja zadaća kontrole; za potrebe ove točke, zadaće kontrole koje obavljaju osobe koje na osnovi pojedinačnog ugovora ili formalnog sporazuma podliježu upravljačkoj kontroli i postupcima ugovornih kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova ne smatraju se delegiranjem, a zabrana delegiranja zadaća kontrole ne primjenjuje se na uzorkovanje;

▼ M10

- (c) nude odgovarajuća jamstva za objektivnost i nepristranost te nisu ni u kakvom sukobu interesa u vezi s obavljanjem zadaća kontrole; konkretno, imaju uspostavljene postupke kojima se osigurava da osoblje koje provodi kontrole i druge mjere nije u sukobu interesa te da subjekte ne provjeravaju isti inspektori više od tri godine zaredom;
- (d) kontrolne ustanove za potrebe priznavanja u skladu s ovom Uredbom akreditira samo jedno akreditacijsko tijelo prema relevantnoj usklađenoj normi pod nazivom „Ocjenjivanje sukladnosti – zahtjevi za tijela koja provode certifikaciju proizvoda, procesa i usluga”, čije je upućivanje objavljeno u *Službenom listu Europske unije*;
- (e) posjeduju stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje zadaća kontrole te imaju dovoljan broj odgovarajućeg kvalificiranog i iskusnog osoblja;
- (f) imaju kapacitet i kompetencije za obavljanje aktivnosti certificiranja i kontrole u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe te posebno Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1698 ⁽¹⁾ za svaku vrstu subjekta (jedan subjekt ili skupina subjekata) u svakoj trećoj zemlji i za svaku kategoriju proizvoda za koju žele biti priznati;
- (g) imaju uspostavljene postupke i mehanizme za osiguravanje nepristranosti, kvalitete, dosljednosti, učinkovitosti i primjerenosti kontrola i drugih mjera koje provode;
- (h) imaju dovoljno kvalificiranog i iskusnog osoblja da bi se kontrole i druge mjere mogle provesti učinkovito i pravodobno;
- (i) raspolazu odgovarajućim propisno održanim objektima i opremom kako bi se osiguralo da osoblje može učinkovito i pravodobno provoditi kontrole i druge mjere;
- (j) imaju uspostavljene postupke kako bi se osiguralo da osoblje ima pristup prostorima i dokumentaciji subjekata kako bi moglo obavljati svoje zadaće;
- (k) posjeduju interne vještine, osposobljavanje i postupke prikladne za provedbu učinkovitih kontrola subjekata, uključujući inspekciju, te sustav unutarnje kontrole skupine subjekata, prema potrebi;
- (l) njihovo prethodno priznavanje za određenu treću zemlju i/ili kategoriju proizvoda nije povučeno u skladu sa stavkom 2.a ili nijedno akreditacijsko tijelo nije povuklo niti suspendiralo njihovu akreditaciju u skladu sa svojim postupcima za suspenziju ili povlačenje utvrđenima u skladu s odgovarajućom međunarodnom normom, a

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1698 od 13. srpnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća postupovnim zahtjevima za priznavanje kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova nadležnih za provedbu kontrola certificiranih ekoloških subjekata i skupina subjekata i ekoloških proizvoda u trećim zemljama te pravilima o njihovu nadzoru, kontrolama i drugim aktivnostima koje trebaju provoditi ta kontrolna tijela i kontrolne ustanove (SL L 336, 23.9.2021., str. 7.).

▼ M10

posebno normom Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO) 17011 – Ocjenjivanje sukladnosti – opći zahtjevi za akreditacijska tijela koja akreditiraju tijela za ocjenjivanje sukladnosti, tijekom 24 mjeseca koji prethode:

- i. njihovu zahtjevu za priznavanje za istu treću zemlju i/ili za istu kategoriju proizvoda, osim ako je prethodno priznavanje povučeno u skladu sa stavkom 2.a točkom (k);
 - ii. njihovu zahtjevu za proširenje područja primjene priznavanja na dodatnu treću zemlju u skladu s člankom 2. Delegirane uredbe (EU) 2021/1698, osim ako je prethodno priznavanje povučeno u skladu sa stavkom 2.a točkom (k) ovog članka;
 - iii. njihovu zahtjevu za proširenje područja primjene priznavanja na dodatnu kategoriju proizvoda u skladu s člankom 2. Delegirane uredbe (EU) 2021/1698;
- (m) kontrolna tijela su organizacije javne uprave u trećoj zemlji za koje traže priznavanje;
- (n) ispunjavaju postupovne zahtjeve utvrđene u poglavlju I. Delegirane uredbe (EU) 2021/1698; i
- (o) ispunjavaju sve dodatne kriterije koji se mogu utvrditi u delegiranom aktu donesenom na temelju stavka 7.

2.a Komisija može povući priznavanje kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove za određenu treću zemlju i/ili kategoriju proizvoda ako:

- (a) više nije ispunjen jedan od kriterija priznavanja iz stavka 2.;
- (b) Komisija nije primila godišnje izvješće iz članka 4. Delegirane uredbe (EU) 2021/1698 do roka navedenog u tom članku ili su informacije uključene u godišnje izvješće nepotpune, netočne ili nisu u skladu sa zahtjevima utvrđenima u toj uredbi;
- (c) kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova ne stavi na raspolaganje ili ne dostavi sve informacije povezane s tehničkim dosjeom iz stavka 4., sustavom kontrole koji primjenjuje, ažuriranim popisom subjekata ili skupina subjekata ili ekološkim proizvodima obuhvaćenima područjem primjene priznavanja;
- (d) kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova u roku od 30 kalendarskih dana ne obavijesti Komisiju o promjenama u svojem tehničkom dosjeu iz stavka 4.;
- (e) kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova u zadanim rokovima ne dostavi informacije koje zatraži Komisija ili država članica ili su te informacije nepotpune, netočne ili nisu u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi, u Delegiranoj uredbi (EU) 2021/1698 i u provedbenom aktu koji treba donijeti u skladu sa stavkom 8. ili ne surađuje s Komisijom, posebno u istragama nesukladnosti;

▼ M10

- (f) kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova ne pristane na pregled na terenu ili reviziju koju je pokrenula Komisija;
- (g) pregled na terenu ili revizija ukazuje na sustavnu neučinkovitost mjera kontrole ili kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova u svojem predloženom akcijskom planu dostavljenom Komisiji ne može provesti sve preporuke koje je Komisija dala nakon pregleda na terenu ili revizije;
- (h) kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere za uočene nesukladnosti i kršenja u roku koji Komisija odredi u skladu s ozbiljnošću situacije, a koji u pravilu nije kraći od 30 kalendarskih dana;
- (i) subjekt promijeni kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu, a to kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova ne dostavi novom kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi relevantne elemente dokumentacije o kontroli subjekta, uključujući pisanu evidenciju, najkasnije 30 kalendarskih dana nakon što od subjekta ili novog kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove zaprimi zahtjev za prijenos;
- (j) postoji rizik da potrošač donese pogrešne zaključke o pravoj prirodi proizvoda obuhvaćenih područjem primjene priznavanja; ili
- (k) kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova 48 uzastopnih mjeseci ne certificira nijedan subjekt u trećoj zemlji za koju je priznat.

▼ B

3. Akreditaciju iz stavka 2. točke (d) može dodijeliti samo:
- (a) nacionalno akreditacijsko tijelo u Uniji u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008; ili
 - (b) akreditacijsko tijelo izvan Unije koje je potpisnik multilateralnog dogovora o priznavanju pod okriljem Međunarodnog akreditacijskog foruma.

4. Kontrolna tijela i kontrolne ustanove Komisiji podnose zahtjev za priznavanje. Taj se zahtjev sastoji od tehničkog dosjea koji sadržava sve informacije potrebne kako bi se osiguralo ispunjavanje kriterija navedenih u stavku 2.

Kontrolna tijela dostavljaju najnovije izvješće o procjeni koje izdaje nadležno tijelo, a kontrolne ustanove dostavljaju potvrdu o akreditaciji koju izdaje akreditacijsko tijelo. Prema potrebi, kontrolna tijela ili kontrolne ustanove dostavljaju i najnovija izvješća o redovnom ocjenjivanju na terenu, nadzoru i višegodišnjoj ponovnoj procjeni njihovih aktivnosti.

5. Na temelju informacija iz stavka 4. i na temelju svih drugih relevantnih informacija u vezi s kontrolnim tijelom ili kontrolnom ustanovom Komisija osigurava odgovarajući nadzor priznatih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova redovitim preispitivanjem njihova djelovanja i priznavanja. Za potrebe tog nadzora Komisija može zatražiti dodatne informacije od akreditacijskih tijela odnosno od nadležnih tijela.

▼B

6. Vrsta nadzora iz stavka 5. određuje se na temelju procjene vjerojatnosti nesukladnosti, osobito uzimajući u obzir aktivnost kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove, vrstu proizvoda i subjekata pod njihovom kontrolom te promjene pravila proizvodnje i mjera kontrole.

Priznavanje kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova iz stavka 1. posebno se i bez odgode povlači u skladu s postupkom iz tog stavka ako se otkriju teška ili ponovljena kršenja u vezi s certifikacijom ili kontrolama i mjerama utvrđenima u skladu sa stavkom 8. te ako dotično kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova propusti poduzeti odgovarajuće i pravodobne korektivne mjere kao odgovor na zahtjev Komisije u roku koji odredi Komisija. Taj se rok određuje u skladu s ozbiljnošću problema i u pravilu nije kraći od 30 dana.

7. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54.:

(a) kojima se mijenja stavak 2. ovog članka dodavanjem dodatnih kriterija uz one u njemu utvrđene za priznavanje kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova iz stavka 1. ovog članka te za povlačenje tog priznavanja, ili izmjenom tih dodanih kriterija;

(b) kojima se ova Uredba dopunjuje u pogledu:

i. provođenja nadzora nad kontrolnim tijelima i kontrolnim ustanovama koje je Komisija priznala u skladu sa stavkom 1., među ostalim pregledima na terenu; i

ii. kontrola i drugih mjera koje ta kontrolna tijela i kontrolne ustanove trebaju obavljati.

8. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi se osigurala primjena mjera koje treba poduzeti u vezi sa slučajevima sumnje na nesukladnost ili utvrđene nesukladnosti, osobito onima koji utječu na integritet ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja uvezenih u okviru priznavanja predviđenog ovim člankom. Te mjere mogu se osobito sastojati od provjere integriteta ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja prije stavljanja proizvoda na tržište u Uniji i, prema potrebi, suspenzije odobrenja za stavljanje takvih proizvoda na tržište u Uniji kao ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

9. Zbog opravdanih krajnje hitnih razloga povezanih s nepoštenim praksama ili praksama koje nisu u skladu s načelima i pravilima ekološke proizvodnje, zaštitom povjerenja potrošača ili zaštitom poštenog tržišnog natjecanja među subjektima, Komisija u skladu s postupkom iz članka 55. stavka 3. donosi provedbene akte koji se odmah primjenjuju kako bi poduzela mjere iz stavka 8. ovog članka ili donijela odluku o povlačenju priznavanja kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova iz stavka 1. ovog članka.

*Članak 47.***Ekvivalentnost na temelju trgovinskog sporazuma**

Priznata treća zemlja iz članka 45. stavka 1. točke (b) podtočke ii. treća je zemlja kojoj je na temelju trgovinskog sporazuma Unija priznala da ima sustav proizvodnje koji ispunjava iste ciljeve i načela primjenom pravila kojima se osigurava razina jamstva usklađenosti jednaka onoj u Uniji.

*Članak 48.***Ekvivalentnost na temelju Uredbe (EZ) br. 834/2007**

1. Priznata treća zemlja iz članka 45. stavka 1. točke (b) podtočke iii. treća je zemlja koja je priznata u svrhu ekvivalentnosti na temelju članka 33. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007, uključujući one koje su priznate na temelju prijelazne mjere predviđene u članku 58. ove Uredbe.

To priznavanje istječe ► **M3** 31. prosinca 2026. ◀

2. Na temelju godišnjih izvješća koja treće zemlje iz stavka 1. trebaju poslati Komisiji do 31. ožujka svake godine u vezi s provedbom i izvršavanjem mjera kontrole koje su uspostavile, i s obzirom na sve druge primljene informacije, Komisija osigurava odgovarajući nadzor priznatih trećih zemalja redovitim preispitivanjem njihova priznavanja. U tu svrhu Komisija može zatražiti pomoć od država članica. Vrsta nadzora određuje se na temelju procjene vjerojatnosti nesukladnosti, osobito uzimajući u obzir obujam izvoza u Uniju iz dotične treće zemlje, rezultate aktivnosti praćenja i nadzora koje provodi nadležno tijelo te rezultate prijašnjih kontrola. Komisija redovito izvješćuje Europski parlament i Vijeće o ishodu svojeg preispitivanja.

3. Komisija provedbenim aktom utvrđuje popis trećih zemalja iz stavka 1. te može izmijeniti taj popis provedbenim aktima.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se ova Uredba dopunjuje u pogledu informacija koje treće zemlje uvrštene na popis u skladu sa stavkom 3. ovog članka trebaju slati i koje su potrebne kako bi Komisija nadzirala njihovo priznavanje, kao i u pogledu provođenja tog nadzora od strane Komisije, među ostalim pregledima na terenu.

5. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi se osigurala primjena mjera u vezi sa slučajevima sumnje na nesukladnost ili utvrđene nesukladnosti, osobito onima koji utječu na integritet ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja uvezenih iz trećih zemalja navedenih u ovom članku. Te mjere mogu se osobito sastojati od provjere integriteta ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja prije stavljanja proizvoda na tržište u Uniji i, prema potrebi, suspenzije odobrenja za stavljanje takvih proizvoda na tržište u Uniji kao ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja.

▼B

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

*Članak 49.***Izvješće Komisije o primjeni članka 47. i 48.**

Komisija do ►**M3** 31. prosinca 2022. ◀ podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o stanju primjene članka 47. i 48., posebno u pogledu priznavanja trećih zemalja u svrhu ekvivalentnosti.

POGLAVLJE VIII.

OPĆE ODREDBE*ODJELJAK 1.****Slobodno kretanje ekoloških proizvoda i proizvoda iz prijelaznog razdoblja****Članak 50.***Nezabranjivanje i neograničavanje stavljanja na tržište ekoloških proizvoda i proizvoda iz prijelaznog razdoblja**

Nadležna tijela, kontrolna tijela i kontrolne ustanove ne smiju zbog razloga povezanih s proizvodnjom, označivanjem ili prezentiranjem proizvoda zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja koji podliježu kontroli nekog drugog nadležnog tijela, kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove koji se nalaze u drugoj državi članici ako su ti proizvodi sukladni s ovom Uredbom. Posebno se ne smiju obavljati službene kontrole ni druge službene aktivnosti osim onih predviđenih Uredbom (EU) 2017/625 te se ne smiju naplaćivati naknade za službene kontrole i druge službene aktivnosti osim onih predviđenih u poglavlju VI. te uredbe.

*ODJELJAK 2.****Informacije, izvješćivanje i s time povezana odstupanja****Članak 51.***Informacije koje se odnose na ekološki sektor i trgovinu**

1. Države članice svake godine šalju Komisiji informacije potrebne za provedbu i praćenje primjene ove Uredbe. Takve informacije temelje se, u najvećoj mogućoj mjeri, na priznatim izvorima podataka. Komisija uzima u obzir potrebe za podacima i sinergije među potencijalnim izvorima podataka, a posebno i prema potrebi njihovu upotrebu u statističke svrhe.

2. Komisija donosi provedbene akte u pogledu sustava koji treba upotrebljavati za slanje informacija iz stavka 1., pojedinosti o informacijama koje treba slati i datuma do kojeg te informacije trebaju biti poslane.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

▼B*Članak 52.***Informacije koje se odnose na nadležna tijela, kontrolna tijela i kontrolne ustanove**

1. Države članice vode redovito ažuriran popis koji sadržava:
 - (a) nazive i adrese nadležnih tijela; i
 - (b) nazive, adrese i brođane oznake kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova.

Države članice Komisiji dostavljaju te popise i sve njihove promjene te ih objavljuju, osim ako je do takve dostave i objave već došlo u skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EU) 2017/625.
2. Na temelju informacija predviđenih u stavku 1. Komisija redovito objavljuje na internetu ažurirani popis kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova iz stavka 1. točke (b).

*Članak 53.***Odstupanja, odobrenja i izvješće**

1. Odstupanja od upotrebe ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala i od upotrebe životinja iz ekološkog uzgoja, predviđena u Prilogu II. dijelu I. točki 1.8.5. i Prilogu II. dijelu II. točkama 1.3.4.3. i 1.3.4.4., uz izuzetak Priloga II. dijela II. točke 1.3.4.4.2., istječu ►**M3** 31. prosinca 2036. ◀
2. Od ►**M3** 1. siječnja 2029. ◀, na osnovi zaključaka u vezi s dostupnošću ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala i životinja predstavljenih u izvješću predviđenom u stavku 7. ovog članka, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se ova Uredba mijenja tako da:
 - (a) odstupanja iz Priloga II. dijela I. točke 1.8.5. i Priloga II. dijela II. točaka 1.3.4.3. i 1.3.4.4., uz izuzetak Priloga II. dijela II. točke 1.3.4.4.2., prestaju ranije od ►**M3** 31. prosinca 2036. ◀ ili se produljuju nakon tog datuma; ili
 - (b) prestaju odstupanja iz Priloga II. dijela II. točke 1.3.4.4.2.
3. Od ►**M3** 1. siječnja 2027. ◀ Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se mijenjaju članak 26. stavak 2. točka (b) kako bi se područje primjene informacijskog sustava iz članka 26. stavka 2. proširilo na mlade kokoši i Prilog II. dio II. točka 1.3.4.3. kako bi se odstupanja koja se odnose na mlade kokoši temeljila na podacima prikupljenima u skladu s tim sustavom.

▼B

4. Od ►**M3** 1. siječnja 2026. ◀ Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima, na temelju informacija u vezi s dostupnošću ekološke proteinske hrane za perad i svinje koje su države članice stavile na raspolaganje u skladu sa stavkom 6. ovog članka ili su predstavljene u izvješću iz stavka 7. ovog članka, odobrenja za upotrebu neekološkog proteinskog krmiva u hranidbi peradi i svinja iz Priloga II. dijela II. točke 1.9.3.1. podtočke (c) i točke 1.9.4.2. podtočke (c) prestaju ranije od ►**M3** 31. prosinca 2026. ◀ ili se produljuju nakon tog datuma.

5. Komisija produljuje odstupanja ili odobrenja iz stavaka 2., 3. i 4. samo za onoliko razdoblje za koje raspolaže s informacijama, osobito informacijama koje dostavljaju države članice u skladu sa stavkom 6., kojima se potvrđuje nedostupnost na tržištu Unije dotičnog biljnog reprodukcijaskog materijala, životinja ili hrane za životinje.

6. Države članice do 30. lipnja svake godine stavljaju na raspolaganje Komisiji i drugim državama članicama:

- (a) informacije iz baze podataka iz članka 26. stavka 1. i iz sustava iz članka 26. stavka 2. te, ako je relevantno, informacije iz sustava iz članka 26. stavka 3.;
- (b) informacije o odstupanjima odobrenima u skladu s Prilogom II. dijelom I. točkom 1.8.5. i Prilogom II. dijelom II. točkama 1.3.4.3. i 1.3.4.4.; i
- (c) informacije o dostupnosti na tržištu Unije ekološkog proteinskog krmiva za perad i svinje i informacije o odobrenjima izdanima u skladu s Prilogom II. dijelom II. točkom 1.9.3.1. podtočkom (c) i točkom 1.9.4.2. podtočkom (c).

7. Komisija do ►**M3** 31. prosinca 2026. ◀ podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o dostupnosti na tržištu Unije sljedećeg te, ako je relevantno, o razlozima ograničenog pristupa sljedećem:

- (a) ekološki biljni reprodukcijaski materijal;
- (b) životinje iz ekološkog uzgoja obuhvaćene odstupanjima iz Priloga II. dijela II. točaka 1.3.4.3. i 1.3.4.4.;
- (c) ekološko proteinsko krmivo namijenjeno hranidbi peradi i svinja koje podliježe odobrenjima iz Priloga II. dijela II. točke 1.9.3.1. podtočke (c) i točke 1.9.4.2. podtočke (c).

Pri sastavljanju tog izvješća Komisija osobito vodi računa o podacima prikupljenima u skladu s člankom 26. te informacijama koje se odnose na odstupanja i odobrenja iz stavka 6. ovog članka.

POGLAVLJE IX.

POSTUPOVNE, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

ODJELJAK 1.

Postupovne odredbe

Članak 54.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. ►**C1** Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 2. stavka 6., članka 9. stavka 11., članka 10. stavka 5., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 3., članka 14. stavka 2., članka 15. stavka 2., članka 16. stavka 2., članka 17. stavka 2., članka 18. stavka 2., članka 19. stavka 2., članka 21. stavka 1., članka 22. stavka 1., članka 23. stavka 2., članka 24. stavka 6., članka 30. stavka 7., članka 32. stavka 4., članka 33. stavka 6., članka 34. stavka 8., članka 35. stavka 9., članka 36. stavka 3., članka 38. stavka 8., članka 40. stavka 11., članka 44. stavka 2., članka 46. stavka 7., članka 48. stavka 4., članka 53. stavka 2., 3. i 4., članka 57. stavka 3. i članka 58. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 17. lipnja 2018. ◀ Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 2. stavka 6., članka 9. stavka 11., članka 10. stavka 5., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 3., članka 14. stavka 2., članka 15. stavka 2., članka 16. stavka 2., članka 17. stavka 2., članka 18. stavka 2., članka 19. stavka 2., članka 21. stavka 1., članka 22. stavka 1., članka 23. stavka 2., članka 24. stavka 6., članka 30. stavka 7., članka 32. stavka 4., članka 33. stavka 6., članka 34. stavka 8., članka 35. stavka 9., članka 36. stavka 3., članka 38. stavka 8., članka 40. stavka 11., članka 44. stavka 2., članka 46. stavka 7., članka 48. stavka 4., članka 53. stavka 2., 3. i 4., članka 57. stavka 3. te članka 58. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

▼B

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 2. stavka 6., članka 9. stavka 11., članka 10. stavka 5., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 3., članka 14. stavka 2., članka 15. stavka 2., članka 16. stavka 2., članka 17. stavka 2., članka 18. stavka 2., članka 19. stavka 2., članka 21. stavka 1., članka 22. stavka 1., članka 23. stavka 2., članka 24. stavka 6., članka 30. stavka 7., članka 32. stavka 4., članka 33. stavka 6., članka 34. stavka 8., članka 35. stavka 9., članka 36. stavka 3., članka 38. stavka 8., članka 40. stavka 11., članka 44. stavka 2., članka 46. stavka 7., članka 48. stavka 4., članka 53. stavka 2., 3. i 4., članka 57. stavka 3. i članka 58. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 55.***Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže odbor pod nazivom „Odbor za ekološku proizvodnju”. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.
4. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

*ODJELJAK 2.****Stavljanje izvan snage te prijelazne i završne odredbe****Članak 56.***Stavljanje izvan snage**

Uredba (EZ) br. 834/2007 stavlja se izvan snage.

Međutim, ta uredba i dalje se primjenjuje u svrhu dovršavanja razmatranja zahtjeva iz trećih zemalja koji nisu riješeni, kako je predviđeno člankom 58. ove Uredbe.

Upućivanja na uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

▼B*Članak 57.***Prijelazne mjere koje se odnose na kontrolna tijela i kontrolne ustanove priznate na temelju članka 33. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007**

1. Priznavanje kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova odobreno na temelju članka 33. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007 istječe najkasnije ►**M3** 31. prosinca 2024. ◀

2. Komisija provedbenim aktom utvrđuje popis kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova priznatih na temelju članka 33. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007 te može izmijeniti taj popis provedbenim aktima.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 55. stavka 2.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se ova Uredba dopunjuje u pogledu informacija koje trebaju slati kontrolna tijela i kontrolne ustanove iz stavka 2. ovog članka, a koje su potrebne kako bi Komisija nadzirala njihovo priznavanje, kao i u pogledu provođenja tog nadzora od strane Komisije, među ostalim pregledima na terenu.

*Članak 58.***Prijelazne mjere koje se odnose na zahtjeve iz trećih zemalja koji su podneseni na temelju članka 33. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007**

1. Komisija dovršava razmatranje zahtjeva iz trećih zemalja koji su podneseni na temelju članka 33. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007, a koji 17. lipnja 2018. još nisu riješeni. Na razmatranje takvih zahtjeva primjenjuje se ta uredba.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 54. kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem postupovnih pravila potrebnih za razmatranje zahtjeva iz stavka 1. ovog članka, među ostalim u pogledu informacija koje trebaju dostaviti treće zemlje.

*Članak 59.***Prijelazne mjere koje se odnose na prvo priznavanje kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova**

Odstupajući od datuma početka primjene iz članka 61. drugog stavka, članak 46. primjenjuje se od 17. lipnja 2018. u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi se omogućilo pravovremeno priznavanje kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova.

▼ **B**

Članak 60.

Prijelazne mjere za zalihe ekoloških proizvoda proizvedenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 834/2007

Proizvodi proizvedeni u skladu s Uredbom (EZ) br. 834/2007 prije ► **M3** 1. siječnja 2022. ◀ mogu se staviti na tržište nakon tog datuma do isteka zaliha.

Članak 61.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

▼ **M3**

Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.

▼ **B**

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

▼B*PRILOG I.***OSTALI PROIZVODI IZ ČLANKA 2. STAVKA 1.**

- kvasci koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje,
- mate čaj, slatki kukuruz, lišće vinove loze, palma srčika, izdanci hmelja i drugi slični jestivi dijelovi bilja i od njih dobiveni proizvodi,
- morska sol i druge soli za hranu i hranu za životinje,
- čahure dudovog svilca prikladne za odmatanje,
- prirodne gume i smole,
- pčelinji vosak,
- eterična ulja,
- čepovi od prirodnog pluta, neaglomeriranog i bez vezivnih tvari,
- pamuk, negrebenani ili nečešljani,
- vuna, negrebenana ili nečešljana,
- sirova koža i netretirana koža,
- tradicionalni biljni pripravci na biljnoj bazi.

▼ B*PRILOG II.***DETALJNA PRAVILA PROIZVODNJE IZ POGLAVLJA III.****Dio I.: Pravila za biljnu proizvodnju**

Uz pravila proizvodnje koja su utvrđena u člancima od 9. do 12., na ekološku biljnu proizvodnju primjenjuju se i pravila navedena u ovom dijelu.

1. Opći zahtjevi
 - 1.1 Ekološki usjevi, osim onih koji prirodno rastu u vodi, proizvode se u živom tlu ili u živom tlu pomiješanom ili gnojnom s materijalima i proizvodima dopuštenima u ekološkoj proizvodnji, u vezi s podzemnim slojem i temeljnom stijenom.
 - 1.2 Zabranjena je hidroponska proizvodnja, to jest metoda uzgoja bilja koje prirodno ne raste u vodi, kod koje se korijenje nalazi samo u hranjivoj otopini ili u inertnom mediju kojem je dodana hranjiva otopina.

▼ M7

- 1.3. Odstupajući od točke 1.1., dopušta se sljedeće:
 - (a) proizvodnja klica, koje uključuju klice, izdanke i vrtnu grbicu, koje se isključivo hrane rezervama hranjivih tvari iz sjemena, njihovim vlaženjem u čistoj vodi, pod uvjetom da je sjeme ekološko. Zabranjuje se upotreba uzgojnog supstrata, osim upotrebe inertnog medija koji je namijenjen isključivo održavanju sjemena vlažnim ako su sastojci tog inertnog medija odobreni u skladu s člankom 24.;
 - (b) uzgoj glavica cikorijske, među ostalim njihovim uranjanjem u čistu vodu, pod uvjetom da je biljni reprodukcijски materijal ekološki. Dopušta se upotreba uzgojnog supstrata samo ako su njegovi sastojci odobreni u skladu s člankom 24.

▼ B

- 1.4 Odstupajući od točke 1.1., dopuštaju se sljedeći postupci:
 - (a) uzgoj bilja za proizvodnju ukrasnog i začinskog bilja u posudama koje se krajnjem potrošaču prodaje zajedno s posudom;
 - (b) uzgoj sadnica ili presadnica u posudama za daljnje presađivanje.
- 1.5 Odstupajući od točke 1.1., uzgoj usjeva u odijeljenim gredicama dopušta se samo za površine koje su u Finskoj, Švedskoj i Danskoj prije 28. lipnja 2017. certificirane za tu praksu kao ekološke. Ne dopušta se proširivanje tih površina.

To odstupanje istječe ► **M3** 31. prosinca 2031. ◀

Komisija do ► **M3** 31. prosinca 2026. ◀ podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o upotrebi odijeljenih gredica u ekološkoj poljoprivredi. Tom se izvješću prema potrebi može priložiti zakonodavni prijedlog u vezi s upotrebom odijeljenih gredica u ekološkoj poljoprivredi.

▼B

- 1.6 Svim upotrijebljenim tehnikama biljne proizvodnje mora se sprečavati ili smanjivati na najmanju moguću mjeru doprinos onečišćenju okoliša.
- 1.7 Prijelaz
- 1.7.1 Da bi se bilje i biljni proizvodi smatrali ekološkim proizvodima, pravila proizvodnje utvrđena u ovoj Uredbi moraju se primjenjivati u odnosu na parcele tijekom prijelaznog razdoblja od najmanje dvije godine prije sjetve ili, kod travnjaka ili trajnog krmnog bilja, tijekom razdoblja od najmanje dvije godine prije njihove upotrebe kao ekološke hrane za životinje ili, kod trajnih usjeva koji nisu krmno bilje, tijekom razdoblja od najmanje tri godine prije prve žetve ekoloških proizvoda.
- 1.7.2 Ako su zemljište ili jedna ili više njegovih parcela onečišćeni proizvodima ili tvarima koji nisu odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji, nadležno tijelo može odlučiti produljiti prijelazno razdoblje za dotično zemljište ili dotične parcele i nakon razdoblja iz točke 1.7.1.
- 1.7.3 U slučaju tretiranja sredstvom ili tvari koji nisu odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji nadležno tijelo zahtijeva novo prijelazno razdoblje u skladu s točkom 1.7.1.
- To se razdoblje može skratiti u sljedeća dva slučaja:
- (a) tretiranje sredstvom ili tvari koji nisu odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji provelo se kao dio obvezne mjere suzbijanja štetnih organizama ili korova, uključujući karantenske organizme ili invazivne vrste, koju je naredilo nadležno tijelo dotične države članice;
- (b) tretiranje sredstvom ili tvari koji nisu odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji provelo se kao dio znanstvenih ispitivanja koje je odobrilo nadležno tijelo dotične države članice.
- 1.7.4 U slučajevima iz točaka 1.7.2. i 1.7.3., trajanje prijelaznog razdoblja utvrđuje se uzimajući u obzir sljedeće zahtjeve:
- (a) proces razgradnje dotičnog proizvoda ili tvari mora jamčiti, na kraju prijelaznog razdoblja, neznatnu razinu ostataka u tlu, a kod trajnih usjeva u biljci;
- (b) urod nakon tretiranja ne smije se stavljati na tržište kao ekološki proizvod ili proizvod iz prijelaznog razdoblja.
- 1.7.4.1 Države članice obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim odlukama koje su donijele i kojima se utvrđuju obvezne mjere povezane s tretiranjem proizvodom ili tvari koji nisu odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
- 1.7.4.2 U slučaju tretiranja proizvodom ili tvari koji nisu odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji ne primjenjuje se točka 1.7.5. podtočka (b).
- 1.7.5 U slučaju zemljišta povezanog s ekološkom stočarskom proizvodnjom:
- (a) pravila o prijelazu primjenjuju se na cijelu površinu proizvodne jedinice na kojoj se proizvodi hrana za životinje;
- (b) neovisno o podtočki (a), trajanje prijelaznog razdoblja može se skratiti na godinu dana za pašnjake i površine na otvorenom kojima se služe životinje koje nisu biljojedi.

▼ B

- 1.8 Podrijetlo bilja, uključujući biljni reproduksijski materijal
- 1.8.1 Za proizvodnju bilja i biljnih proizvoda koji nisu biljni reproduksijski materijal upotrebljava se samo ekološki biljni reproduksijski materijal.
- 1.8.2 Kako bi se nabavio ekološki biljni reproduksijski materijal za upotrebu u proizvodnji proizvoda koji nisu biljni reproduksijski materijal, matična biljka i, ako je relevantno, drugo bilje namijenjeno proizvodnji biljnog reproduksijskog materijala moraju biti proizvedeni u skladu s ovom Uredbom barem u jednoj generaciji ili, u slučaju trajnih usjeva, barem u jednoj generaciji tijekom dviju sezona rasta.
- 1.8.3 Pri izboru ekološkog biljnog reproduksijskog materijala subjekti daju prednost ekološkom biljnom reproduksijskom materijalu prikladnom za ekološku poljoprivredu.
- 1.8.4 Za proizvodnju ekoloških sorti prikladnih za ekološku proizvodnju, ekološke uzgojne aktivnosti provode se u okviru ekoloških uvjeta te se njima usredotočuje na poboljšanje genetske raznolikosti, oslanjanje na prirodnu sposobnost reprodukcije, kao i na agronomске performanse, otpornost na bolesti te prilagodbu različitim lokalnim zemljišnim i klimatskim uvjetima.
- Sve metode umnažanja, osim kulture meristema, provode se u okviru certificiranog sustava ekološkog upravljanja.
- 1.8.5 Upotreba biljnog reproduksijskog materijala iz prijelaznog razdoblja i neekološkog biljnog reproduksijskog materijala

▼ M4

- 1.8.5.1 ► **M11** Odstupajući od točke 1.8.1., ako podaci prikupljeni u bazi podataka iz članka 26. stavka 1. ili sustavima iz članka 26. stavka 2. pokazuju da nisu ispunjene kvalitativne ili kvantitativne potrebe subjekta u vezi s relevantnim ekološkim biljnim reproduksijskim materijalom, subjekt može upotrebljavati biljni reproduksijski materijal iz prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 10. stavkom 4. drugim podstavkom točkom (a) ili biljni reproduksijski materijal odobren u skladu s točkom 1.8.6. ◀

▼ M11

Osim toga, u slučaju nedostupnosti ekoloških sadnica mogu se upotrebljavati „sadnice iz prijelaznog razdoblja”, koje se stavljaju na tržište u skladu s člankom 10. stavkom 4. drugim podstavkom točkom (a), ako su uzgojene kako slijedi:

- (a) u ciklusu uzgoja od sjemena do konačne sadnice u trajanju od najmanje 12 mjeseci na zemljišnoj parceli za koju je tijekom istog razdoblja završilo prijelazno razdoblje od najmanje 12 mjeseci; ili
- (b) na ekološkoj zemljišnoj parceli ili zemljišnoj parceli u prijelaznom razdoblju ili u posudama ako su obuhvaćene odstupanjem iz točke 1.4., pod uvjetom da su sadnice izrasle iz sjemena iz prijelaznog razdoblja dobivenog od biljke uzgojene na zemljišnoj parceli za koju je završilo prijelazno razdoblje od najmanje 12 mjeseci.

Ako ekološki biljni reproduksijski materijal ili biljni reproduksijski materijal iz prijelaznog razdoblja ili biljni reproduksijski materijal odobren u skladu s točkom 1.8.6. nije dovoljno kvalitetan ili nije dostupan u dovoljnim količinama da se zadovolje potrebe subjekta, nadležna tijela mogu odobriti upotrebu neekološkog biljnog reproduksijskog materijala podložno točkama od 1.8.5.3. do 1.8.5.8.

▼ M11

Takvo pojedinačno odobrenje izdaje se samo u jednoj od sljedećih situacija:

- (a) ako nijedna sorta vrste koju subjekt želi dobiti nije registrirana u bazi podataka iz članka 26. stavka 1. ili u sustavima iz članka 26. stavka 2.;
- (b) ako nijedan subjekt koji stavlja na tržište biljni reprodukcijски materijal nije u mogućnosti isporučiti relevantni ekološki biljni reprodukcijски materijal ili biljni reprodukcijски materijal iz prijelaznog razdoblja ili biljni reprodukcijски materijal odobren u skladu s točkom 1.8.6. na vrijeme za sjetvu ili sadnju u situacijama u kojima je korisnik naručio biljni reprodukcijски materijal u razumnom roku kako bi omogućio pripremu i isporuku ekološkog biljnog reprodukcijskog materijala ili biljnog reprodukcijskog materijala iz prijelaznog razdoblja ili biljnog reprodukcijskog materijala odobrenog u skladu s točkom 1.8.6.;
- (c) ako sorta koju subjekt želi dobiti nije registrirana kao ekološki biljni reprodukcijски materijal ili biljni reprodukcijски materijal iz prijelaznog razdoblja ili kao biljni reprodukcijски materijal odobren u skladu s točkom 1.8.6. u bazi podataka iz članka 26. stavka 1. ili u sustavima iz članka 26. stavka 2. i ako subjekt može dokazati da nijedna registrirana alternativa iste vrste nije prikladna u konkretnim agronomskim i pedoklimatskim uvjetima i nema tehnološka svojstva nužna za proizvodnju;
- (d) ako je to opravdano za primjenu u istraživanjima i ispitivanjima u malim terenskim pokusima, za potrebe očuvanja sorte ili za inovacijske proizvode te ako su se s time suglasila nadležna tijela dotične države članice.

Prije nego što zatraže takvo odobrenje, subjekti moraju pretražiti bazu podataka iz članka 26. stavka 1. ili sustave iz članka 26. stavka 2. kako bi provjerili je li relevantni ekološki biljni reprodukcijски materijal ili biljni reprodukcijски materijal iz prijelaznog razdoblja ili biljni reprodukcijски materijal odobren u skladu s točkom 1.8.6. dostupan, odnosno je li njihov zahtjev opravdan.

▼ M4

Ako je odobrenje u skladu s člankom 6. točkom i., subjekti se mogu upotrebljavati biljnim reprodukcijским materijalom i biljnim reprodukcijским materijalom iz prijelaznog razdoblja dobivenim na vlastitom gospodarstvu, bez obzira na dostupnost u pogledu kvalitete i količine u skladu s bazom podataka iz članka 26. stavka 1. ili sustavom iz članka 26. stavka 2. točke (a).

- 1.8.5.2 ► **M11** Odstupajući od točke 1.8.1., subjekti u trećim zemljama mogu upotrebljavati biljni reprodukcijски materijal iz prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 10. stavkom 4. drugim podstavkom točkom (a) ili biljni reprodukcijски materijal odobren u skladu s točkom 1.8.6. ako je dokazano da ekološki biljni reprodukcijски materijal nije dovoljno kvalitetan ili nije dostupan u dovoljnim količinama na državnom području treće zemlje u kojoj se nalazi subjekt. ◀

Ne dovodeći u pitanje relevantna nacionalna pravila, subjekti u trećim zemljama mogu se služiti i ekološkim biljnim reprodukcijским materijalom i biljnim reprodukcijским materijalom iz prijelaznog razdoblja dobivenim na vlastitom gospodarstvu.

▼ M11

Kontrolna tijela ili kontrolne ustanove priznati u skladu s člankom 46. stavkom 1. mogu subjektima iz trećih zemalja odobriti upotrebu neekološkog biljnog reprodukcijskog materijala u ekološkoj proizvodnoj jedinici ako ekološki biljni reprodukcijски materijal ili biljni reprodukcijски materijal iz prijelaznog razdoblja ili biljni reprodukcijски materijal odobren u skladu s točkom 1.8.6. nije dovoljno kvalitetan ili nije dostupan u dovoljnim količinama na državnom području treće zemlje u kojoj se nalazi subjekt, pod uvjetima utvrđenima u točkama 1.8.5.3., 1.8.5.4., 1.8.5.5. i 1.8.5.8.

▼ M4

- 1.8.5.3 Neekološki biljni reprodukcijški materijal ne smije se nakon berbe tretirati sredstvima za zaštitu bilja, osim onima koja su odobrena za tretiranje biljnog reprodukcijškog materijala na temelju članka 24. stavka 1. ove Uredbe, osim ako su nadležna tijela dotične države članice u skladu s Uredbom (EU) 2016/2031 propisala kemijski tretman u fitosanitarne svrhe za sve sorte i heterogeni materijal određene vrste na području na kojem se biljni reprodukcijški materijal namjerava upotrebljavati.

Ako se upotrebljava neekološki biljni reprodukcijški materijal tretiran propisanim kemijskim tretmanom iz prvog stavka, parcela za uzgoj tretiranog biljnog reprodukcijškog materijala podliježe, prema potrebi, prijelaznom razdoblju kako je predviđeno u točkama 1.7.3 i 1.7.4.

- 1.8.5.4 Odobrenje za upotrebu neekološkog biljnog reprodukcijškog materijala dobiva se prije sjetve ili sadnje usjeva.
- 1.8.5.5 Odobrenje za upotrebu neekološkog biljnog reprodukcijškog materijala izdaje se pojedinačnim korisnicima za svaku sezonu posebno, a nadležna tijela, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova koji su odgovorni za izdavanje odobrenja popisuju količine odobrenog biljnog reprodukcijškog materijala.
- 1.8.5.6 Nadležna tijela država članica izrađuju službeni popis vrsta, podvrsta ili sorti (prema potrebi grupiranih) za koje je utvrđeno da je ekološki biljni reprodukcijški materijal ili biljni reprodukcijški materijal iz prijelaznog razdoblja dostupan u dovoljnim količinama i za odgovarajuće sorte na njihovu državnom području. Ne izdaju se odobrenja za vrste, podvrste ili sorte uvrštene na taj popis na državnom području dotične države članice u skladu s točkom 1.8.5.1, osim ako su opravdane jednom od svrha iz točke 1.8.5.1 podtočke (d). Ako se količina ili kvaliteta ekološkog biljnog reprodukcijškog materijala ili biljnog reprodukcijškog materijala iz prijelaznog razdoblja koji su dostupni za određenu vrstu, podvrstu ili sortu s popisa pokaže nedovoljnom ili neprikladnom zbog izvanrednih okolnosti, nadležna tijela država članica mogu vrstu, podvrstu ili sortu ukloniti s popisa.

Nadležna tijela država članica ažuriraju popis na godišnjoj osnovi i stavljaju ga na raspolaganje javnosti.

Do 30. lipnja svake godine, a prvi put do 30. lipnja 2022., nadležna tijela država članica prosljeđuju Komisiji i drugim državama članicama poveznicu na internetsku stranicu na kojoj je ažurirani popis dostupan javnosti. Komisija objavljuje poveznice na ažurirane nacionalne popise na posebnoj internetskoj stranici.

- 1.8.5.7 Odstupajući od točke 1.8.5.5, nadležna tijela država članica mogu jedanput godišnje svim uključenim subjektima izdati opće odobrenje za upotrebu:
- (a) određene vrste ili podvrste kad i ako nijedna sorta nije registrirana u bazi podataka iz članka 26. stavka 1. ili u sustavu iz članka 26. stavka 2. točke (a);
- (b) određene sorte kad i ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u točki 1.8.5.1 podtočki (c).

Prilikom korištenja općeg odobrenja subjekti vode evidenciju o upotrijebljenoj količini, a nadležno tijelo odgovorno za izdavanje odobrenja popisuje količine odobrenog neekološkog biljnog reprodukcijškog materijala.

Nadležna tijela država članica ažuriraju na godišnjoj osnovi popis vrsta, podvrsta ili sorti za koje je izdano opće odobrenje i stavljaju ga na raspolaganje javnosti.

Do 30. lipnja svake godine, a prvi put do 30. lipnja 2022., nadležna tijela država članica prosljeđuju Komisiji i drugim državama članicama poveznicu na internetsku stranicu na kojoj je ažurirani popis dostupan javnosti. Komisija objavljuje poveznice na ažurirane nacionalne popise na posebnoj internetskoj stranici.

▼ **M11**

1.8.5.8. Nadležna tijela ne odobravaju upotrebu neekoloških sadnica u slučaju sadnica vrsta čiji ciklus uzgoja, od presađivanja sadnica do prve berbe proizvoda, završava u jednoj sezoni rasta.

1.8.6. Nadležna tijela ili, prema potrebi, kontrolna tijela ili kontrolne ustanove priznati u skladu s člankom 46. stavkom 1. mogu subjektima koji proizvode biljni reprodukcijски materijal za upotrebu u ekološkoj proizvodnji odobriti upotrebu neekološkog biljnog reprodukcijskog materijala ako matične biljke ili, ako je relevantno, drugo bilje koji su namijenjeni proizvodnji biljnog reprodukcijskog materijala i proizvedeni u skladu s točkom 1.8.2. nisu dostupni u dovoljnoj količini ili nisu dovoljno kvalitetni te im odobriti da takav materijal stave na tržište za upotrebu u ekološkoj proizvodnji ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) upotrijebljeni neekološki biljni reprodukcijски materijal nije nakon berbe tretiran sredstvima za zaštitu bilja, osim onima koja su odobrena na temelju članka 24. stavka 1. ove Uredbe, osim ako su nadležna tijela dotične države članice u skladu s Uredbom (EU) 2016/2031 propisala kemijski tretman u fitosanitarne svrhe za sve sorte i heterogeni materijal određene vrste na području na kojem se biljni reprodukcijски materijal namjerava upotrebljavati. Ako se upotrebljava neekološki biljni reprodukcijски materijal tretiran takvim propisanim kemijskim tretmanom, zemljišna parcela na kojoj raste tretirani biljni reprodukcijски materijal podliježe, prema potrebi, prijelaznom razdoblju kako je predviđeno u točkama 1.7.3. i 1.7.4.;
- (b) upotrijebljeni neekološki biljni reprodukcijски materijal nije sadnica vrsta čiji ciklus uzgoja, od presađivanja sadnice do prve žetve proizvoda, završava u jednoj sezoni rasta;
- (c) biljni reprodukcijски materijal uzgojen je u skladu sa svim ostalim relevantnim zahtjevima ekološke proizvodnje bilja;
- (d) odobrenje za upotrebu neekološkog biljnog reprodukcijskog materijala dobiva se prije sjetve ili sadnje tog materijala;
- (e) nadležno tijelo, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova nadležna za odobrenje izdaje odobrenje samo pojedinačnim korisnicima za jednu sezonu te navodi količine odobrenog biljnog reprodukcijskog materijala;
- (f) odstupajući od točke (e), nadležna tijela država članica mogu jedanput godišnje izdati opće odobrenje za upotrebu određene vrste, podvrste ili sorte neekološkog biljnog reprodukcijskog materijala i objaviti popis vrsta, podvrsta ili sorti koji će ažurirati svake godine. U tom slučaju ta nadležna tijela navode količine odobrenog neekološkog biljnog reprodukcijskog materijala;
- (g) valjanost odobrenja izdanih u skladu s ovim odlomkom prestaje 31. prosinca 2036.

Do 30. lipnja svake godine, a prvi put do 30. lipnja 2023., nadležna tijela država članica obavješćuju Komisiju i ostale države članice o informacijama o odobrenjima izdanim u skladu s prvim odlomkom.

Subjekti koji proizvode i stavljaju na tržište biljni reprodukcijски materijal proizveden u skladu s prvim odlomkom mogu u nacionalnim sustavima uspostavljenima u skladu s člankom 26. stavkom 2. dobrovoljno objaviti relevantne posebne informacije o dostupnosti takvog biljnog reprodukcijskog materijala. Subjekti koji odluče uključiti takve informacije osiguravaju redovito ažuriranje informacija i njihovo povlačenje iz nacionalnih sustava nakon što biljni reprodukcijски materijal više ne bude dostupan. Ako se oslanjaju na opće odobrenje iz točke (f), gospodarski subjekti dužni su voditi evidenciju o upotrijebljenoj količini.

▼ B

- 1.9 Gospodarenje tlom i gnojdba
- 1.9.1 U ekološkoj biljnoj proizvodnji primjenjuju se postupci obrade tla i uzgojne prakse kojima se održava ili povećava razina organskih tvari u tlu, povećava stabilnost i bioraznolikost tla i sprečava zbijanje i erozija tla.
- 1.9.2 Plodnost i biološka aktivnost tla održavaju se i povećavaju:
- (a) osim u slučaju travnjaka ili trajnog krmnog bilja, upotrebom višegodišnjeg plodoreda usjeva, uključujući obvezne usjeve mahunarki kao glavnog ili pokrovnog usjeva za plodoredne usjeve i drugih usjeva za zelenu gnojdbu;
- (b) u slučaju staklenika ili trajnih usjeva koji nisu krmno bilje, upotrebom kratkotrajnih usjeva za zelenu gnojdbu i mahunarki kao i upotrebom biljne raznolikosti; i
- (c) u svim slučajevima, primjenom stajskoga gnoja ili ekoloških tvari iz ekološke proizvodnje, i jednih i drugih po mogućnosti kompostiranih.
- 1.9.3 Ako hranidbene potrebe bilja nije moguće zadovoljiti mjerama predviđenima u točkama 1.9.1. i 1.9.2., upotrebljavaju se jedino gnojiva i poboljšivači tla koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji, i to u samo u mjeri u kojoj je to potrebno. ► **M9** Subjekti vode evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, vrstu i naziv proizvoda, primijenjenu količinu te dotične usjeve i parcele. ◀
- 1.9.4 Ukupna količina stajskoga gnoja, kako je definirano u Direktivi Vijeća 91/676/EEZ, koja se upotrebljava u proizvodnim jedinicama u prijelaznom razdoblju i ekološkim proizvodnim jedinicama, ne smije premašiti 170 kg dušika godišnje po hektaru upotrijebljene poljoprivredne površine. To se ograničenje primjenjuje samo na upotrebu stajskoga gnoja, osušenog stajskoga gnoja i dehidriranoga gnoja peradi, kompostiranog životinjskog izmeta, uključujući gnoj peradi, kompostiranog stajskoga gnoja i tekućeg životinjskog izmeta.
- 1.9.5 Kako bi raspodijelili suvišan gnoj iz ekoloških proizvodnih jedinica, subjekti poljoprivrednih gospodarstava mogu sklopiti sporazume o suradnji u pisanom obliku isključivo sa subjektima drugih poljoprivrednih gospodarstava i poduzećima koja poštuju pravila ekološke proizvodnje. Najviša dopuštena vrijednost iz točke 1.9.4. izračunava se na temelju svih ekoloških proizvodnih jedinica koje sudjeluju u takvoj suradnji.
- 1.9.6 Pripravci od mikroorganizama mogu se upotrebljavati za poboljšanje cjelokupnog stanja tla ili dostupnosti hranjivih tvari u tlu ili u usjevima.
- 1.9.7 Za aktiviranje komposta mogu se upotrebljavati odgovarajući pripravci na biljnoj osnovi i pripravci od mikroorganizama.
- 1.9.8 Ne smiju se upotrebljavati mineralna dušična gnojiva.
- 1.9.9 Biodinamični pripravci smiju se upotrebljavati.

▼ B

- 1.10 Kontrola štetnih organizama i korova
- 1.10.1 Sprečavanje štete koju uzrokuju štetni organizmi i korovi u prvom redu provodi se zaštitom s pomoću:
- prirodnih neprijatelja,
 - izbora vrsta, sorti i heterogenog materijala,
 - plodoreda,
 - tehnika obrade tla, poput biofumigacije, mehaničkih i fizikalnih metoda, i
 - toplinskih procesa kao što su solarizacija i, u slučaju zaštićenih usjeva, plitko parenje tla (do dubine od najviše 10 cm).
- 1.10.2 Ako se bilje ne može primjereno zaštititi od štetnih organizama mjerama predviđenima u točki 1.10.1. ili ako se utvrdi da je neki usjev ugrožen, upotrebljavaju se jedino sredstva i tvari koji su odobreni u skladu s člancima 9. i 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji, i to u samo u mjeri u kojoj je to potrebno. ► **M9** Subjekti vode evidenciju kojom se dokazuje potreba za upotrebom takvih proizvoda, uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, vrstu i naziv proizvoda, njegove aktivne tvari, primijenjenu količinu, dotične usjeve i parcele te štetne organizme ili bolesti koje treba suzbiti. ◀
- 1.10.3 U odnosu na proizvode i tvari koji se upotrebljavaju u klopka ili raspršivačima proizvoda i tvari koji nisu feromoni, klopka ili raspršivačima sprečava se prodiranje proizvoda i tvari u okoliš i kontakt između proizvoda i tvari i usjeva koji se obrađuju. Sve klopke, uključujući feromonske klopke, nakon upotrebe prikupljaju se i odlažu na siguran način.
- 1.11 Proizvodi koji se upotrebljavaju za čišćenje i dezinfekciju
- Samo oni proizvodi za čišćenje i dezinfekciju u biljnoj proizvodnji koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji upotrebljavaju se u tu svrhu. ► **M9** Subjekti vode evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, vrstu i naziv proizvoda, njegove aktivne tvari i mjesto takve upotrebe. ◀
- 1.12 Obveza vođenja evidencije
- Subjekti vode evidenciju o dotičnim parcelama i o količini uroda. ► **M9** Subjekti posebno vode evidenciju o svim drugim vanjskim unosima koji se upotrebljavaju na svakoj parceli i, prema potrebi, dokumentiraju sva odstupanja od pravila proizvodnje odobrena u skladu s točkom 1.8.5. ◀
- 1.13 Priprema neprerađenih proizvoda
- Ako je bilje predmet postupaka pripreme koji nisu prerada, opći zahtjevi utvrđeni u dijelu IV. točkama 1.2., 1.3., 1.4., 1.5. i 2.2.3. primjenjuju se *mutatis mutandis* na takve postupke.

▼B

2. Detaljna pravila za određeno bilje i biljne proizvode

2.1 Pravila za uzgoj gljiva

Za uzgoj gljiva mogu se upotrebljavati supstrati ako se sastoje isključivo od sljedećih sastojaka:

(a) stajnskoga gnoja i životinjskog izmeta:

i. podrijetlom ili iz ekoloških proizvodnih jedinica ili jedinica u prijelaznom razdoblju u drugoj godini prijelaza; ili

ii. navedenih u točki 1.9.3., jedino ako proizvod iz podtočke i. nije dostupan i pod uvjetom da taj stajski gnoj i taj životinjski izmet ne premašuju 25 % mase ukupnih sastojaka supstrata prije kompostiranja, isključujući pokrovni materijal i svu dodanu vodu;

(b) proizvoda poljoprivrednog podrijetla, osim onih iz točke (a), iz ekoloških proizvodnih jedinica;

(c) treseta koji nije tretiran kemijskim proizvodima;

(d) drva koje nakon sječe nije tretirano kemijskim proizvodima;

(e) mineralnih proizvoda iz točke 1.9.3., vode i tla.

2.2 Pravila za sakupljanje samoniklog bilja

Sakupljanje samoniklog bilja koje prirodno raste na prirodnim površinama, šumama i na poljoprivrednim površinama te njegovih dijelova smatra se ekološkom proizvodnjom pod uvjetom:

(a) da su u razdoblju od najmanje tri godine prije sakupljanja te površine bile tretirane samo onim sredstvima ili tvarima koji su odobreni u skladu s člancima 9. i 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;

(b) da se sakupljanjem ne utječe na stabilnost prirodnog staništa ili na održanje vrste u području sakupljanja.

▼M9

Subjekti vode evidenciju o razdoblju i mjestu sakupljanja, dotičnim vrstama i količini sakupljenog samoniklog bilja.

▼B**Dio II.: Pravila za stočarsku proizvodnju**

Uz pravila proizvodnje koja su utvrđena u člancima 9., 10., 11. i 14., na ekološku stočarsku proizvodnju primjenjuju se i pravila utvrđena u ovom dijelu.

1. Opći zahtjevi

1.1 Osim kod pčelarstva, zabranjuje se stočarska proizvodnja bez zemljišta, kod koje poljoprivrednik koji namjerava na ekološki način uzgajati stoku ne gospodari poljoprivrednim zemljištem i nije sklopio sporazum o suradnji u pisanom obliku s nekim poljoprivrednikom u vezi s upotrebom ekoloških proizvodnih jedinica ili proizvodnih jedinica u prijelaznom razdoblju za tu stoku.

▼ M9

Subjekti stavljaju na raspolaganje dokumentaciju o svim odstupanjima od pravila za stočarsku proizvodnju odobrenima u skladu s točkama 1.3.4.3., 1.3.4.4., 1.7.5., 1.7.8. te točkom 1.9.3.1. podtočkom (c) i točkom 1.9.4.2. podtočkom (c).

▼ B

1.2 Prijelaz

1.2.1 U slučaju istodobnog početka prijelaza proizvodne jedinice, uključujući pašnjak i zemljište koje se upotrebljava za hranu za životinje, i životinja koje žive na toj proizvodnoj jedinici na početku prijelaznog razdoblja te proizvodne jedinice kako je navedeno u dijelu I. točki 1.7.1. i točki 1.7.5. podtočki (b), životinje i proizvodi životinjskog podrijetla mogu se smatrati ekološkima na kraju prijelaznog razdoblja proizvodne jedinice čak i ako je prijelazno razdoblje utvrđeno u točki 1.2.2. ovog dijela za dotičnu vrstu životinje dulje od prijelaznog razdoblja za proizvodnu jedinicu.

Odstupajući od točke 1.4.3.1., u slučaju takvog istodobnog prijelaza te tijekom prijelaznog razdoblja proizvodne jedinice životinje koje žive na toj proizvodnoj jedinici od početka prijelaznog razdoblja mogu se hraniti hranom za životinje iz prijelaznog razdoblja proizvedenom u proizvodnoj jedinici u prijelaznom razdoblju tijekom prve godine prijelaza i/ili hranom za životinje u skladu s točkom 1.4.3.1. i/ili ekološkom hranom za životinje.

Životinje iz neekološkog uzgoja mogu se uvesti u proizvodnu jedinicu u prijelaznom razdoblju nakon početka prijelaznog razdoblja u skladu s točkom 1.3.4.

1.2.2 Prijelazna razdoblja za uzgoj pojedinih vrsta životinja utvrđena su kako slijedi:

- (a) 12 mjeseci u slučaju goveda i kopitara za proizvodnju mesa, a u svakom slučaju najmanje tri četvrtine njihova životna vijeka;
- (b) šest mjeseci u slučaju ovaca, koza i svinja te životinja za proizvodnju mlijeka;
- (c) deset tjedana za perad za proizvodnju mesa, osim pekinških pataka, dovedenu prije tri dana starosti;
- (d) sedam tjedana za pekinške patke dovedene prije tri dana starosti;
- (e) šest tjedana za perad za proizvodnju jaja dovedenu prije tri dana starosti;
- (f) 12 mjeseci za pčele.

Tijekom prijelaznog razdoblja vosak se zamjenjuje voskom koji potječe iz ekološkog pčelarstva.

Međutim, neekološki pčelinji vosak može se upotrebljavati:

- i. ako pčelinji vosak iz ekološkog pčelarstva nije dostupan na tržištu;
- ii. ako je dokazano da nije onečišćen proizvodima ili tvarima koje nisu odobrene za upotrebu u ekološkoj proizvodnji; i
- iii. pod uvjetom da potječe iz čahure;

▼ B

(g) tri mjeseca za kuniće;

(h) 12 mjeseci za jelensku divljač.

1.3 Podrijetlo životinja

1.3.1 Ne dovodeći u pitanje pravila o prijelazu, stoka iz ekološke proizvodnje rađa se ili izleže i uzgaja u ekološkim proizvodnim jedinicama.

1.3.2 S obzirom na uzgoj životinja iz ekološke proizvodnje:

(a) za razmnožavanje se primjenjuju prirodne metode; međutim, dopušta se umjetna oplodnja;

(b) razmnožavanje se ne smije izazvati ili otežavati terapijom hormonima ili drugim tvarima sa sličnim učinkom, osim ako se radi o obliku veterinarskog terapijskog tretmana pojedinačnih životinja;

(c) ne smiju se upotrebljavati drugi oblici umjetnog razmnožavanja kao što su kloniranje i prijenos embrija;

(d) izbor pasmina mora odgovarati načelima ekološke proizvodnje, njime se mora jamčiti visok standard dobrobiti životinja te doprinositi sprečavanju patnje životinja i izbjegavanju potrebe sakaćenja životinja.

1.3.3 Pri odabiru pasmina ili sojeva subjekti razmatraju davanje prednosti pasminama ili sojevima s velikim stupnjem genetske raznolikosti, sposobnost životinja da se prilagode lokalnim uvjetima, njihovu uzgojnu vrijednost, njihovu dugovječnost, njihovu vitalnost i otpornost na bolesti ili zdravstvene probleme, a da se pritom ne šteti njihovoj dobrobiti. Osim toga, pasmine ili sojevi životinja odabiru se kako bi se izbjegle određene bolesti ili zdravstveni problemi povezani s nekim pasminama ili sojevima koji se upotrebljavaju u intenzivnoj proizvodnji, poput stresnog sindroma svinja koji može dovesti do bijelog-mekanog-vodnjikavog mesa (PSE sindrom), iznenadne smrti, spontanog pobačaja i teškog poroda zbog kojeg je potreban carski rez. Prednost se daje autohtonim pasminama i sojevima.

Subjekti se za izbor pasmina i sojeva u skladu s prvim stavkom koriste informacijama dostupnima u sustavima iz članka 26. stavka 3.

1.3.4 Upotreba životinja iz neekološkog uzgoja

1.3.4.1 Odstupajući od točke 1.3.1., u ekološku proizvodnu jedinicu radi rasploda mogu se dovesti životinje koje nisu ekološki uzgojene ako su pasmine u opasnosti od nestanka iz poljoprivredne djelatnosti, kako je navedeno u članku 28. stavku 10. točki (b) Uredbe (EU) br. 1305/2013 i aktima donesenima na temelju nje. U tom slučaju životinje tih pasmina ne trebaju nužno biti ženke koje se još nisu okotile.

1.3.4.2 Odstupajući od točke 1.3.1., za obnovu pčelinjaka godišnje se 20 % matica i rojeva u ekološkoj proizvodnoj jedinici može zamijeniti maticama i rojevima iz neekološke proizvodnje, pod uvjetom da se matice i rojevi stavljaju u košnice sa saćem ili satnim osnovama koje potječu iz ekoloških proizvodnih jedinica. U svakom slučaju, godišnje se jedan roj ili jedna matica mogu zamijeniti maticom ili rojem iz neekološkog uzgoja.

▼B

1.3.4.3 Odstupajući od točke 1.3.1., ako se jato formira prvi put ili se obnavlja ili ponovno formira te ako se ne mogu ispuniti potrebe poljoprivrednika u pogledu kvalitete i količine, nadležno tijelo može odlučiti da se u ekološku proizvodnu jedinicu peradi može dovesti perad iz neekološkog uzgoja, pod uvjetom da su mlade kokoši za proizvodnju jaja i perad za proizvodnju mesa mlađi od tri dana. Proizvodi podrijetlom od tih životinja mogu se smatrati ekološkim proizvodima samo ako se poštuju prijelazno razdoblje određeno u točki 1.2.

1.3.4.4 Odstupajući od točke 1.3.1., ako podaci prikupljeni u sustavu iz članka 26. stavka 2. točke (b) pokažu da nisu ispunjene potrebe poljoprivrednika u pogledu kvalitete i količine u vezi sa životinjama iz ekološkog uzgoja, nadležna tijela mogu odobriti uvođenje životinja iz neekološkog uzgoja u ekološku proizvodnu jedinicu, podložno uvjetima predviđenima u točkama od 1.3.4.4.1 do 1.3.4.4.4.

Prije podnošenja zahtjeva za takvo odstupanje poljoprivrednik pretražuje podatke prikupljene u sustavu iz članka 26. stavka 2. točke (b) kako bi provjerio je li njegov zahtjev opravdan.

Za subjekte u trećim zemljama kontrolna tijela i kontrolne ustanove priznati u skladu s člankom 46. stavkom 1. mogu odobriti uvođenje životinja iz neekološkog uzgoja u ekološku proizvodnu jedinicu ako nisu dostupne životinje iz ekološkog uzgoja dovoljne kvalitete ili količine na državnom području zemlje u kojoj se nalazi subjekt.

1.3.4.4.1 U rasplodne svrhe, mlade životinje iz neekološke proizvodnje mogu se uvesti ako se krdo ili jato formira prvi put. Njih se uzgaja u skladu s pravilima ekološke proizvodnje čim se odbiju od sise. Osim toga, sljedeća ograničenja primjenjuju se na dan kada te životinje uđu u krdo ili jato:

(a) goveda, kopitari i jelenska divljač moraju biti mlađi od šest mjeseci;

(b) ovce i koze moraju biti mlađe od 60 dana;

(c) svinje moraju težiti manje od 35 kg;

(d) kunići moraju biti mlađi od tri mjeseca.

1.3.4.4.2 U rasplodne svrhe, odrasli mužjaci iz neekološkog uzgoja i ženke koje se još nisu okotile iz neekološkog uzgoja mogu se uvesti radi obnove krda ili jata. Njih se uzgaja u skladu s pravilima ekološke proizvodnje. Osim toga, broj ženki podliježe sljedećim godišnjim ograničenjima:

(a) može se uvesti do najviše 10 % odraslih kopitara ili goveda i 20 % odraslih svinja, ovaca, koza, kunića ili jelenske divljači;

(b) za jedinice s manje od deset kopitara, jelena, goveda ili kunića ili s manje od pet svinja, ovaca ili koza svako takvo obnavljanje ograničava se na najviše jednu životinju godišnje.

▼ B

1.3.4.4.3 Postoci navedeni u točki 1.3.4.4.2. mogu se povećati do 40 % pod uvjetom da nadležno tijelo potvrdi kako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) poljoprivredno gospodarstvo uvelike je prošireno;
- (b) jedna pasmina zamijenjena je drugom pasminom;
- (c) započeta je nova specijalizacija u odnosu na stoku.

1.3.4.4.4 U slučajevima iz točaka 1.3.4.4.1., 1.3.4.4.2. i 1.3.4.4.3, životinje iz neekološkog uzgoja mogu se smatrati ekološki uzgojenima samo ako se poštuje prijelazno razdoblje određeno u točki 1.2. Prijelazno razdoblje utvrđeno u točki 1.2.2. započinje najranije kada se životinje uvode na proizvodnu jedinicu u prijelaznom razdoblju.

1.3.4.4.5 U slučajevima iz točaka od 1.3.4.4.1. do 1.3.4.4.4., životinje iz neekološkog uzgoja ili se drže odvojeno od ostale stoke ili ih se mora moći identificirati do kraja prijelaznog razdoblja iz točke 1.3.4.4.4.

▼ M9

1.3.4.5 Subjekti vode evidenciju ili dokumentiraju podrijetlo životinja, navodeći identifikacijsku oznaku životinja u skladu s odgovarajućim sustavima (po životinji ili turnusu/jatu/košnici) te veterinarske podatke o životinjama uvedenima na gospodarstvo, datumu dolaska i prijelaznom razdoblju.

▼ B

1.4 Hranidba

1.4.1 Opći zahtjevi u vezi s hranidbom

U vezi s hranidbom primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) hrana za stoku dobiva se u prvom redu s poljoprivrednoga gospodarstva na kojemu se stoka drži ili iz ekoloških proizvodnih jedinica ili proizvodnih jedinica u prijelaznom razdoblju koje pripadaju drugim gospodarstvima u istoj regiji;
- (b) stoka se hrani ekološkom hranom za životinje ili hranom za životinje iz prijelaznog razdoblja koja ispunjava prehrambene potrebe životinje u različitim fazama njezina razvoja; restriktivna hranidba ne dopušta se u stočarskoj proizvodnji osim ako je to opravdano zbog veterinarskih razloga;
- (c) stoka se ne smije držati u uvjetima koji mogu uzrokovati anemiju ili na prehrani koja može uzrokovati anemiju;
- (d) u postupcima tovljenja uvijek se poštuju normalni hranidbeni modeli za svaku vrstu te se poštuje dobrobit životinja u svakoj fazi uzgojnog procesa; šopanje je zabranjeno;
- (e) uz izuzetak svinja, peradi i pčela, stoka ima stalan pristup ispaši kad god to omogućavaju uvjeti ili ima stalan pristup vlaknastoj krmu;

▼ B

- (f) ne smiju se upotrebljavati pospješivači rasta ni umjetne aminokiseline;
- (g) životinje koje još sišu moraju se po mogućnosti hraniti majčinih mlijekom u minimalnom razdoblju koje utvrđuje Komisija u skladu s člankom 14. stavkom 3. točkom (a); mliječni nadomjesci koji sadržavaju kemijski sintetizirane sastojke ili sastojke biljnog podrijetla ne smiju se upotrebljavati tijekom tog razdoblja;
- (h) krmiva biljnog, algalnog, životinjskog ili kvašćanog podrijetla moraju biti ekološka;
- (i) neekološka krmiva biljnog, algalnog, životinjskog ili kvašćanog podrijetla, krmiva mikrobnog ili mineralnog podrijetla, dodaci hrani za životinje i pomoćna sredstva u preradi mogu se upotrebljavati samo ako su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji.

1.4.2 Ispaša

1.4.2.1 Ispaša na ekološkom zemljištu

Ne dovodeći u pitanje točku 1.4.2.2., životinje iz ekološkog uzgoja pasu na ekološkom zemljištu. Međutim, životinje iz neekološkog uzgoja mogu se voditi na ekološku ispašu u ograničenom razdoblju svake godine, pod uvjetom da su uzgojene na način prihvatljiv za okoliš na zemljištu koje se podupire u okviru članaka 23., 25., 28., 30., 31. i 34. Uredbe (EU) br. 1305/2013 te da nisu prisutne na ekološkom zemljištu u isto vrijeme kad i životinje iz ekološkog uzgoja.

1.4.2.2 Ispaša na zajedničkom zemljištu i sezonsko preseljenje radi ispaše

1.4.2.2.1 Životinje iz ekološkog uzgoja mogu biti na ispaši na zajedničkom zemljištu pod sljedećim uvjetima:

- (a) zajedničko zemljište najmanje tri godine nije tretirano proizvodima ili tvarima koji nisu odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
- (b) sve životinje iz neekološkog uzgoja koje se koriste zajedničkim zemljištem uzgojene su na način prihvatljiv za okoliš na zemljištu koje se podupire u okviru članaka 23., 25., 28., 30., 31. i 34. Uredbe (EU) br. 1305/2013;
- (c) svi stočni proizvodi dobiveni od životinja iz ekološkog uzgoja koji su proizvedeni tijekom razdoblja u kojem su te životinje bile na ispaši na zajedničkom zemljištu ne smatraju se ekološkim proizvodima, osim ako se može dokazati da su bile primjereno odvojene od životinja iz neekološkog uzgoja.

1.4.2.2.2 Tijekom razdoblja sezonskog preseljenja radi ispaše životinje iz ekološkog uzgoja mogu pasti na neekološkom zemljištu kada se premještaju s jedne površine za ispašu na drugu. Tijekom tog razdoblja životinje iz ekološkog uzgoja drži se odvojeno od ostalih životinja. Konzumacija neekološke hrane za životinje u obliku trave i druge vegetacije koju životinje pasu dopušta se:

- (a) najviše 35 dana računajući odlazak na sezonsku ispašu i povratak sa sezonske ispaše; ili
- (b) do najviše 10 % ukupnoga godišnjeg unosa hrane izračunanog kao postotak suhe tvari u hrani za životinje poljoprivrednog podrijetla.

▼ B

- 1.4.3 Hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja
- 1.4.3.1 Za poljoprivredna gospodarstva koja proizvode stoku iz ekološkog uzgoja:
- (a) u prosjeku najviše 25 % unosa obroka hrane za životinje može sadržavati hranu za životinje iz prijelaznog razdoblja iz druge godine prijelaza. Taj se postotak može povećati na 100 % ako ta hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja dolazi iz gospodarstva u kojem se drži stoka; i
- (b) najviše 20 % ukupne prosječne količine hrane za životinje kojom se hrani stoka može potjecati iz ispaše ili iz košnje trajnih pašnjaka ili parcela s trajnim krmnim biljem ili iz proteinskih usjeva posijanih u okviru ekološkoga gospodarstva zemljištima u prvoj godini prijelaza, pod uvjetom da su ta zemljišta dio samoga gospodarstva.
- Ako se za hranidbu upotrebljavaju obje vrste hrane za životinje iz prijelaznog razdoblja iz točaka (a) i (b), ukupni kombinirani postotak takve hrane za životinje ne smije premašiti postotak utvrđen u točki (a).
- 1.4.3.2 Vrijednosti navedene u točki 1.4.3.1. izračunavaju se godišnje kao postotak suhe tvari u hrani za životinje biljnog podrijetla.

▼ M9

- 1.4.4 Vođenje evidencije o režimu hranidbe
- Subjekti vode evidenciju o režimu hranidbe i, ako je relevantno, razdoblju ispaše. Posebno vode evidenciju o nazivu hrane za životinje (uključujući sve vrste upotrijebljene hrane za životinje, kao što je krmna smjesa), omjerima različitih krmiva u obrocima i udjelu hrane za životinje s vlastitog gospodarstva ili iz iste regije te, ako je relevantno, o razdobljima pristupa površinama za ispašu i razdobljima sezonske ispaše ako se primjenjuju ograničenja, te dokumentiraju primjenu točaka 1.4.2. i 1.4.3.

▼ B

- 1.5 Zdravstvena zaštita
- 1.5.1 Sprečavanje bolesti
- 1.5.1.1 Sprečavanje bolesti temelji se na selekciji pasmina i sojeva, praksama upravljanja uzgojem životinja, visokokvalitetnoj hrani za životinje, njihovoj tjelesnoj aktivnosti, primjerenosti gustoći populacije te odgovarajućem i primjerenom smještaju koji se održava u higijenskim uvjetima.
- 1.5.1.2 Mogu se upotrebljavati imunološki ► **C7** veterinarski lijekovi ◀.
- 1.5.1.3 Kemijski sintetizirani alopatski ► **C7** veterinarski lijekovi ◀, uključujući antibiotike i boluse sintetiziranih alopatskih kemijskih molekula, ne smiju se upotrebljavati za preventivno liječenje.
- 1.5.1.4 Ne smiju se upotrebljavati tvari za pospješivanje rasta ili proizvodnje (uključujući antibiotike, kokcidostatike i druge umjetne pomoćne tvari za svrhu pospješivanja rasta) te hormoni i slične tvari radi kontrole reprodukcije ili za druge namjene (npr. indukciju ili sinkronizaciju estrusa).
- 1.5.1.5 Na životinje podrijetlom iz neekoloških proizvodnih jedinica primjenjuju se posebne mjere kao što su pregledi ili razdoblja karantene, ovisno o lokalnim okolnostima.

▼ B

- 1.5.1.6 Samo oni proizvodi za čišćenje i dezinfekciju u zgradama i objektima za držanje životinja koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji upotrebljavaju se u tu svrhu.

▼ M9

Subjekti vode evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume upotrebe proizvoda, vrstu i naziv proizvoda, njegove aktivne tvari i mjesto takve upotrebe.

▼ B

- 1.5.1.7 Smještaj, torovi, oprema i pribor moraju biti pravilno očišćeni i dezinficirani kako bi se izbjegla unakrsna zaraza i razvoj organizama prijenosnika bolesti. Fekalije, mokraća i nepojedena ili razlivena hrana uklanjaju se onoliko često koliko je to potrebno kako bi se miris sveo na najmanju moguću mjeru i spriječilo privlačenje kukaca ili glodavaca. Sredstva protiv glodavaca, koja se upotrebljavaju samo u klopama, te proizvodi i tvari odobreni u skladu s člancima 9. i 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji mogu se upotrebljavati za uklanjanje kukaca i drugih štetnih organizama u zgradama i drugim objektima u kojima se drži stoka.

1.5.2 Veterinarsko liječenje

- 1.5.2.1 Ako životinje obole ili se ozlijede unatoč preventivnim mjerama kojima se osigurava zdravlje životinja, odmah ih se liječi.

- 1.5.2.2 Bolesti se liječe odmah kako bi se izbjeglo da životinje pate. Ako je upotreba fitoterapeutskih, homeopatskih i drugih proizvoda neprimjerena, mogu se upotrebljavati, kada je to nužno i pod strogim uvjetima te pod nadzorom veterinara, kemijski sintetizirani alopatski ►C7 veterinarski lijekovi ◀, uključujući antibiotike. Osobito se određuju ograničenja u pogledu tijeka liječenja i karencije.

- 1.5.2.3 Krmivima mineralnog podrijetla odobrenima u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji, dodacima hrani za životinje odobrenima u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji te fitoterapeutskim i homeopatskim proizvodima daje se prednost u odnosu na liječenje kemijski sintetiziranim alopatskim ►C7 veterinarskim lijekovima ◀, uključujući antibiotike, pod uvjetom da je njihov terapijski učinak djelotvoran za dotičnu vrstu životinje i za bolest kojoj je takvo liječenje namijenjeno.

- 1.5.2.4 S izuzetkom cijepljenja, liječenja zbog parazita i obveznih programa iskorjenjivanja, ako životinja ili skupina životinja primi više od tri terapije liječenja kemijski sintetiziranim alopatskim ►C7 veterinarskim lijekovima ◀, uključujući antibiotike, unutar 12 mjeseci, ili više od jedne terapije liječenja ako je njihov reproduktivni ciklus kraći od godine dana, ni dotične životinje ni proizvodi koji se iz tih životinja dobivaju ne smiju se prodavati kao ekološki proizvodi, a životinje podliježu prijelaznim razdobljima iz točke 1.2.

- 1.5.2.5 Karencija između posljednjeg davanja kemijski sintetiziranog alopatskog ►C7 veterinarskog lijeka ◀, uključujući antibiotik, životinji u uobičajenim uvjetima upotrebe i proizvodnje ekološki proizvedenih prehrambenih proizvoda od te životinje dvostruko je dulja od karencije iz članka 11. Direktive 2001/82/EZ i traje najmanje 48 sati.

- 1.5.2.6 Dopusnena su liječenja u vezi sa zaštitom zdravlja ljudi i životinja koja su uvedena na temelju zakonodavstva Unije.

▼ M9

- 1.5.2.7 Subjekti vode evidenciju ili dokumentiraju sva primijenjena liječenja, a posebno identifikacijsku oznaku liječenih životinja, datum liječenja, dijagnozu, doziranje, naziv proizvoda za liječenje i, prema potrebi, veterinarski recept za veterinarsku njegu te karenciju primijenjenu prije nego što se stočni proizvodi mogu staviti na tržište i označiti kao ekološki.

▼ B

- 1.6 Smještaj i uzgojne prakse
- 1.6.1 Izolacija, grijanje i ventilacija objekta osiguravaju da protok zraka, razina prašine, temperatura, relativna vlažnost zraka i koncentracija plina budu unutar granica kojima se osigurava dobrobit životinja. U objektu se mora osigurati obilna prirodna ventilacija i ulazak svjetlosti.
- 1.6.2 Nastamba za stoku nije obvezna u područjima s odgovarajućim klimatskim uvjetima koji životinjama omogućuju da žive na otvorenom. U takvim slučajevima životinje moraju imati pristup natkrivenim prostorima ili sjenovitim područjima kako bi ih se zaštitilo od nepovoljnih vremenskih uvjeta.
- 1.6.3 Gustoća populacije u objektima mora biti takva da osigurava udobnost, dobrobit i ispunjava potrebe svojstvene vrsti životinje te osobito ovisi o vrsti, pasmini i dobi životinja. Njome se vodi računa i o etološkim potrebama životinja koje osobito ovise o veličini skupine i spolu životinja. Gustoćom se osigurava dobrobit životinja tako da im se pruža dovoljno prostora da prirodno stoje, kreću se, jednostavno legnu, da se okrenu, njeguju, zauzimaju sve prirodne položaje tijela i čine sve prirodne kretnje kao što je rastezanje i lamatanje krilima.
- 1.6.4 Poštuju se minimalna površina za zatvorena i otvorena područja, kao i tehničke pojedinosti u vezi sa smještajem, utvrđeni u provedbenim aktima iz članka 14. stavka 3.
- 1.6.5 Površine na otvorenom mogu biti djelomično natkrivene. Trijemovi se ne smatraju otvorenim površinama.
- 1.6.6 Ukupna gustoća populacije ne smije premašiti granicu od 170 kg organskog dušika godišnje po hektaru poljoprivredne površine.
- 1.6.7 Za određivanje primjerene gustoće stoke iz točke 1.6.6. nadležno tijelo utvrđuje broj grla ekvivalentan ograničenju iz točke 1.6.6., u skladu s vrijednostima koje su utvrđene u posebnim zahtjevima za uzgoj pojedinih vrsta životinja.
- 1.6.8 Ne smiju se upotrebljavati kavezi, odjelci i podovi bez nagiba pri uzgoju bilo koje vrste stoke.
- 1.6.9 Ako se stoka zbog veterinarskih razloga liječi pojedinačno, drži se u prostorima s punim podom koji mora biti prekriven slamom ili odgovarajućom steljom. Životinji se mora omogućiti lako okretanje i udobno ležanje u punoj dužini.
- 1.6.10 Stoka iz ekološkog uzgoja ne smije se uzgajati u toru na vrlo mokrom ili močvarnom tlu.

▼B

- 1.7 Dobrobit životinja
- 1.7.1 Sve osobe koje drže životinje i koje postupaju sa životinjama tijekom prijevoza i klanja moraju posjedovati potrebna osnovna znanja i vještine u vezi sa zdravstvenim potrebama i dobrobiti životinja te su morale sudjelovati u odgovarajućem osposobljavanju, kako se posebice zahtijeva Uredbom Vijeća (EZ) 1/2005 ⁽¹⁾ i Uredbom Vijeća (EZ) br. 1099/2009 ⁽²⁾ u svrhu osiguravanja pravilne primjene pravila iz ove Uredbe.
- 1.7.2 Uzgojnim praksama, uključujući gustoću populacije te uvjete smještaja, osigurava se zadovoljenje razvojnih, fizioloških i etoloških potreba životinja.
- 1.7.3 Stoka mora imati stalni pristup površinama na otvorenom na kojima se životinje mogu kretati, po mogućnosti pašnjacima, kad god vremenski i sezonski uvjeti i stanje tla to dopuštaju, osim ako su na temelju zakonodavstva Unije uvedena ograničenja i obveze u vezi sa zaštitom zdravlja ljudi i životinja.
- 1.7.4 Broj stoke ograničen je kako bi se na najmanju moguću mjeru svela prekomjerna ispaša, izrovanost tla kopitima, erozija i onečišćenje koje uzrokuju životinje ili širenje njihova gnoja.
- 1.7.5 Zabranjeno je sapinjanje ili izolacija stoke, osim za pojedinačne životinje na ograničeno razdoblje i samo ako je to opravdano zbog veterinarskih razloga. Izolacija stoke može se samo odobriti, i to samo na ograničeno razdoblje, ako je ugrožena sigurnost radnikâ ili radi dobrobiti životinja. Nadležna tijela mogu odobriti sapinjanje stoke na poljoprivrednim gospodarstvima s najviše 50 životinja (isključujući mlade životinje) ako stoku nije moguće čuvati u skupinama primjerenima njihovim etološkim potrebama, pod uvjetom da imaju pristup pašnjacima tijekom razdoblja ispaše te da najmanje dvaput tjedno imaju pristup površinama na otvorenom kada ispaša nije moguća.
- 1.7.6 Trajanje prijevoza stoke svodi se na najmanju moguću mjeru.
- 1.7.7 Svaka patnja, bol i nelagoda izbjegavaju se i svode na najmanju moguću mjeru tijekom cjelokupnog života životinje, među ostalim i u trenutku klanja.
- 1.7.8 Ne dovodeći u pitanje razvoj zakonodavstva Unije o dobrobiti životinja, podrezivanje repa ovaca, obrezivanje kljunova, ako se obavlja u prva tri dana života, i odstranjivanje rogova iznimno se mogu dopustiti, ali samo u pojedinačnim slučajevima te samo ako se tim postupcima poboljšava zdravlje, dobrobit ili higijena stoke ili ako bi inače bila ugrožena sigurnost radnikâ. Odstranjivanje rožnih pupoljaka može se dopustiti samo u pojedinačnim slučajevima ako se time poboljšava zdravlje, dobrobit ili higijena stoke ili ako bi inače bila ugrožena sigurnost radnikâ. Nadležno tijelo odobrava te postupke samo ako je subjekt o njima obavijestio to nadležno tijelo te ih je propisno obrazložio i ako te postupke treba provoditi kvalificirano osoblje.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka i o izmjeni direktiva 64/432/EEZ i 93/119/EZ i Uredbe (EZ) br. 1255/97 (SL L 3, 5.1.2005., str. 1).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u trenutku usmrćivanja (SL L 303, 18.11.2009., str. 1.).

▼ B

- 1.7.9 Svaka patnja životinja svodi se na najmanju moguću mjeru primjenom odgovarajućih anestetika i/ili analgetika te tako da svaku operaciju obavlja kvalificirano osoblje samo u najprimjerenijoj dobi životinje.
- 1.7.10 Fizička kastracija dopuštena je kako bi se održala kvaliteta proizvoda i tradicionalne metode uzgoja, ali samo pod uvjetima određenima u točki 1.7.9.
- 1.7.11 Ukrcavanje i iskrcavanje životinja obavlja se bez primjene bilo koje vrste električne ili druge bolne stimulacije za prisiljavanje životinja. Zabranjena je upotreba alopatskih sredstava za smirivanje prije ili tijekom prijevoza.

▼ M9

- 1.7.12 Subjekti vode evidenciju ili dokumentiraju sve posebne primijenjene postupke i obrazloženja za primjenu točke 1.7.5., 1.7.8., 1.7.9. ili 1.7.10. Za životinje koje se otpremaju s gospodarstva, ako je relevantno, bilježe se sljedeći podaci: dob, broj životinja, masa životinja za klanje, odgovarajuća identifikacijska oznaka (po životinji ili turnusu/jatu/košnici), datum otpreme i odredište.

▼ B

- 1.8 Priprema neprerađenih proizvoda
- Ako je stoka predmet postupaka pripreme koji nisu prerada, opći zahtjevi utvrđeni u dijelu IV. točkama 1.2., 1.3., 1.4., 1.5. i 2.2.3. primjenjuju se *mutatis mutandis* na takve postupke.
- 1.9 Dodatna opća pravila
- 1.9.1 Za goveda, ovce, koze i kopitare
- 1.9.1.1 Hranidba
- U pogledu hranidbe primjenjuju se sljedeća pravila:
- (a) najmanje 60 % hrane za životinje potječe sa samog poljoprivrednoga gospodarstva ili, ako to nije izvedivo ili takva hrana za životinje nije dostupna, proizvodi se u suradnji s drugim ekološkim proizvodnim jedinicama ili proizvodnim jedinicama iz prijelaznog razdoblja i subjektima iz sektora hrane za životinje koji upotrebljavaju hranu za životinje i krmiva iz te iste regije. Taj postotak podiže se na 70 % od ►**M3** 1. siječnja 2024. ◀;
- (b) životinje imaju pristup pašnjacima radi ispaše kad god to uvjeti dopuštaju;
- (c) neovisno o točki (b), muška goveda starija od godine dana imaju pristup ispaši ili površini na otvorenom;
- (d) može se odstupiti od obveze osiguravanja površina na otvorenom tijekom zimskih mjeseci ako životinje imaju pristup pašnjacima tijekom razdoblja ispaše i kada sustav zimskog smještaja životinja omogućuje slobodno kretanje;
- (e) sustavi uzgoja temelje se na najvećoj mogućoj upotrebi ispaše prema dostupnosti pašnjaka u različitim razdobljima godine;

▼ B

- (f) najmanje 60 % suhe tvari u dnevnim obrocima čine vlaknasta krma, svježa ili suha krma ili silaža. Za životinje koje se upotrebljavaju za proizvodnju mlijeka taj se postotak može smanjiti na 50 % u razdoblju od najviše tri mjeseca tijekom rane laktacije.

1.9.1.2 Smještaj i uzgojne prakse

U pogledu smještaja i uzgojnih praksi primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) nastambe imaju glatke, ali ne skliske podove;
- (b) nastambe imaju udobnu, čistu, suhu i dovoljno veliku površinu za ležanje ili odmaranje koja se sastoji od čvrste konstrukcije bez letvica. Na površini za odmaranje osigurava se široka stelja nasrta materijalom za stelju. Stelja se sastoji od slame ili drugog prikladnog prirodnog materijala. Stelja se može oplemeniti i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom koji je odobren u skladu s člankom 24. kao gnojivo ili poboljšivač tla za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
- (c) neovisno o članku 3. stavku 1. prvom podstavku točki (a) i članku 3. stavku 1. drugom podstavku Direktive Vijeća 2008/119/EZ ⁽¹⁾ zabranjen je smještaj teladi u pojedinačne odjeljke nakon dobi od jednog tjedna, osim za pojedinačne životinje na ograničeno razdoblje i samo ako je to opravdano zbog veterinarskih razloga;
- (d) kad se tele zbog veterinarskih razloga liječi pojedinačno, drži ga se u prostorima s punim podom i prekrivenim steljom od slame. Teletu se mora omogućiti lako okretanje i udobno ležanje u punoj dužini.

1.9.2 Za jelensku divljač

1.9.2.1 Hranidba

U pogledu hranidbe primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) najmanje 60 % hrane za životinje potječe sa samog poljoprivrednoga gospodarstva ili, ako to nije izvedivo ili takva hrana za životinje nije dostupna, proizvodi se u suradnji s drugim ekološkim proizvodnim jedinicama ili proizvodnim jedinicama u prijelaznom razdoblju i subjektima iz sektora hrane za životinje koji upotrebljavaju hranu za životinje i krmiva iz te iste regije. Taj postotak podiže se na 70 % od ► **M3** 1. siječnja 2024. ◀;
- (b) životinje imaju pristup pašnjacima radi ispaše kad god to uvjeti dopuštaju;
- (c) može se odstupiti od obveze osiguravanja površina na otvorenom tijekom zimskih mjeseci u slučajevima ako životinje imaju pristup pašnjacima tijekom razdoblja ispaše i kada sustav zimskog smještaja životinjama omogućuje slobodno kretanje;
- (d) sustavi uzgoja temelje se na najvećoj mogućoj upotrebi ispaše prema dostupnosti pašnjaka u različitim razdobljima godine;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2008/119/EZ od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju minimalnih uvjeta zaštite teladi (SL L 10, 15.1.2009., str. 7.).

▼B

- (e) najmanje 60 % suhe tvari u dnevnim obrocima čine vlaknasta krma, svježa ili suha krma ili silaža. Za ženke jelenske divljači koje se uzgajaju za proizvodnju mlijeka taj se postotak može smanjiti na 50 % u razdoblju od najviše tri mjeseca tijekom rane laktacije;
- (f) prirodna ispaša mora biti osigurana u toru tijekom razdoblja vegetacije. Nisu dopušteni torovi u kojima se tijekom razdoblja vegetacije ne može omogućiti hranidba ispašom;
- (g) hranidba je dopuštena samo u slučaju manjka ispaše zbog loših vremenskih uvjeta;
- (h) životinjama uzgajanima u toru mora se osigurati čista i svježa voda. Ako nije dostupan prirodan izvor vode koji je lako pristupačan životinjama, moraju se osigurati mjesta za pojenje.

1.9.2.2 Smještaj i uzgojne prakse

U pogledu smještaja i uzgojnih praksi primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) jelenskoj divljači moraju se osigurati mjesta za skrivanje, skloništa i ograde gdje se životinje ne mogu ozlijediti;
- (b) u torovima za obične jelene životinje se moraju moći valjati u blatu kako bi se osiguralo timarenje kože i regulaciju tjelesne temperature;
- (c) sve nastambe imaju glatke, ali ne skliske podove;
- (d) sve nastambe imaju udobnu, čistu, suhu te dovoljno veliku površinu za ležanje ili odmaranje koja se sastoji od pune konstrukcije bez letvica. Na površini za odmaranje osigurava se široka stelja nastrta materijalom za stelju. Stelja se sastoji od slame ili drugog prikladnog prirodnog materijala. Stelja se može oplemeniti i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom koji je odobren u skladu s člankom 24. kao gnojivo ili poboljšivač tla za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
- (e) mjesta za hranidbu moraju se postaviti na područjima zaštićenima od vremenskih uvjeta te moraju biti pristupačna i životinjama i osobama koje se za njih brinu. Tlo na mjestu za hranidbu mora se učvrstiti, a naprava za hranidbu mora biti opremljena krovom;
- (f) ako se ne može osigurati stalan pristup hrani za životinje, mjesta za hranidbu moraju se osmisliti tako da se sve životinje mogu istodobno hraniti.

1.9.3 Za svinje

1.9.3.1 Hranidba

U pogledu hranidbe primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) najmanje 30 % hrane za životinje potječe sa samog poljoprivrednoga gospodarstva ili, ako to nije izvedivo ili takva hrana za životinje nije dostupna, proizvodi se u suradnji s drugim ekološkim proizvodnim jedinicama ili proizvodnim jedinicama u prijelaznom razdoblju i subjektima iz sektora hrane za životinje koji upotrebljavaju hranu za životinje i krmiva iz te iste regije;

▼ B

- (b) vlaknasta krma, svježa ili sušena krma ili silaža dodaju se dnevnom obroku;
- (c) ako poljoprivrednici ne mogu dobiti proteinsko krmivo isključivo iz ekološke proizvodnje i ako je nadležno tijelo potvrdilo da ekološko proteinsko krmivo nije dostupno u dovoljnoj količini, neekološko proteinsko krmivo može se upotrebljavati do ► **M3** 31. prosinca 2026. ◀, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - i. nije dostupno u ekološkom obliku;
 - ii. proizvedeno je ili pripremljeno bez kemijskih otapala;
 - iii. njegova upotreba ograničena je na hranidbu prasadi do 35 kg težine posebnim proteinskim spojevima; i
 - iv. najviši postotak koji se po razdoblju od 12 mjeseci odobrava za te životinje ne smije premašiti 5 %. Izračunava se postotak suhe tvari u hrani za životinje poljoprivrednog podrijetla.

1.9.3.2 Smještaj i uzgojne prakse

U pogledu smještaja i uzgojnih praksi primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) sve nastambe imaju glatke, ali ne skliske podove;
- (b) nastambe imaju udobnu, čistu, suhu i dovoljno veliku površinu za ležanje ili odmaranje koja se sastoji od pune konstrukcije bez letvica. Na površini za odmaranje osigurava se široka stelja nastrta materijalom za stelju. Stelja se sastoji od slame ili drugog prikladnog prirodnog materijala. Stelja se može oplemeniti i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom koji je odobren u skladu s člankom 24. kao gnojivo ili poboljšivač tla za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
- (c) stalno je namještena postelja napravljena od slame ili drugog prikladnog materijala čija je veličina dovoljna da sve svinje u toru mogu istodobno leći tako da zauzimaju najviše moguće prostora;
- (d) krmače se drže u skupinama, s iznimkom posljednjih stadija suprasnosti i tijekom sisanja, a u tom se razdoblju krmači mora omogućiti slobodno kretanje po njezinu toru te se njezino kretanje smije ograničiti samo u kratkim razdobljima;
- (e) ne dovodeći u pitanje nijedan dodatan zahtjev u vezi sa slamom, nekoliko dana prije očekivanog prasenja krmačama se osigurava dovoljna količina slame ili drugog prikladnog prirodnog materijala kako bi mogle napraviti gnijezdo;
- (f) na površinama na kojima se svinje kreću omogućuje im se izbacivanje izmeta i rovanje. Za rovanje se mogu upotrebljavati različiti supstrati.

▼ B

1.9.4 Za perad

1.9.4.1 Podrijetlo životinja

Kako bi se spriječila upotreba intenzivnih metoda uzgoja, perad se uzgaja dok ne dostigne minimalnu starost ili potječe od spororastućih sojeva peradi prilagođenih uzgoju na otvorenom.

Nadležno tijelo definira kriterije za spororastuće sojeve ili sastavlja popis tih sojeva, a te informacije dostavlja subjektima, drugim državama članicama i Komisiji.

Ako poljoprivrednik ne upotrebljava spororastuće sojeve peradi, najmanja dopuštena dob kod klanja je sljedeća:

- (a) 81 dan za piliće;
- (b) 150 dana za kopune;
- (c) 49 dana za pekinške patke;
- (d) 70 dana za ženke mošusne patke;
- (e) 84 dana za mužjake mošusne patke;

▼ C2

(f) 92 dana za patke mulard;

▼ B

(g) 94 dana za biserke;

(h) 140 dana za mužjake purana i guske za pečenje; i

(i) 100 dana za pure.

1.9.4.2 Hranidba

U pogledu hranidbe primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) najmanje 30 % hrane za životinje potječe sa samog poljoprivrednoga gospodarstva ili, ako to nije izvedivo ili takva hrana za životinje nije dostupna, proizvodi se u suradnji s drugim ekološkim proizvodnim jedinicama ili proizvodnim jedinicama u prijelaznom razdoblju i subjektima iz sektora hrane za životinje koji upotrebljavaju hranu za životinje i krmiva iz te iste regije;
- (b) vlaknasta krma, svježa ili sušena krma ili silaža dodaju se dnevnom obroku;
- (c) ako poljoprivrednici ne mogu dobiti proteinsko krmivo isključivo iz ekološke proizvodnje za vrste peradi i ako je nadležno tijelo potvrdilo da ekološko proteinsko krmivo nije dostupno u dovoljnoj količini, neekološko proteinsko krmivo može se upotrebljavati do ► **M3** 31. prosinca 2026. ◀, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - i. nije dostupno u ekološkom obliku;
 - ii. proizvedeno je ili pripremljeno bez kemijskih otapala;
 - iii. njegova upotreba ograničena je na hranidbu mlade peradi posebnim proteinskim spojevima; i

▼ B

iv. najviši postotak koji se po razdoblju od 12 mjeseci odobrava za te životinje ne premašuje 5 %. Izračunava se postotak suhe tvari u hrani za životinje poljoprivrednog podrijetla.

1.9.4.3 Dobrobit životinja

Zabranjeno je čupanje perja sa žive peradi.

1.9.4.4 Smještaj i uzgojne prakse

U pogledu smještaja i uzgojnih praksi primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) najmanje jedna trećina površine poda mora biti puna, to jest konstrukcija nije napravljena od letvica niti je rešetkasta te je pokrivena materijalom za stelju poput slame, drvenih strugotina, pijeska ili treseta;
- (b) u peradarnicima za kokoši nesilice dovoljno velik dio površine poda namijenjenog kokošima dostupan je za prikupljanje ptičjeg izmeta;

▼ M9

- (c) stoka se uklanja iz nastambi između svakog uzgojnog turnusa peradi. U tom se razdoblju zgrade i oprema čiste i dezinficiraju. Osim toga, po završetku svakog uzgojnog turnusa peradi, ograđeni prostor za perad ostaje prazan tijekom razdoblja koje odrede države članice kako bi bilje moglo ponovno narasti. Subjekt vodi evidenciju ili dokumentira poštovanje tog razdoblja. Ti zahtjevi ne primjenjuju se ako se perad ne uzgaja u turnusima, ne drži u ograđenim prostorima i slobodno se kreće tijekom dana;

▼ B

- (d) perad ima pristup površini na otvorenom tijekom najmanje jedne trećine svojeg života. Međutim, kokoši nesilice i tovnja perad imaju pristup površini na otvorenom tijekom najmanje jedne trećine svojeg života osim ako su uvedena privremena ograničenja na temelju zakonodavstva Unije;
- (e) od najranije praktički moguće dobi omogućava im se tijekom dana stalan pristup površinama na otvorenom kad god to dopuštaju fiziološki i fizički uvjeti, osim ako su uvedena privremena ograničenja na temelju zakonodavstva Unije;
- (f) odstupajući od točke 1.6.5., u slučaju rasplodne peradi i mladih kokoši starosti manje od 18 tjedana te ako su ispunjeni uvjeti iz točke 1.7.3. u pogledu ograničenjâ i obveza u vezi sa zaštitom zdravlja ljudi i životinja koji su uvedeni na temelju zakonodavstva Unije, a zbog kojih se rasplodnoj peradi i mladim kokošima starosti manje od 18 tjedana onemogućuje pristup površinama na otvorenom, trijemovi se smatraju površinama na otvorenom te su u takvim slučajevima ograđeni žičanom mrežom kojom se drugim pticama onemogućuje pristup.
- (g) površinama na otvorenom za perad omogućuje se da perad ima jednostavan pristup odgovarajućem broju korita za napajanje;
- (h) površine na otvorenom za perad moraju biti uglavnom obrasle vegetacijom.

▼B

- (i) u uvjetima kada, primjerice, zbog dugotrajnoga snježnog pokrivača ili sušnih vremenskih uvjeta nema dovoljno hrane na površini za slobodno kretanje peradi, dodatna hranidba vlaknastom krmom uključuje se u njihovu prehranu;
- (j) ako se perad drži u zatvorenom prostoru zbog ograničenja ili obveza uvedenih na temelju zakonodavstva Unije, ona mora stalno imati pristup dovoljnim količinama vlaknaste krme i prikladnom materijalu kako bi zadovoljila svoje etološke potrebe;
- (k) vodena perad ima pristup tekućici, ribnjaku, jezeru ili bazenu kad god to vremenski i higijenski uvjeti dopuštaju kako bi se poštovale posebne potrebe njihove vrste i zahtjevi za dobrobit životinja; kad vremenski uvjeti ne dopuštaju takav pristup, vodena perad ima pristup vodi u koju može uroniti glavu kako bi očistila perje;
- (l) prirodno svjetlo može se nadopuniti umjetnim sredstvima kako bi se osiguralo najviše 16 sati svjetla dnevno s neprekinutim noćnim trajanjem odmora bez umjetnog svjetla od najmanje osam sati;
- (m) ukupna korisna površina za tovljenje peradi u peradarnicima bilo koje proizvodne jedinice ne premašuje 1 600 m²;
- (n) u pojedinom odjeljku peradarnika dopušteno je držati najviše 3 000 kokoši nesilica.

1.9.5. Za kuniće

1.9.5.1 Hranidba

U pogledu hranidbe primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) najmanje 70 % hrane za životinje potječe sa samog poljoprivrednoga gospodarstva ili, ako to nije izvedivo ili takva hrana za životinje nije dostupna, proizvodi se u suradnji s drugim ekološkim proizvodnim jedinicama ili proizvodnim jedinicama u prijelaznom razdoblju i subjektima iz sektora hrane za životinje koji upotrebljavaju hranu za životinje i krmiva iz te iste regije;
- (b) kunići imaju pristup pašnjacima radi ispaše kad god to uvjeti dopuštaju;
- (c) sustavi uzgoja temelje se na najvećoj mogućoj upotrebi ispaše prema dostupnosti pašnjaka u različitim razdobljima godine;
- (d) kad nema dovoljno trave moraju se davati vlaknasta hrana, poput slame ili sijena. Krmno bilje čini najmanje 60 % prehrane.

1.9.5.2 Smještaj i uzgojne prakse

U pogledu smještaja i uzgojnih praksi primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) nastambe imaju udobnu, čistu, suhu i dovoljno veliku površinu za ležanje ili odmaranje koja se sastoji od pune konstrukcije bez letvica. Na površini za odmaranje osigurava se široka stelja nastrta materijalom za stelju. Stelja se sastoji od slame ili drugog prikladnog prirodnog materijala. Stelja se može oplemeniti i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom koji je odobren u skladu s člankom 24. kao gnojivo ili poboljšivač tla za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;

▼ B

- (b) kunići se drže u skupinama;
- (c) na poljoprivrednim gospodarstvima koja se bave kuničarstvom upotrebljavaju se izdržljive pasmine prilagođene vanjskim uvjetima;
- (d) kunići imaju pristup:
 - i. natkrivenom skloništu s tamnim mjestima za skrivanje;
 - ii. vanjskom prostoru s vegetacijom, prema mogućnosti pašnjaku;
 - iii. povišenoj platformi na kojoj mogu sjediti, bilo unutra ili vani;
 - iv. materijalu za gnijezda za sve ženke koje doje.

1.9.6 Za pčele

1.9.6.1 Podrijetlo životinja

U pčelarstvu prednost se daje vrsti *Apis mellifera* i njezinim lokalnim ekotipovima.

1.9.6.2 Hranidba

U pogledu hranidbe primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) na kraju proizvodne sezone u košnicama se ostavljaju dovoljne zalihe meda i peludi kako bi pčele preživjele zimu;

▼ M1

- (b) pčelinje zajednice smiju se hraniti samo ako je opstanak zajednice ugrožen zbog klimatskih uvjeta. U takvim se slučajevima pčelinje zajednice hrani ekološkim medom, ekološkim peludom, ekološkim šećernim sirupima ili ekološkim šećerom.

▼ B

1.9.6.3 Zdravstvena zaštita

U pogledu zdravstvene zaštite primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) za potrebe zaštite okvira, košnica i saća, posebno od štetnih organizama, dopuštena su samo sredstva protiv glodavaca koja se upotrebljavaju u klopama te odgovarajući proizvodi i tvari odobreni u skladu s člancima 9. i 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
- (b) dopuštena je dezinfekcija pčelinjaka fizičkim sredstvima, na primjer parom ili neposrednim plamenom;
- (c) uništavanje trutovskog legla dopušteno je samo radi izoliranja zaraze parazitom *Varroa destructor*;
- (d) ako se unatoč svim preventivnim mjerama pčelinje zajednice razbole ili zaraze, odmah se moraju liječiti i prema potrebi premjestiti u pčelinjake u izolaciji;

▼B

- (e) u slučaju zaraze parazitom *Varroa destructor* mogu se upotrebljavati mravlja kiselina, mliječna kiselina, octena kiselina i oksalna kiselina, kao i mentol, timol, eukaliptol ili kamfor;
- (f) ako se liječenje provodi kemijski sintetiziranim alopatskim proizvodima, uključujući antibiotike, koji nisu proizvodi i tvari odobreni u skladu s člancima 9. i 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji, tijekom cijelog razdoblja liječenja tretirane se pčelinje zajednice stavljaju u pčelinjake u izolaciji i sav se vosak zamjenjuje voskom iz ekološkog pčelarstva. Nakon toga na te se pčelinje zajednice primjenjuje prijelazno razdoblje od 12 mjeseci utvrđeno u točki 1.2.2.

1.9.6.4 Dobrobit životinja

U pogledu pčelarstva primjenjuju se sljedeća dodatna opća pravila:

- (a) zabranjeno je uništavanje pčela u saćima kao metoda povezana sa sakupljanjem proizvoda pčelarstva;
- (b) zabranjeno je sakaćenje poput rezanja krila pčelinjim maticama.

1.9.6.5 Smještaj i uzgojne prakse

U pogledu smještaja i uzgojnih praksi primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) pčelinjaci se postavljaju na područjima gdje je osigurana dostupnost izvora nektara i peludi koje čine prije svega ekološki uzgojeni usjevi ili, prema potrebi, samoniklo bilje ili šume ili usjevi kojima se upravlja na neekološki način, a tretirani su isključivo metodama koje imaju mali učinak na okoliš;
- (b) pčelinjaci se drže na dovoljnoj udaljenosti od izvora koji mogu dovesti do onečišćenja proizvoda pčelarstva ili loše utjecati na zdravlje pčela;
- (c) lociranje pčelinjaka takvo je da se unutar radijusa od 3 km od lokacije pčelinjaka izvori nektara i peluda prije svega sastoje od ekološki uzgojenih usjeva ili samoniklog bilja ili usjeva tretiranih metodama koje imaju mali učinak na okoliš, a ekvivalentne su onima predviđenima u člancima 28. i 30. Uredbe (EU) br. 1305/2013 koje ne mogu utjecati na ekološko obilježje pčelarske proizvodnje. Navedeni se zahtjev ne primjenjuje u razdoblju bez cvatnje ili kada su pčelinje zajednice u mirovanju;
- (d) košnice i materijali koji se upotrebljavaju u pčelarstvu u načelu se izrađuju od prirodnih materijala koji ne predstavljaju opasnost od onečišćenja okoliša ili proizvoda pčelarstva;
- (e) pčelinji vosak za nove osnove potječe iz ekoloških proizvodnih jedinica;
- (f) u košnicama se mogu upotrebljavati samo prirodni proizvodi kao što su propolis, vosak i biljna ulja;

▼ B

- (g) sintetička kemijska sredstva za odbijanje insekata ne smiju se upotrebljavati tijekom vrcanja meda;
- (h) saća s leglom ne smiju se upotrebljavati za vrcanje meda;
- (i) pčelarstvo se ne smatra ekološkim ako se obavlja u regijama ili područjima koje su države članice odredile kao regije ili područja u kojima se ne može baviti ekološkim pčelarstvom.

▼ M9

1.9.6.6 Obveze vođenja evidencije

Subjekti vode kartu u odgovarajućem mjerilu ili prema geografskim koordinatama lokacije košnica koju trebaju dostaviti kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi i kojom se dokazuje da područja koja su dostupna pčelinjim zajednicama ispunjavaju zahtjeve iz ove Uredbe.

U upisniku pčelinjaka evidentiraju se sljedeći podaci o hranidbi: naziv upotrijebljenog proizvoda, datumi, količine i košnice u kojima se proizvod upotrebljava.

Zajedno s identifikacijskom oznakom košnice i vremenom premještanja evidentira se i zona u kojoj se nalazi pčelinjak.

U upisniku pčelinjaka evidentiraju se sve primijenjene mjere, uključujući odstranjivanje dijelova košnica u kojima je med i postupke vrcanja meda. Evidentiraju se i količina i datumi sakupljanja meda.

▼ B**Dio III.: Pravila proizvodnje za alge i životinje akvakulture**

1. Opći zahtjevi
 - 1.1 Aktivnosti se obavljaju na lokacijama koje nisu podložne onečišćenju proizvodima ili tvarima koje nisu odobrene za upotrebu u ekološkoj proizvodnji ili onečišćujućim tvarima koje bi ugrozile ekološku prirodu proizvoda.
 - 1.2 Ekološke i neekološke proizvodne jedinice primjereno se odvajaju poštujući najmanje udaljenosti za odvajanje koje su odredile države članice ako je to primjenjivo. Takve se mjere odvajanja temelje na prirodnom stanju, odvojenim distribucijskim sustavima za vodu, udaljenostima, plimi i oseci te uzvodnoj i nizvodnoj lokaciji ekološke proizvodne jedinice. Proizvodnja algi i akvakulturna proizvodnja ne smatraju se ekološkima ako se odvijaju na lokacijama ili u područjima koja su tijela države članice odredila kao lokacije ili područja koja nisu prikladna za takve aktivnosti.
 - 1.3 Za sve nove aktivnosti koje se prijavljuju za ekološku proizvodnju, a proizvode više od 20 tona proizvoda akvakulture godišnje potrebna je procjena utjecaja na okoliš primjerena proizvodnoj jedinici kako bi se utvrdili uvjeti u proizvodnoj jedinici i njezinu neposrednom okruženju te mogući učinci njezinih aktivnosti. Subjekt dostavlja procjenu utjecaja na okoliš kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi. Sadržaj procjene utjecaja na okoliš temelji se na Prilogu IV. Direktivi 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾. Ako je proizvodna jedinica već podlijeerala ekvivalentnoj procjeni, tada se ona može upotrebljavati u tu svrhu.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

▼ B

- 1.4 Ne dopušta se uništavanje mangrova.
- 1.5 Subjekt dostavlja plan održivog upravljanja razmjernan proizvodnoj jedinici za akvakulturu i berbu algi.
- 1.6 Plan se svake godine ažurira i u njemu se navode pojedinosti učinaka aktivnosti na okoliš i postupaka praćenja stanja okoliša koje treba provesti te se navodi popis mjera koje treba poduzeti radi smanjenja na najmanju moguću mjeru negativnih učinaka na neposredni vodeni i kopneni okoliš, uključujući, kada je to primjenjivo, ispuštanje nutrijenata u okoliš po proizvodnom ciklusu ili po godini. U planu se bilježe nadzor i popravak tehničke opreme.
- 1.7 Obrambene i preventivne mjere poduzete protiv grabežljivaca u skladu s Direktivom 92/43/EEZ i nacionalna pravila bilježe se u plan održivog upravljanja.
- 1.8 Plan upravljanja sastavlja se u koordinaciji sa susjednim subjektima ako je to primjenjivo.
- 1.9 Poslovni subjekti u području akvakulture i uzgoja algi, u okviru održivog plana upravljanja, sastavljaju raspored smanjivanja otpada koji treba uvesti na početku aktivnosti. Kada je to moguće, upotreba rezidualne topline ograničava se na energiju iz obnovljivih izvora.
- 1.10 Priprema neprerađenih proizvoda

Ako su alge ili životinje akvakulture predmet postupaka pripreme koji nisu prerada, na te postupke primjenjuju se *mutatis mutandis* opći zahtjevi utvrđeni u dijelu IV. točkama 1.2., 1.3., 1.4., 1.5. i 2.2.3.

▼ M9

- 1.11 Subjekti stavljaju na raspolaganje dokumentaciju o svim odstupanjima od pravila proizvodnje za životinje akvakulture odobrenima u skladu s točkom 3.1.2.1. podtočkama (d) i (e).

▼ B

2. Zahtjevi za alge
- Uz opća pravila proizvodnje utvrđena u člancima 9., 10., 11. i 15. te, ako je relevantno, u odjeljku 1. ovog dijela, na ekološko sakupljanje i proizvodnju algi primjenjuju se pravila utvrđena u ovom odjeljku. Ta se pravila primjenjuju *mutatis mutandis* na proizvodnju fitoplanktona.
- 2.1 Prijelaz
- 2.1.1 Prijelazno razdoblje za proizvodnu jedinicu za sakupljanje algi traje šest mjeseci.
- 2.1.2 Prijelazno razdoblje za proizvodnu jedinicu za uzgoj algi traje šest mjeseci ili jedan puni proizvodni ciklus, ovisno o tome što je od toga dulje.
- 2.2 Pravila proizvodnje za alge
- 2.2.1 Sakupljanje divljih algi i njihovih dijelova smatra se ekološkom proizvodnjom pod uvjetom:
- (a) da su područja uzgoja prikladna sa zdravstvenog stajališta i imaju vrlo dobro ekološko stanje kako je određeno Direktivom 2000/60/EZ ili imaju kvalitetu ekvivalentnu:

▼ B

- proizvodnim zonama klasificiranima kao razred A i B u Uredbi (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, do 13. prosinca 2019.; ili
- pripadajućim klasifikacijskim područjima navedenima u provedbenim aktima koje je Komisija donijela u skladu s člankom 18. stavkom 8. Uredbe (EU) 2017/625, od 14. prosinca 2019.;

(b) da sakupljanje ne utječe znatno na stabilnost prirodnog ekosustava ili na održanje vrste u području sakupljanja.

2.2.2 Kako bi se smatrao ekološkim, uzgoj algi odvija se u područjima čije su karakteristike u odnosu na okoliš i zdravlje barem ekvivalentne onima iz točke 2.2.1. podtočke (a). Osim toga, primjenjuju se i sljedeća pravila proizvodnje:

- (a) u svim fazama proizvodnje, od sakupljanja mladih algi do berbe, upotrebljavaju se održive prakse;
- (b) da bi se osiguralo očuvanje bogate zalihe gena, mlade divlje alge redovito se sakupljaju kako bi se održala i povećala raznolikost zaliha koje potječu iz uzgoja u zatvorenim prostorima;
- (c) gnojiva se ne upotrebljavaju osim u zatvorenim objektima, i to samo ako su odobrena na temelju članka 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u tu svrhu.

▼ M9

Subjekti vode evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, naziv proizvoda, primijenjenu količinu, kao i informacije o dotičnim serijama/spremnici/bazenima.

▼ B

- 2.3 Uzgoj algi
- 2.3.1 U uzgoju algi u moru upotrebljavaju se isključivo hranjive tvari koje se prirodno pojavljuju u okolišu ili potječu iz ekološke proizvodnje životinja akvakulture, po mogućnosti smještene u blizini kao dio sustava polikulture.
- 2.3.2 U kopnenim objektima u kojima se upotrebljavaju vanjski izvori hranjivih tvari, razina hranjivih tvari u ispusnoj vodi provjerljivo je ista ili niža od njihove razine u ulaznoj vodi. Smiju se upotrebljavati samo hranjive tvari biljnog ili mineralnog podrijetla odobrene u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji.

▼ M9

Subjekti vode evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, naziv proizvoda, primijenjenu količinu, kao i informacije o dotičnim serijama/spremnici/bazenima.

▼ B

- 2.3.3 Uzgojna gustoća ili operativni intenzitet evidentiraju se i njima se održava cjelovitost vodenog okoliša tako što se osigurava da se ne premašuje najveća količina algi koja se može podnijeti bez negativnih učinaka na okoliš.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi (SL L 139, 30.4.2004., str. 206.).

▼B

- 2.3.4 Užad i druga oprema koja se upotrebljava za uzgoj algi ponovno se upotrebljava ili se reciklira kada je to moguće.
- 2.4 Održivo sakupljanje divljih algi
- 2.4.1 Na početku sakupljanja algi provodi se jednokratna procjena biomase.
- 2.4.2 U jedinici ili poslovnim prostorima vode se pisana izvješća kojima se subjektu omogućuje da utvrdi, a kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi da provjeri, jesu li sakupljači dostavili samo divlje alge proizvedene u skladu s ovom Uredbom.
- 2.4.3 Sakupljanje se provodi na takav način da se sakupljenim količinama znatno ne utječe na stanje vodenog okoliša. Mjere poput tehnike sakupljanja, najmanjih veličina, dobi, reproduktivnih ciklusa ili veličine preostalih algi poduzimaju se kako bi se osigurala regeneracija algi i sprečavanje usputnog ulova.
- 2.4.4 Ako se alge sakupljaju na zajedničkoj ili dijeljenoj površini za sakupljanje, relevantno tijelo koje je imenovala dotična država članica stavlja na raspolaganje dokumentaciju kojom se pokazuje da je ukupno sakupljanje u skladu s ovom Uredbom.
3. Zahtjevi za životinje akvakulture
- Uz opća pravila proizvodnje utvrđena u člancima 9., 10., 11. i 15. te, ako je relevantno, u odjeljku 1. ovog dijela, pravila utvrđena u ovom odjeljku primjenjuju se na ekološku proizvodnju vrsta riba, rakova, bodljikaša i školjkaša. Ta se pravila primjenjuju *mutatis mutandis* i na proizvodnju zooplanktona, mikroračića, kolnjaka, crva i drugih vodenih životinja koje se upotrebljavaju kao hrana za životinje.
- 3.1 Opći zahtjevi
- 3.1.1 Prijelaz
- Sljedeća prijelazna razdoblja za proizvodne jedinice u akvakulturi primjenjuju se na sljedeće vrste objekata akvakulture, uključujući postojeće životinje akvakulture:
- (a) za objekte koji se ne mogu isušiti, očistiti i dezinficirati, prijelazno razdoblje od 24 mjeseca;
- (b) za objekte koji su isušeni ili stavljeni u stanje mirovanja, prijelazno razdoblje od 12 mjeseci;
- (c) za objekte koji su isušeni, očišćeni i dezinficirani, prijelazno razdoblje od šest mjeseci;
- (d) za objekte na otvorenim vodama, uključujući one u kojima se uzgajaju školjkaši, prijelazno razdoblje od tri mjeseca.
- 3.1.2 Podrijetlo životinja akvakulture
- 3.1.2.1 U pogledu podrijetla životinja akvakulture, primjenjuju se sljedeća pravila:

▼B

- (a) ekološka akvakultura temelji se na uzgoju mlađi koja potječe od ekološki uzgojenog matičnog jata i iz ekoloških proizvodnih jedinica;
- (b) upotrebljavaju se lokalno uzgojene vrste i u njihovu se uzgoju potiče dobivanje sojeva koji su bolje prilagođeni uvjetima proizvodnje, čime se osiguravaju dobro zdravlje i dobrobit životinja te dobra iskorištenost izvora hrane za životinje. Nadležnom tijelu ili, prema potrebi, kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi dostavlja se dokumentacija o njihovu podrijetlu i tretmanu;
- (c) biraju se vrste koje su izdržljive i mogu se uzgajati, a da ne uzrokuju znatnu štetu divljim stokovima;
- (d) za potrebe mriještenja, na gospodarstvo se mogu unijeti ulovljene divlje životinje ili životinje neekološke akvakulture samo u propisno opravdanim slučajevima kad nije dostupan ekološki rasplod ili kad se u proizvodnu jedinicu uvodi novi genetski fond radi mriještenja nakon što je nadležno tijelo dalo odobrenje, s ciljem poboljšanja prikladnosti genetskog fonda. Takve se životinje drže u skladu s ekološkim upravljanjem najmanje tri mjeseca prije nego što ih se može upotrijebiti za rasplod. Za životinje koje se nalaze na Crvenom popisu ugroženih vrsta IUCN-a, odobrenje za upotrebu ulovljenih divljih primjeraka može se dodijeliti samo u okviru programâ za očuvanje koje priznaje relevantno javno tijelo nadležno za očuvanje;
- (e) za potrebe uzgoja, sakupljanje juvenilnih divljih životinja akvakulture specifično je ograničeno na sljedeće slučajeve:
 - i. prirodan priljev ličinki riba ili rakova te juvenilnih životinja prilikom punjenja vodom ribnjaka, kaveznih sustava i zatvorenih sustava;
 - ii. ponovno popunjavanje fonda ribljom mlađi divljih vrsta ili ličinkama rakova onih vrsta koje se ne nalaze na Crvenom popisu ugroženih vrsta IUCN-a u intenzivnom uzgoju životinja akvakulture unutar močvarnih područja, kao što su ribnjaci s bočatom vodom, plimna područja i obalne lagune, pod sljedećim uvjetima:
 - ponovno popunjavanje fonda u skladu je s mjerama upravljanja koje su odobrila relevantna nadležna tijela radi osiguravanja održivog iskorištavanja dotičnih vrsta, i
 - životinje se hrane isključivo hranom za životinje koja je prirodno dostupna u okolišu.

Odstupajući od točke (a), države članice mogu u svrhu daljnjeg uzgoja odobriti da se u ekološku proizvodnu jedinicu uvede najviše 50 % neekoloških juvenilnih životinja onih vrsta koje nisu razvijene kao ekološke u Uniji do ►M3 1. siječnja 2022. ◄, pod uvjetom da se barem posljednjim dvjema trećinama trajanja proizvodnog ciklusa upravlja u okviru ekološkog upravljanja. Takvo odstupanje može se odobriti za razdoblje od najviše dvije godine i ne može se obnoviti.

U pogledu gospodarstava akvakulture izvan Unije, takvo odstupanje mogu odobriti samo kontrolna tijela ili kontrolne ustanove priznati u skladu s člankom 46. stavkom 1. za vrste koje nisu razvijene kao ekološke na državnom području zemlje u kojoj je smješteno gospodarstvo ni u Uniji. Takvo odstupanje može se odobriti za razdoblje od najviše dvije godine i ne može se obnoviti.

▼ B

3.1.2.2 U pogledu rasploda primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) ne upotrebljavaju se hormoni i njihovi derivati;
- (b) ne upotrebljava se umjetna proizvodnja jednospolnih sojeva, osim ručnim sortiranjem, poticanje poliploidije, umjetna hibridizacija i kloniranje;
- (c) biraju se primjereni sojevi.

▼ M1

3.1.2.3 Uzgoj mlađi

Pri uzgoju ličinki morskih ribljih vrsta mogu se primjenjivati sustavi uzgoja životinja (po mogućnosti „mezokozmos” ili „veleuzgoj”). Ti sustavi uzgoja moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (a) početna gustoća naseljenosti mora biti manja od 20 jajašaca ili ličinki po litri;
- (b) obujam spremnika za uzgoj ličinki iznosi najmanje 20 m³; ili
- (c) ličinke se hrane prirodnim planktonom koji se razvija u spremniku te se, prema potrebi, dodaju fitoplankton i zooplankton proizvedeni izvan spremnika.

▼ M9

3.1.2.4 Subjekti vode evidenciju o podrijetlu životinja, navodeći identifikacijsku oznaku životinja/turnusa životinja, o datumu dolaska i vrsti, količinama, ekološkom ili neekološkom statusu i prijelaznom razdoblju.

▼ B

3.1.3 Hranidba

3.1.3.1 U pogledu hrane za ribe, rakove i bodljikaše primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) životinje se hrane hranom koja ispunjava njihove prehrambene potrebe u različitim fazama razvoja;
- (b) režimi hranidbe osmišljavaju se sa sljedećim prioritetima:
 - i. zdravlje i dobrobit životinja;
 - ii. visoka kvaliteta proizvoda, uključujući nutritivni sastav proizvoda kojim se osigurava visoka kvaliteta konačnoga jestivog proizvoda;
 - iii. mali učinak na okoliš;
- (c) biljni dio hrane za životinje potječe iz ekološke proizvodnje, a dio hrane za životinje dobiven od vodenih životinja potječe iz ekološke akvakulture ili iz ribolova koji je certificiran kao održiv u okviru programa koji nadležno tijelo priznaje u skladu s načelima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1380/2013;

▼B

- (d) neekološka krmiva biljnog, životinjskog, algalnog ili kvašćanog podrijetla, krmiva mineralnog ili mikrobiološkog podrijetla, dodaci hrani za životinje i pomoćna sredstva u preradi upotrebljavaju se samo ako su odobrena na temelju ove Uredbe za upotrebu u ekološkoj proizvodnji.
- (e) ne smiju se upotrebljavati pospješivači rasta ni sintetičke aminokiseline.

3.1.3.2 U pogledu školjkaša i drugih vrsta koje ne hrane ljudi, već se hrane prirodnim planktonom primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) takve životinje koje filtriraju hranu iz vode zadovoljavaju sve svoje prehrambene potrebe iz prirode, osim juvenilnih životinja koje se uzgajaju u mrijestilištima i rastilištima;
- (b) područja za uzgoj prikladna su sa zdravstvenog stajališta i imaju vrlo dobro ekološko stanje kako je određeno Direktivom 2000/60/EZ ili dobro stanje okoliša kako je određeno Direktivom 2008/56/EZ ili imaju kvalitetu ekvivalentnu:

— proizvodnim zonama klasificiranim kao razred A u Uredbi (EZ) br. 854/2004, do 13. prosinca 2019.; ili

— pripadajućim klasifikacijskim područjima navedenima u provedbenim aktima koje je Komisija donijela u skladu s člankom 18. stavkom 8. Uredbe (EU) 2017/625, od 14. prosinca 2019.

3.1.3.3 Posebna pravila za hranu za mesojedne životinje akvakulture

Hrana za mesojedne životinje akvakulture nabavlja se prema sljedećim prioritetima:

- (a) ekološka hrana podrijetlom iz akvakulture;
- (b) riblje brašno i riblje ulje podrijetlom iz ostataka ekološke akvakulture prikupljenih od riba, rakova ili školjkaša;
- (c) riblje brašno, riblje ulje i krmivo ribljeg podrijetla dobiveni iz ostataka riba, rakova ili školjkaša već ulovljenih u održivom ribarstvu radi ljudske potrošnje;
- (d) riblje brašno, riblje ulje i krmivo ribljeg podrijetla dobiveni iz cijelih riba, rakova ili školjkaša ulovljenih u održivom ribarstvu koji se ne upotrebljavaju za ljudsku potrošnju;

▼M1

- (e) ekološka krmiva biljnog ili životinjskog podrijetla.

▼B

3.1.3.4 Posebna pravila za hranu za određene životinje akvakulture

Tijekom faze rasta, ribe u kopnenim vodama, mekušice i slatkovodne kozice te tropske slatkovodne ribe hrane se na sljedeći način:

▼ B

- (a) hrane se hranom koja je prirodno dostupna u ribnjacima i jezerima;
- (b) ako izvori prirodne hrane iz točke (a) nisu dostupni u dovoljnim količinama, može se upotrebljavati ekološka hrana za životinje biljnog podrijetla, po mogućnosti sa samog uzgajališta, ili alge. Subjekti vode pisanu evidenciju o nužnosti upotrebe dodatne hrane za životinje;
- (c) ako se prirodna hrana za životinje dopunjuje u skladu s točkom (b):
 - i. obrok hrane mekušica i velikih slatkovodnih kozica (*Macrobrachium* spp.) može sadržavati najviše 25 % ribljeg brašna i 10 % ribljeg ulja dobivenog iz održivog ribarstva;
 - ii. obrok hrane pangaziusa (*Pangasius* spp.) može sadržavati najviše 10 % ribljeg brašna ili ribljeg ulja dobivenog iz održivog ribarstva.

▼ M7

Tijekom faze rasta i ranijih životnih faza u rastilištima i mrijestilištima ekološki kolesterol može se upotrebljavati kao dopuna prehrani mekušica i velikih slatkovodnih kozica (*Macrobrachium* spp.) kako bi se osigurala njihove količinske prehrambene potrebe.

▼ M9

- 3.1.3.5 Subjekti vode evidenciju o posebnim režimima hranidbe, posebno o nazivu i količini hrane za životinje i upotrebi dodatne hrane za životinje te o dotičnim hranjenim životinjama/turnusima životinja.

▼ B

- 3.1.4 Zdravstvena zaštita
 - 3.1.4.1 Sprečavanje bolesti

U pogledu sprečavanja bolesti primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) sprečavanje bolesti temelji se na držanju životinja u optimalnim uvjetima primjerenim odabirom lokacije, uzimajući u obzir, između ostalog, zahtjeve vrsta u odnosu na dobru kvalitetu, protok i brzinu razmjene vode, optimalnim uređenjem gospodarstava, primjenom dobrih uzgojnih i upravljačkih praksi, među ostalim redovnim čišćenjem i dezinfekcijom prostora, visokokvalitetnom hranom za životinje, primjerenom gustoćom populacije te odabirom vrste i soja;
- (b) smiju se upotrebljavati imunološki veterinarski lijekovi;
- (c) u planu upravljanja zdravljem životinja navode se pojedini biosigurnosni praktični i praktični za sprečavanje bolesti, uključujući pisani sporazum za savjetovanje o zdravlju, razmjerno proizvodnoj jedinici, s kvalificiranim službama za zdravlje životinja akvakulture koje posjećuju uzgajalište najmanje jedanput godišnje ili, u slučaju školjki i rakova, najmanje jedanput u dvije godine;

▼ B

- (d) sustavi za držanje životinja, oprema i pribor moraju se pravilno čistiti i dezinficirati;
- (e) obraštajni organizmi uklanjaju se samo fizički ili ručno te, prema potrebi, vraćaju u more na određenoj udaljenosti od uzgajališta;
- (f) mogu se upotrebljavati samo tvari za čišćenje i dezinfekciju opreme i objekata koje su odobrene u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
- (g) u pogledu mirovanja za objekte primjenjuju se sljedeća pravila:
 - i. nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova, određuje je li potrebno mirovanje objekta te određuje primjereno trajanje koje se provodi i dokumentira nakon svakog proizvodnog ciklusa u kaveznim sustavima na otvorenom moru;
 - ii. ono nije obvezno za uzgoj školjkaša;
 - iii. tijekom mirovanja, kavez ili druga struktura koja se upotrebljava za proizvodnju životinja akvakulture prazni se, dezinficira i ostavlja prazan prije sljedeće upotrebe;
- (h) prema potrebi, nepojedena riblja hrana, izmet i uginule životinje odmah se uklanjaju kako bi se izbjegao svaki rizik znatne štete u okolišu s obzirom na kvalitetu vode, na najmanju moguću mjeru svela opasnost od bolesti i izbjeglo privlačenje kukaca ili glodavaca;
- (i) ultraljubičasto svjetlo i ozon mogu se upotrebljavati samo u mriještilištima i rastilištima;
- (j) za biološku kontrolu ektoparazita prednost se daje upotrebi riba čistača i upotrebi slatke vode, morske vode i otopina natrijeva klorida.

3.1.4.2 Veterinarsko liječenje

U pogledu veterinarskog liječenja primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) bolesti se odmah liječe kako bi se izbjegla patnja životinja. Ako je upotreba fitoterapeutskih, homeopatskih i drugih proizvoda neprikladna, mogu se upotrebljavati, kada je to nužno te pod strogim uvjetima i pod nadzorom veterinarara, kemijski sintetizirani alopatski ► **C7** veterinarski lijekovi ◀ uključujući antibiotike. Ako je to primjereno, određuju se ograničenja u pogledu tijeka liječenja i karence;
- (b) dopuštena su liječenja u vezi sa zaštitom zdravlja ljudi i životinja koja su uvedena na temelju zakonodavstva Unije;
- (c) ako se unatoč preventivnim mjerama za osiguranje zdravlja životinja iz točke 3.1.4.1. pojavi zdravstveni problem, veterinarsko liječenje može se odvijati sljedećim redoslijedom:

▼ B

- i. tvari dobivene iz bilja, životinja ili minerala u homeopatskoj otopini;
 - ii. bilje i njegovi ekstrakti bez anestetskog učinka; i
 - iii. tvari poput elemenata u tragovima, metala, prirodnih imunostimulatora ili odobrenih probiotika;
- (d) upotreba alopatskog liječenja ograničava se na dvije serije liječenja godišnje, uz izuzetak cijepjenja i obveznih planova iskorjenjivanja. Međutim, u slučajevima proizvodnog ciklusa koji traje manje od godine dana primjenjuje se ograničenje od jednog alopatskog liječenja. Ako se naznačena ograničenja za alopatsko liječenje premaše, dotične životinje akvakulture ne smiju se stavljati na tržište kao ekološki proizvodi;

▼ M7

- (e) upotreba liječenja protiv nametnika, koje ne uključuje obvezne programe kontrole koje provode države članice, ograničava se kako slijedi:
- i. za lososa na najviše dva postupka liječenja godišnje ili jedan postupak liječenja godišnje u slučaju proizvodnog ciklusa koji traje manje od 18 mjeseci;
 - ii. za sve vrste osim lososa na dva postupka liječenja godišnje ili jedan postupak liječenja godišnje u slučaju proizvodnog ciklusa koji traje manje od 12 mjeseci;
 - iii. za sve vrste na ukupno najviše četiri postupka liječenja, neovisno o trajanju proizvodnog ciklusa predmetne vrste;

▼ B

- (f) karenција za alopatsko veterinarsko liječenje i liječenje protiv nametnika u skladu s točkom (d), uključujući liječenje u okviru obveznih programa kontrole i iskorjenjivanja, dvostruko je dulja od karencije iz članka 11. Direktive 2001/82/EZ ili, ako to razdoblje nije navedeno, traje 48 sati;
- (g) svaka upotreba ► **C7** veterinarskih lijekova ◀ prijavljuje se nadležnom tijelu ili, prema potrebi, kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi prije nego što se životinje stave na tržište kao ekološki proizvodi. Liječene životinje moraju biti jasno prepoznatljive.

▼ M9

3.1.4.3 Vođenje evidencije o sprečavanju bolesti

Subjekti vode evidenciju o poduzetim mjerama sprečavanja bolesti te navode pojedinosti o mirovanju, čišćenju i pročišćavanju vode te o svim primijenjenim veterinarskim i drugim metodama liječenja od parazita, a posebno o datumu liječenja, dijagnozi, doziranju, nazivu lijeka te, prema potrebi, o veterinarskom receptu za veterinarsku njegu te karencijama primijenjenima prije nego što se proizvodi akvakulture mogu staviti na tržište i označiti kao ekološki.

▼ B

- 3.1.5 Smještaj i uzgojne prakse
- 3.1.5.1 Zabranjeni su zatvoreni recirkulacijski proizvodni objekti za životinje akvakulture, uz izuzetak mrijestilišta i rastilišta ili objekata za uzgoj vrsta namijenjenih hranidbi u ekološkom uzgoju.
- 3.1.5.2 Umjetno grijanje ili rashlađivanje vode dopušteno je samo u mrijestilištima i rastilištima. Voda iz prirodnih bušotina može se upotrebljavati za grijanje ili rashlađivanje vode u svim fazama proizvodnje.
- 3.1.5.3. Uzgojni okoliš životinja akvakulture uređen je tako da se životinjama akvakulture, u skladu s posebnim potrebama njihovih vrsta, osigura:
- (a) dovoljno prostora radi njihove dobrobiti i odgovarajuća gustoća populacije utvrđena u provedbenim aktima iz članka 15. stavka 3.;
 - (b) držanje u vodi dobre kvalitete, među ostalim s primjerenim protokom i brzinom razmjene vode, dovoljnim razinama kisika i uz održavanje niske razine metabolita;
 - (c) držanje uz uvjete temperature i svjetla koji su u skladu sa zahtjevima pojedinih vrsta i vodeći računa o zemljopisnoj lokaciji.

Pri razmatranju učinaka gustoće populacije na dobrobit uzgojenih riba prati se i uzima u obzir stanje ribe (poput oštećenja peraja, ostalih ozljeda, prirasta, ponašanja i općeg zdravstvenog stanja) i kvaliteta vode.

U slučaju slatkovodne ribe, vrsta dna mora biti što sličnija prirodnim uvjetima.

U slučaju šarana i sličnih vrsta:

- dno je prirodna zemlja,
- za organsko i mineralno gnojenje ribnjaka i jezera upotrebljavaju se jedino gnojiva i poboljšivači tla koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji, s najvećom primjenom od 20 kg dušika po hektaru,
- zabranjeni su tretmani koji uključuju sintetske kemikalije za suzbijanje hidrofita i biljnog obraštaja koji se mogu naći u proizvodnim vodama.

▼ M9

Subjekti vode evidenciju o mjerama praćenja i održavanja koje se odnose na dobrobit životinja i kvalitetu vode. U slučaju gnojidbe ribnjaka i jezera subjekti vode evidenciju o primjeni gnojiva i poboljšivača tla, uključujući datum primjene, naziv proizvoda, primijenjenu količinu i mjesto dotične primjene.

▼ B

- 3.1.5.4 Vodeni kavezni sustavi moraju biti tako osmišljeni i izrađeni da osiguravaju stopu protoka i fizikalno-kemijske parametre kojima se čuva zdravlje i dobrobit životinja te udovoljava njihovim etološkim potrebama.

▼ B

Moraju se poštovati posebne značajke proizvodnih sustava i kaveznih sustava za vrste ili skupine vrsta utvrđene u provedbenim aktima iz članka 15. stavka 3.

- 3.1.5.5 Uzgojne jedinice na kopnu moraju ispunjavati sljedeće uvjete:
- (a) kod protočnih sustava moguće je pratiti i kontrolirati brzinu protoka i kvalitetu ulazne i izlazne vode;
 - (b) najmanje 10 % površine okoliša („kopneno-vodene dodirne površine”) pokriveno je prirodnom vegetacijom.
- 3.1.5.6 Kavezni sustavi na moru moraju ispunjavati sljedeće uvjete:
- (a) smješteni su tamo gdje su protok vode, dubina i brzina razmjene vode u vodenom stupcu dostatni za smanjivanje učinka na morsko dno i okolno more na najmanju moguću mjeru;
 - (b) osmišljeni su, izrađeni i održavaju se vodeći računa o njihovoj izloženosti operativnom okruženju.
- 3.1.5.7 Kavezni se sustavi osmišljavaju, smještaju i upotrebljavaju tako da je rizik od bijega sveden na najmanju moguću mjeru.
- 3.1.5.8 Ako ribe ili rakovi pobjegnu, poduzimaju se odgovarajuće mjere radi smanjenja učinka na lokalni ekosustav, a prema potrebi među ostalim i njihovo ponovno hvatanje. Vodi se evidencija.
- 3.1.5.9 Za uzgoj životinja akvakulture u ribnjacima, bazenima ili uzgojnim bazenima u nizu, uzgajališta moraju biti opremljena ili prirodnim filtrima, taložnicama, biološkim filtrima ili mehaničkim filtrima za sakupljanje otpadnih nutrijenata ili upotrebljavati alge ili životinje (školjkaše) koji doprinose poboljšanju kvalitete ispusnih voda. Praćenje ispusnih voda provodi se u redovitim razmacima i prema potrebi.
- 3.1.6 Dobrobit životinja
- 3.1.6.1 Sve osobe koje su uključene u držanje životinja akvakulture posjeduju nužna osnovna znanja i vještine u pogledu zdravstvenih potreba i dobrobiti tih životinja.
- 3.1.6.2 Postupanje sa životinjama akvakulture svodi se na najmanju moguću mjeru te se obavlja s velikom pažnjom. Upotrebljavaju se primjerena oprema i protokoli kako bi se izbjegao stres i fizičko oštećenje povezano s postupanjem. S matičnim se jatom postupa tako da se fizičko oštećenje i stres svedu na najmanju moguću mjeru i, prema potrebi, uz anesteziju. Postupci selektiranja po veličini svode se na najmanju moguću mjeru i primjenjuju se samo kada je to potrebno kako bi se osigurala dobrobit riba.
- 3.1.6.3 Na upotrebu umjetnog svjetla primjenjuju se sljedeća ograničenja:

▼ B

- (a) za produljivanje prirodnog dnevnog svjetla ne smije se premašivati maksimum u odnosu na etološke potrebe, zemljopisne uvjete i opće zdravstveno stanje životinja; taj maksimum ne smije premašiti 14 sati na dan, osim za reproduktivne potrebe;
 - (b) nagle promjene u intenzitetu svjetla izbjegavaju se u doba izmjene upotrebom svjetla koje se može prigušiti ili pozadinskog osvjetljenja.
- 3.1.6.4 Aeracija se dopušta da bi se osigurala dobrobit i zdravlje životinja. Mehanički aeratori po mogućnosti se pokreću energijom iz obnovljivih izvora.
- 3.1.6.5 Upotreba kisika dopuštena je samo u svrhe povezane sa zdravljem i dobrobiti životinja i u kritičnim fazama proizvodnje ili prijevoza te samo u sljedećim slučajevima:
- (a) u iznimnim slučajevima promjene temperature, pada atmosferskog tlaka ili slučajnog onečišćenja vode;
 - (b) kod povremenih postupaka u upravljanju stokom kao što su uzorkovanje i razvrstavanje;
 - (c) da bi se osiguralo preživljavanje stoka uzgajališta.

▼ M9

Subjekti vode evidenciju o takvim upotrebama i navode jesu li one u skladu s točkom (a), (b) ili (c).

▼ B

- 3.1.6.6 Poduzimaju se primjerene mjere kako bi se trajanje prijevoza životinja akvakulture svelo na najmanju moguću mjeru.
- 3.1.6.7 Sve patnje svode se na najmanju moguću mjeru tijekom cijelog života životinje, među ostalim i u trenutku ubijanja.
- 3.1.6.8 Zabranjuje se ablacija stapkastih očiju i sve slične prakse kao što su ligacija, incizija i štipanje.
- 3.1.6.9 Primjenjuju se tehnike usmrćivanja ribe kojima se osigurava trenutačan gubitak svijesti i neosjetljivost na bol. Postupanje prije usmrćivanja provodi se tako da se izbjegnu ozljede, a patnja i stres smanje što je više moguće. Pri izboru optimalnih metoda usmrćivanja uzimaju se u obzir razlike u izlovnim veličinama, vrstama te lokacijama proizvodnje.
- 3.2 Detaljna pravila za školjkaše
- 3.2.1 Podrijetlo sperme
- U pogledu podrijetla sperme primjenjuju se sljedeća pravila:
- (a) u slučaju školjkaša može se upotrebljavati divlja sperma koja potječe izvan granica proizvodne jedinice, pod uvjetom da nema znatne štete za okoliš, da je to dopušteno lokalnim zakonodavstvom i da divlja sperma potječe iz:
 - i. staništa za koja je malo vjerojatno da će preživjeti zimsko vrijeme ili ako su višak; ili
 - ii. prirodnih nakupina sperme školjki i rakova na kolektorima;

▼ B

- (b) za japansku kamenicu (*Crassostrea gigas*), prednost se daje stoku koji je selektivno uzgajan radi smanjenja mriješta u divljini;
- (c) vodi se evidencija o tome kako, gdje i kada je sakupljena divlja sperma kako bi se omogućila sljedivost sve do područja sakupljanja;
- (d) divlja sperma može se prikupljati samo nakon što je nadležno tijelo za to dalo odobrenje.

3.2.2 Smještaj i uzgojne prakse

U pogledu smještaja i uzgojnih praksi primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) proizvodnja se može provoditi u istom vodenom području u kojem se ekološki uzgajaju ribe i alge u okviru sustava polikulture, što treba dokumentirati u planu održivog upravljanja. Školjkaši se mogu uzgajati i u polikulturi zajedno s puževima kao što su obalni pužići;
- (b) ekološka proizvodnja školjkaša odvija se unutar područja koja su ograničena stupovima, plutačama ili drugim jasnim oznakama te su prema potrebi ograđena mrežastim vrećama, kavezima ili drugim izrađenim sredstvima;
- (c) u ekološkim uzgajalištima školjki i rakova na najmanju se moguću razinu moraju svesti rizici za vrste koje su važne za očuvanje. Ako se upotrebljavaju mreže protiv grabežljivaca, moraju biti izrađene tako da ne škode pticama plivaricama.

3.2.3 Uzgoj

U pogledu uzgoja primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) uzgoj dagnji na konopima i s pomoću drugih metoda navedenih u provedbenim aktima iz članka 15. stavka 3. može se upotrebljavati u ekološkoj proizvodnji;
- (b) pridneni uzgoj školjkaša dopušten je samo ako to nema znatan učinak na okoliš na lokacijama sakupljanja i rasta. Studija i izvješće kojim se podupiru dokazi o minimalnom učinku na okoliš dodaju se kao zasebno poglavlje planu održivog upravljanja te ih subjekt prije početka aktivnosti dostavlja nadležnom tijelu ili, prema potrebi, kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi.

3.2.4 Upravljanje

U pogledu upravljanja primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) u proizvodnji se upotrebljava gustoća populacije koja ne premašuje gustoću koja se upotrebljava za neekološki uzgojene školjkaše na dotičnom lokalitetu. Razvrstavanje, razrjeđivanje i prilagodbe gustoće populacije provode se u skladu s biomasom te kako bi se osigurala dobrobit životinja i visokokvalitetan proizvod;

▼B

- (b) obraštajni organizmi uklanjaju se fizičkim sredstvima ili ručno te, prema potrebi, vraćaju u more na određenoj udaljenosti od uzgajališta školjkaša. Školjkaši se jednom tijekom proizvodnog ciklusa mogu tretirati otopinom vapna radi suzbijanja kompetitivnih obraštajnih organizama.

3.2.5 Posebna pravila za uzgoj kamenica

Dopušta se uzgoj u vrećama na nogarima. Te ili druge strukture u kojima se nalaze kamenice postavljaju se tako da se izbjegne stvaranje potpune barijere uz obalu. Kamenice se pažljivo pozicioniraju na ležišta u odnosu na smjer plime i oseke radi optimiziranja proizvodnje. U proizvodnji se moraju ispunjavati zahtjevi utvrđeni u provedbenim aktima iz članka 15. stavka 3.

Dio IV.: Pravila proizvodnje prerađene hrane

Uz opća pravila proizvodnje utvrđena u člancima 9., 11. i 16., na ekološku proizvodnju prerađene hrane primjenjuju se pravila utvrđena u ovom dijelu.

1. Opći zahtjevi u pogledu proizvodnje prerađene hrane
 - 1.1 Prehrambeni aditivi, pomoćna sredstva u preradi i druge tvari i sastojci koji se upotrebljavaju za preradu hrane te svi primijenjeni postupci prerade, poput dimljenja, moraju biti u skladu s načelima dobre proizvođačke prakse ⁽¹⁾.
 - 1.2 Subjekti koji proizvode prerađenu hranu uspostavljaju i ažuriraju primjerene postupke koji se temelje na sustavnom utvrđivanju kritičnih faza prerade.
 - 1.3 Primjenom postupaka iz točke 1.2. osigurava se da su proizvedeni prerađeni proizvodi u svakom trenutku u skladu s ovom Uredbom.
 - 1.4 Subjekti poštuju i provode postupke iz točke 1.2. te, ne dovodeći u pitanje članak 28., osobito:

▼M9

- (a) poduzimaju mjere predostrožnosti i vode evidenciju o tim mjerama;

▼B

- (b) provode prikladne mjere čišćenja, prate njihovu djelotvornost i vode evidenciju o tim radnjama;

- (c) jamče da se neekološki proizvodi ne stavljaju na tržište s oznakom koja upućuje na ekološku proizvodnju.

- 1.5 Prerađeni ekološki proizvodi, proizvodi iz prijelaznog razdoblja i neekološki proizvodi vremenski se ili prostorno pripremaju odvojeno jedni od drugih. Ako se u dotičnoj jedinici za pripremu pripremaju ili skladište ekološki proizvodi, proizvodi iz prijelaznog razdoblja i neekološki proizvodi, u bilo kojoj kombinaciji, subjekt:

- (a) o tome obavješćuje nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu;

⁽¹⁾ Dobra proizvođačka praksa kako je definirana u članku 3. točki (a) Uredbe Komisije (EZ) br. 2023/2006 od 22. prosinca 2006. o dobroj proizvođačkoj praksi za materijale i predmete koji dolaze u dodir s hranom (SL L 384, 29.12.2006., str. 75.)

▼ B

- (b) provodi radnje neprekidno dok se ne dovrši proizvodna serija, prostorno ili vremenski odvojeno od sličnih radnji koje se obavljaju na bilo kojoj drugoj vrsti proizvoda (ekološki proizvod, proizvod iz prijelaznog razdoblja ili neekološki proizvod);
 - (c) skladišti ekološke proizvode, proizvode iz prijelaznog razdoblja i neekološke proizvode, prije i nakon radnji, tako da su prostorno ili vremenski odvojeni jedni od drugih;
 - (d) stavlja na raspolaganje ažuriran upisnik svih radnji i prerađenih količina;
 - (e) poduzima potrebne mjere kako bi se osigurala identifikacija serija i izbjeglo miješanje ili zamjena s ekološkim proizvodima, proizvodima iz prijelaznog razdoblja i neekološkim proizvodima;
 - (f) provodi radnje na ekološkim proizvodima ili proizvodima iz prijelaznog razdoblja samo nakon primjerenog čišćenja proizvodne opreme.
- 1.6 Ne upotrebljavaju se proizvodi, tvari i tehnike s pomoću kojih se ponovno uspostavljaju svojstva izgubljena tijekom prerade i skladištenja ekološke hrane, ispravljaju posljedice nemarnosti u preradi ekološke hrane ili koji bi na neki drugi način mogli dovesti do pogrešnih zaključaka o pravoj prirodi proizvoda namijenjenih stavljanju na tržište kao ekološke hrane.

▼ M9

- 1.7 Subjekti stave na raspolaganje dokumentaciju o odobrenjima za upotrebu neekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla za proizvodnju prerađene ekološke hrane u skladu s člankom 25. ako su ishodili ili upotrebljavali takva odobrenja.

▼ B

2. Detaljni zahtjevi u pogledu proizvodnje prerađene hrane
- 2.1 Na sastav prerađene ekološke hrane primjenjuju se sljedeći uvjeti:
- (a) proizvod se uglavnom proizvodi od sastojaka poljoprivrednog podrijetla ili proizvoda namijenjenih za prehranbene svrhe navedenih u Prilogu I.; u svrhu utvrđivanja je li proizvod proizveden uglavnom od tih proizvoda ne uzimaju se u obzir dodana voda i sol;
 - (b) ekološki sastojak ne smije biti prisutan zajedno s istim sastojkom u neekološkom obliku;
 - (c) sastojak iz prijelaznog razdoblja ne smije biti prisutan zajedno s istim sastojkom u ekološkom ili neekološkom obliku.
- 2.2 Upotreba određenih proizvoda i tvari u preradi hrane
- 2.2.1 U preradi hrane mogu se upotrebljavati samo oni prehranbeni aditivi, pomoćna sredstva u preradi i neekološki sastojci poljoprivrednog podrijetla koji su odobreni u skladu s člankom 24. ili člankom 25. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji, kao i proizvodi i tvari iz točke 2.2.2., s izuzetkom proizvoda i tvari iz sektora vina na koje se primjenjuje dio VI. točka 2. te s izuzetkom kvasca na koji se primjenjuje dio VII. točka 1.3.

▼B

- 2.2.2 U preradi hrane mogu se upotrebljavati sljedeći proizvodi i tvari:
- (a) pripravci mikroorganizama i prehrambenih enzima koji se obično upotrebljavaju u preradi hrane, pod uvjetom da su prehrambeni enzimi koji se upotrebljavaju kao prehrambeni aditivi odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
 - (b) tvari i proizvodi definirani u članku 3. stavku 2. točki (c) i točki (d) podtočki i. Uredbe (EZ) br. 1334/2008 koji su označeni kao prirodne aromatične tvari ili prirodni aromatični pripravci u skladu s člankom 16. stavcima 2., 3. i 4. te uredbe;
 - (c) boje za otiskivanje žigova na mesu i ljusci jaja u skladu s člankom 17. Uredbe (EZ) br. 1333/2008;
 - (d) prirodne boje i prirodne tvari za premaze namijenjene tradicionalnom dekorativnom bojenju ljuske kuhanih jaja koje se proizvode s namjerom stavljanja na tržište u određenom razdoblju tijekom godine;
 - (e) voda za piće i ekološka ili neekološka sol (s natrijevim kloridom ili kalijevim kloridom kao temeljnim sastojcima) koji se općenito upotrebljavaju u preradi hrane;
 - (f) minerali (uključujući elemente u tragovima), vitamini, aminokiseline i mikronutrijenti, pod uvjetom:
 - i. da se njihova upotreba u hrani za uobičajenu konzumaciju „izravno zakonski zahtijeva”, u smislu da se izravno zahtijeva odredbama prava Unije ili odredbama nacionalnog prava koje su u skladu s pravom Unije, a posljedica toga je da se hranu uopće ne može staviti na tržište kao hranu za uobičajenu konzumaciju ako ti minerali, vitamini, aminokiseline ili mikronutrijenti nisu dodani; ili
 - ii. u pogledu hrane koja se stavlja na tržište kao hrana s određenim značajkama ili učincima u vezi sa zdravljem ili prehranom ili u vezi s potrebama specifičnih skupina potrošača:
 - u proizvodima iz članka 1. stavka 1. točaka (a) i (b) Uredbe (EU) br. 609/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, da je njihova upotreba odobrena tom uredbom i aktima donesenima na temelju članka 11. stavka 1. te uredbe za dotične proizvode, ili
 - u proizvodima koje uređuje Direktiva Komisije 2006/125/EZ ⁽²⁾, da je njihova upotreba odobrena tom direktivom.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 609/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o hrani za dojenčad i malu djecu, hrani za posebne medicinske potrebe i zamjeni za cjelodnevnu prehranu pri redukcijskoj dijeti te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 92/52/EEZ, direktiva Komisije 96/8/EZ, 1999/21/EZ, 2006/125/EZ i 2006/141/EZ, Direktive 2009/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 41/2009 i (EZ) br. 953/2009 (SL L 181, 29.6.2013., str. 35.).

⁽²⁾ Direktiva Komisije 2006/125/EZ od 5. prosinca 2006. o prerađenoj hrani na bazi žitarica i hrani za dojenčad i malu djecu (SL L 339, 6.12.2006., str. 16.).

▼ B

- 2.2.3 Samo oni proizvodi za čišćenje i dezinfekciju koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u preradi upotrebljavaju se u tu svrhu.

▼ M9

Subjekti vode evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, vrstu i naziv proizvoda, njegove aktivne tvari i mjesto takve upotrebe.

▼ B

- 2.2.4 Za potrebe izračuna iz članka 30. stavka 5. primjenjuju se sljedeća pravila:
- (a) određeni prehrambeni aditivi koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji izračunavaju se kao sastojci poljoprivrednog podrijetla;
 - (b) pripravci i tvari iz točke 2.2.2. podtočaka (a), (c), (d), (e) i (f) ne ulaze u izračun sastojaka poljoprivrednog podrijetla;
 - (c) kvasac i proizvodi od kvasca izračunavaju se kao sastojci poljoprivrednog podrijetla.

▼ M9

- 2.3. Subjekti vode evidenciju o svim unosima upotrijebljenima u proizvodnji hrane. U slučaju proizvodnje mješovitih proizvoda, nadležnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi na raspolaganju su potpuni recepti/formule koji pokazuju količinu unosa i proizvoda.

▼ B**Dio V.: Pravila proizvodnje prerađene hrane za životinje**

Uz opća pravila proizvodnje utvrđena u člancima 9., 11. i 17., na ekološku proizvodnju prerađene hrane za životinje primjenjuju se pravila utvrđena u ovom dijelu.

1. Opći zahtjevi u pogledu proizvodnje prerađene hrane za životinje
 - 1.1 Dodaci hrani za životinje, pomoćna sredstva u preradi i druge tvari i sastojci koji se upotrebljavaju za preradu hrane za životinje te svi primijenjeni postupci prerade, kao što je dimljenje, moraju biti u skladu s načelima dobre proizvodne prakse.
 - 1.2 Subjekti koji proizvode prerađenu hranu za životinje uspostavljaju i ažuriraju primjerene postupke koji se temelje na sustavnom utvrđivanju kritičnih faza prerade.
 - 1.3 Primjenom postupaka iz točke 1.2. osigurava se da su proizvedeni prerađeni proizvodi u svakom trenutku u skladu s ovom Uredbom.
 - 1.4 Subjekti poštuju i provode postupke iz točke 1.2. te, ne dovodeći u pitanje članak 28., osobito:
 - (a) poduzimaju mjere predostrožnosti i vode evidenciju o tim mjerama;
 - (b) provode prikladne mjere čišćenja, prate njihovu djelotvornost i vode evidenciju o tim radnjama;
 - (c) jamče da se neekološki proizvodi ne stavljaju na tržište s oznakom koja upućuje na ekološku proizvodnju.

▼ M9

- (a) poduzimaju mjere predostrožnosti i vode evidenciju o tim mjerama;

▼ B

- (b) provode prikladne mjere čišćenja, prate njihovu djelotvornost i vode evidenciju o tim radnjama;
- (c) jamče da se neekološki proizvodi ne stavljaju na tržište s oznakom koja upućuje na ekološku proizvodnju.

▼ B

- 1.5 Prerađeni ekološki proizvodi, proizvodi iz prijelaznog razdoblja i neekološki proizvodi vremenski se ili prostorno pripremaju odvojeno jedni od drugih. Ako se u dotičnoj jedinici za pripremu pripremaju ili skladište ekološki proizvodi, proizvodi iz prijelaznog razdoblja i neekološki proizvodi, u bilo kojoj kombinaciji, subjekt:
- (a) o tome obavješćuje kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu;
 - (b) provodi radnje neprekidno dok se ne dovrši proizvodna serija, prostorno ili vremenski odvojeno od sličnih radnji koje se obavljaju na bilo kojoj drugoj vrsti proizvoda (ekološki proizvod, proizvod iz prijelaznog razdoblja ili neekološki proizvod);
 - (c) skladišti ekološke proizvode, proizvode iz prijelaznog razdoblja i neekološke proizvode prije i nakon radnji, tako da su prostorno ili vremenski odvojeni jedni od drugih;
 - (d) stavlja na raspolaganje ažuriran upisnik svih radnji i prerađenih količina;
 - (e) poduzima potrebne mjere kako bi se osigurala identifikacija serija i izbjeglo miješanje ili zamjena s ekološkim proizvodima, proizvodima iz prijelaznog razdoblja i neekološkim proizvodima;
 - (f) provodi radnje na ekološkim proizvodima ili proizvodima iz prijelaznog razdoblja samo nakon primjerenog čišćenja proizvodne opreme.
2. Detaljni zahtjevi u pogledu proizvodnje prerađene hrane za životinje
- 2.1 Ekološka krmiva ili krmiva proizvedena u prijelaznom razdoblju ne smiju ući u sastav ekološkog proizvoda za prehranu životinja istodobno kad i ista krmiva proizvedena neekološkim sredstvima.
- 2.2 Sva krmiva koja se upotrebljavaju ili prerađuju u ekološkoj proizvodnji ne smiju biti prethodno prerađena s pomoću kemijski sintetiziranih otapala.
- 2.3 Samo se neekološka krmiva podrijetlom od bilja, algi, životinja ili kvasca, krmiva mineralnog podrijetla te dodaci hrani za životinje i pomoćna sredstva u prerađi odobrena u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji mogu upotrebljavati u prerađi hrane za životinje.
- 2.4 Samo oni proizvodi za čišćenje i dezinfekciju koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u prerađi upotrebljavaju se u tu svrhu.

▼ M9

- Subjekti vode evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, vrstu i naziv proizvoda, njegove aktivne tvari i mjesto takve upotrebe.
- 2.5 Subjekti vode evidenciju o svim unosima upotrijebljenima u proizvodnji hrane za životinje. U slučaju proizvodnje mješovitih proizvoda, nadležnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi na raspolaganju su potpuni recepti/formule koji pokazuju količinu unosa i proizvoda.

▼B**Dio VI.: Vino**

1. Područje primjene
 - 1.1 Uz opća pravila proizvodnje utvrđena u člancima 9., 10., 11., 16. i 18., na ekološku proizvodnju proizvoda sektora vina kako je naveden u članku 1. stavku 2. točki (I) Uredbe (EU) br. 1308/2013 primjenjuju se i pravila utvrđena u ovom dijelu.
 - 1.2 Primjenjuju se uredbe Komisije (EZ) br. 606/2009 ⁽¹⁾ i (EZ) br. 607/2009 ⁽²⁾, osim ako je u ovom dijelu izričito navedeno drukčije.
2. Upotreba određenih proizvoda i tvari
 - 2.1 Proizvodi iz sektora vina proizvode se od ekoloških sirovina.
 - 2.2 Samo proizvodi i tvari koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji mogu se upotrebljavati za izradu proizvoda iz sektora vina, među ostalim i tijekom enoloških postupaka, procesa i načina obrade, podložno uvjetima i ograničenjima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1308/2013 i Uredbi (EZ) br. 606/2009, a posebno u Prilogu I.A potonjoj uredbi.

▼M9

- 2.3 Subjekti vode evidenciju o upotrebi svih proizvoda i tvari upotrijebljenih u proizvodnji vina te za čišćenje i dezinfekciju, uključujući datum ili datume upotrebe proizvoda, naziv proizvoda, njegove aktivne tvari i, prema potrebi, mjesto takve upotrebe.

▼B

3. Enološki postupci i ograničenja
 - 3.1 Ne dovodeći u pitanje odjeljke 1. i 2. ovog dijela i posebne zabrane i ograničenja predviđene u točkama 3.2., 3.3. i 3.4., dopušteni su samo enološki postupci, procesi i načini obrade, uključujući ograničenja predviđena u članku 80. i članku 83. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013, članku 3., člancima od 5. do 9. i člancima od 11. do 14. Uredbe (EZ) br. 606/2009 te u prilogima tim uredbama, koji su se upotrebljavali prije 1. kolovoza 2010.
 - 3.2 Zabranjena je upotreba sljedećih enoloških postupaka, procesa i načina obrade:
 - (a) djelomično koncentriranje postupkom hlađenja u skladu s dijelom I. odjeljkom B.1. točkom (c) Priloga VIII. Uredbi (EU) br. 1308/2013;
 - (b) uklanjanje sumpornog dioksida fizikalnim postupcima u skladu s točkom 8. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009;
 - (c) obrada elektrodijalizom kako bi se postigla stabilnost vina na tartarate u skladu s točkom 36. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 606/2009 od 10. srpnja 2009. o utvrđivanju određenih detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2008 u pogledu kategorija proizvoda od vinove loze, enoloških postupaka i primjenjivih ograničenja (SL L 193, 24.7.2009., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 607/2009 od 14. srpnja 2009. o utvrđivanju određenih detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2008 u pogledu zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, tradicionalnih izraza, označavanja i prezentiranja određenih proizvoda u sektoru vina (SL L 193, 24.7.2009., str. 60.).

▼B

- (d) djelomična dealkoholizacija vina u skladu s točkom 40. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009;
 - (e) obrada kationskim izmjenjivačima radi postizanja stabilnosti vina na tartarate u skladu s točkom 43. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009.
- 3.3 Dopuštena je upotreba sljedećih enoloških postupaka, procesa i načina obrade pod sljedećim uvjetima:
- (a) toplinska obrada u skladu s točkom 2. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009, pod uvjetom da temperatura ne premašuje 75 °C;
 - (b) centrifugiranje i filtracija, s inertnim sredstvima za filtriranje ili bez njih, u skladu s točkom 3. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009, pod uvjetom da veličina pora nije manja od 0,2 mikrometra.
- 3.4 Sve izmjene uvedene nakon 1. kolovoza 2010. u vezi s enološkim postupcima, procesima i načinima obrade predviđenima u Uredbi (EZ) br. 1234/2007 ili Uredbi (EZ) br. 606/2009 mogu se primjenjivati na ekološku proizvodnju vina tek nakon što se te mjere kao odobrene uključe u ovaj odjeljak i, prema potrebi, nakon ocjene u skladu s člankom 24. ove Uredbe.

Dio VII.: Kvasci koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje

Uz opća pravila proizvodnje utvrđena u člancima 9., 11., 16., 17. i 19., na ekološku proizvodnju kvasaca koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje primjenjuju se pravila utvrđena u ovom dijelu.

1. Opći zahtjevi
 - 1.1 Za proizvodnju ekološkog kvasca upotrebljavaju se samo ekološki proizvedeni supstrati. Međutim, do ►M3 31. prosinca 2024. ◀ dopušta se dodatak od najviše 5 % neekološkog ekstrakta kvasca ili autolizata u supstratu (izračunan u masi suhe tvari) za proizvodnju ekološkog kvasca ako subjekti nisu u mogućnosti pribaviti ekstrakt kvasca ili autolizat iz ekološke proizvodnje.
 - 1.2 Ekološki kvasac ne smije biti prisutan u ekološkoj hrani ili hrani za životinje zajedno s neekološkim kvascem.
 - 1.3 U proizvodnji, pripravicima i formulaciji ekološkog kvasca smiju se upotrebljavati sljedeći proizvodi i tvari:
 - (a) pomoćna sredstva u preradi koja su odobrena u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji;
 - (b) proizvodi i tvari iz dijela IV. točke 2.2.2. podtočaka (a), (b) i (e).
 - 1.4 Samo oni proizvodi za čišćenje i dezinfekciju koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u preradi upotrebljavaju se u tu svrhu.

▼M9

- 1.5 Subjekti vode evidenciju o svim proizvodima i tvarima upotrijebljenima u proizvodnji kvasca te za čišćenje i dezinfekciju, uključujući datum ili datume upotrebe proizvoda, naziv proizvoda, njegove aktivne tvari i mjesto takve upotrebe.

▼B*PRILOG III.***SAKUPLJANJE, PAKIRANJE, PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE
PROIZVODA**

1. Sakupljanje proizvoda i prijevoz u jedinice za pripremu

Subjekti mogu istodobno sakupljati ekološke proizvode, proizvode iz prijelaznog razdoblja i neekološke proizvode samo ako se poduzmu odgovarajuće mjere kojima se sprječava svako moguće miješanje ili zamjena ekoloških proizvoda, proizvoda iz prijelaznog razdoblja i neekoloških proizvoda te osigurava identifikacija ekoloških proizvoda i proizvoda iz prijelaznog razdoblja. Subjekt drži informacije koje se odnose na dane, sate i opseg prikupljanja te datum i vrijeme primitka proizvoda na raspolaganju kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi.

2. Pakiranje i prijevoz proizvoda do drugih subjekata ili jedinica

▼M5

2.1 Informacije koje je potrebno navesti

2.1.1 Subjekti moraju osigurati da se ekološki proizvodi i proizvodi iz prijelaznog razdoblja prevoze do drugih subjekata ili jedinica, među ostalim trgovaca na veliko i malo, samo u primjerenj ambalaži, kontejnerima ili vozilima koja su zatvorena tako da se sadržaj ne može promijeniti, a ni zamijeniti, bez manipulacije ili oštećenja plombe i s oznakom na kojoj je, ne dovodeći u pitanje sve druge oznake koje se zahtijevaju pravom Unije, navedeno sljedeće:

(a) naziv i adresa subjekta i, ako su različiti, vlasnika ili prodavatelja proizvoda;

(b) naziv proizvoda;

(c) naziv ili brojčana oznaka kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove kojima subjekt podliježe; i

(d) ako je relevantno, identifikacijska oznaka serije u skladu sa sustavom označivanja koji je ili odobren na nacionalnoj razini ili dogovoren s kontrolnim tijelom ili kontrolnom ustanovom i koji omogućuje povezivanje serije s evidencijom iz članka 34. stavka 5.

2.1.2 Subjekti moraju osigurati da smjese hrane za životinje odobrene u ekološkoj proizvodnji koje se prevoze do drugih subjekata ili poljoprivrednih gospodarstava, među ostalim trgovaca na veliko i malo, nose oznaku na kojoj je, ne dovodeći u pitanje sve druge oznake koje se zahtijevaju pravom Unije, navedeno sljedeće:

(a) informacije navedene u točki 2.1.1.;

(b) ako je relevantno, prema masi suhe tvari:

i. ukupni postotak ekološkog krmiva;

ii. ukupni postotak krmiva iz prijelaznog razdoblja;

iii. ukupni postotak krmiva koje nije obuhvaćeno točkama i. i ii.;

iv. ukupni postotak hrane za životinje poljoprivrednog podrijetla;

▼ M5

- (c) ako je relevantno, nazivi ekološkog krmiva;
- (d) ako je relevantno, nazivi krmiva iz prijelaznog razdoblja; i
- (e) za smjese hrane za životinje koja se ne može označiti u skladu s člankom 30. stavkom 6., upućivanje na to da se takva hrana za životinje može upotrebljavati u ekološkoj proizvodnji u skladu s ovom Uredbom.

- 2.1.3 Ne dovodeći u pitanje Direktivu 66/401/EEZ, subjekti osiguravaju da se na oznaci pakiranja mješavine sjemena krmnog bilja koja sadržava ekološko sjeme i sjeme iz prijelaznog razdoblja ili neekološko sjeme određenih različitih vrsta bilja za koje je izdano odobrenje u skladu s relevantnim uvjetima utvrđenima u dijelu I. točki 1.8.5. Priloga II. ovoj Uredbi, navodi informacija o točnim sastojcima mješavine, izraženima kao maseni postotak svake vrste i, prema potrebi, sorte sastojka.

Osim relevantnih zahtjeva iz Priloga IV. Direktivi 66/401/EEZ, te informacije uz oznake koje su propisane prvim stavkom ove točke uključuju i popis sastavnih vrsta mješavine koje su označene kao ekološke ili iz prijelaznog razdoblja. Minimalni ukupni maseni postotak ekološkog sjemena i sjemena iz prijelaznog razdoblja u mješavini iznosi najmanje 70 %.

Ako mješavina sadržava neekološko sjeme, na oznaci se mora nalaziti i sljedeća izjava: „Upotreba mješavine dopuštena je samo u okviru područja primjene odobrenja i na državnom području države članice nadležnog tijela koje je odobrilo upotrebu te mješavine u skladu s točkom 1.8.5. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda.”

Informacije iz točaka 2.1.1. i 2.1.2. mogu se navesti samo na pratećem dokumentu ako se takav dokument može nesporno povezati s ambalažom, kontejnerom ili prijevoznim sredstvom u kojem se proizvod prevozi. Taj prateći dokument sadržava informacije o dobavljaču ili prijevozniku.

▼ B

- 2.2 Zatvaranje ambalaže, kontejnera ili vozila nije potrebno ako:
- (a) se prijevoz odvija izravno između dvaju subjekata, a oba subjekta podliježu sustavu kontrole ekološke proizvodnje;
 - (b) se prevoze samo ekološki proizvodi ili samo proizvodi iz prijelaznog razdoblja;
 - (c) su proizvodi popraćeni dokumentom u kojemu su navedene informacije koje se zahtijevaju točkom 2.1.; i
 - (d) i subjekt pošiljatelj i subjekt primatelj o takvom prijevozu vode pisanu evidenciju koja je na raspolaganju kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi.
3. Posebna pravila za prijevoz hrane za životinje u druge proizvodne jedinice ili jedinice za pripremu ili skladišne prostore

Kada prevoze hranu za životinje u druge proizvodne jedinice ili jedinice za pripremu ili skladišne prostore, subjekti osiguravaju da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

▼ B

- (a) tijekom prijevoza, ekološki proizvedena hrana za životinje, hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja i neekološka hrana za životinje moraju biti učinkovito fizički odvojene;
- (b) vozila ili kontejneri u kojima su se prevozili neekološki proizvodi smiju se upotrebljavati za prijevoz ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja samo ako:
 - i. su prije početka prijevoza ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja provedene prikladne mjere čišćenja čija je učinkovitost provjerena te ako subjekti vode evidenciju o tim radnjama;
 - ii. su provedene sve primjerene mjere ovisno o rizicima procijenjenima u skladu s mehanizmima kontrola, a subjekti, prema potrebi, jamče da se neekološki proizvodi ne mogu staviti na tržište s oznakom koja upućuje na ekološku proizvodnju;
 - iii. subjekt o takvom prijevozu vodi pisanu evidenciju koja je na raspolaganju kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi;
- (c) prijevoz gotove ekološke hrane za životinje ili hrane za životinje iz prijelaznog razdoblja fizički je ili vremenski odvojen od prijevoza drugih gotovih proizvoda;
- (d) tijekom prijevoza evidentira se početna količina proizvoda i svaka pojedinačna isporučena količina tijekom kruga isporuke.

4. Prijevoz žive ribe

- 4.1 Živa se riba prevozi u prikladnim bazenima s čistom vodom koja udovoljava njihovim fiziološkim potrebama u pogledu temperature i otopljenog kisika.
- 4.2 Prije prijevoza ribe i ribljih proizvoda iz ekološkog uzgoja bazeni se moraju temeljito očistiti, dezinficirati i isprati.
- 4.3 Radi izbjegavanja stresa poduzimaju se mjere predostrožnosti. Tijekom prijevoza gustoća ne smije doseći razinu koja šteti vrsti koja se prevozi.
- 4.4 Za radnje iz točaka 4.1., 4.2. i 4.3. vodi se evidencija.

5. ► **C6** Zaprimanje proizvoda od drugih subjekata ili jedinica ◀

Po primitku ekološkog proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja subjekt provjerava jesu li ambalaža, kontejner ili vozilo zatvoreni ako se to zahtijeva te jesu li stavljene oznake predviđene odjeljkom 2.

Subjekt unakrsno provjerava podatke na oznaci iz odjeljka 2. u odnosu na podatke u pratećim dokumentima. Rezultat tih provjera izričito se navodi u evidenciji iz članka 34. stavka 5.

6. Posebna pravila za zaprimanje proizvoda iz treće zemlje

Ako se ekološki proizvodi ili proizvodi iz prijelaznog razdoblja uvoze iz treće zemlje, prevoze se u odgovarajućoj ambalaži ili kontejnerima, koji su zatvoreni tako da je spriječena zamjena sadržaja i koji nose identifikacijsku oznaku izvoznika i sve druge naznake i brojeve koji služe za identifikaciju serije, te im je prema potrebi priložena potvrda o kontrolnom pregledu za uvoz iz trećih zemalja.

▼B

Po zaprimanju ekološkog proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja uvezenog iz treće zemlje fizička ili pravna osoba kojoj se isporučuje uvezena pošiljka i koja je zaprima u svrhu daljnje pripreme ili stavljanja na tržište mora provjeriti jesu li ambalaža ili kontejner zatvoreni, a kod proizvoda uvezenih u skladu s člankom 45. stavkom 1. točkom (b) podtočkom iii. mora provjeriti je li potvrdom o inspekciji iz tog članka obuhvaćen tip proizvoda koji se nalazi u pošiljci. Rezultat te provjere izričito se navodi u evidenciji iz članka 34. stavka 5.

7. Skladištenje proizvoda
- 7.1 Prostorima za skladištenje proizvodâ upravlja se tako da se osigura identifikacija serija i izbjegne svako miješanje ili onečišćenje s proizvodima ili tvarima koji nisu u skladu s pravilima ekološke proizvodnje. Ekološki proizvodi i proizvodi iz prijelaznog razdoblja u svakom trenutku moraju biti jasno prepoznatljivi.
- 7.2 U ekološkim proizvodnim jedinicama ili proizvodnim jedinicama u prijelaznom razdoblju za uzgoj bilja i stoke ne smiju se skladištiti sirovine ili tvari osim onih koje su odobrene u skladu s člancima 9. i 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji.
- 7.3 Na poljoprivrednim gospodarstvima ili gospodarstvima akvakulture smiju se skladištiti alopatski ►C7 veterinarski lijekovi ◄, uključujući antibiotike, pod uvjetom da ih je propisao veterinar u vezi s liječenjem iz Priloga II. dijela II. točke 1.5.2.2 i dijela III. točke 3.1.4.2. podtočke (a), da se skladište na mjestu koje je pod nadzorom i da su upisani u evidenciju iz članka 34. stavka 5.
- 7.4 Ako subjekti postupaju s ekološkim proizvodima, proizvodima iz prijelaznog razdoblja ili neekološkim proizvodima u bilo kojoj kombinaciji, a ekološki proizvodi ili proizvodi iz prijelaznog razdoblja skladište se u skladišnim objektima u kojima se skladište i drugi poljoprivredni ili prehrambeni proizvodi:
 - (a) ekološki proizvodi ili proizvodi iz prijelaznog razdoblja drže se odvojeno od drugih poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda;
 - (b) poduzimaju se sve mjere kako bi se osigurala identifikacija pošiljaka i izbjeglo miješanje ili zamjena s ekološkim proizvodima, proizvodima iz prijelaznog razdoblja i neekološkim proizvodima;
 - (c) prije skladištenja ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja provedene su prikladne mjere čišćenja čija je učinkovitost provjerena, a subjekti vode evidenciju o tim radnjama;
- 7.5 Samo oni proizvodi za čišćenje i dezinfekciju koji su odobreni u skladu s člankom 24. za upotrebu u ekološkoj proizvodnji upotrebljavaju se u skladišnim objektima u tu svrhu.

*PRILOG IV.***IZRAZI IZ ČLANKA 30.**

BG:	биологичен.
ES:	ecológico, biológico, orgánico.
CS:	ekologické, biologické.
DA:	økologisk.
DE:	ökologisch, biologisch.
ET:	mahe, ökoloogiline.
EL:	βιολογικό.
EN:	organic.
FR:	biologique.
GA:	orgánach.
HR:	ekološki.
IT:	biologico.
LV:	biolòģisks, ekolòģisks.
LT:	ekologiškas.
LU:	biologesch, ökologesch.
HU:	ökológiai.
MT:	organiku.
NL:	biologisch.
PL:	ekologiczne.
PT:	biológico.
RO:	ecologic.
SK:	ekologické, biologické.
SL:	ekološki.
FI:	luonnonmukainen.
SV:	økologisk.

▼B*PRILOG V.***ZNAK EUROPSKE UNIJE ZA EKOLOŠKU PROIZVODNJU I BROJČANE OZNAKE**

1. Znak

- 1.1 Znak Europske unije za ekološku proizvodnju mora biti u skladu s modelom navedenim u nastavku:

- 1.2 Referentna boja u bojama Pantone je Pantone zelena br. 376 i zelena (50 % cijan + 100 % žuta) kada se upotrebljava četverbojni tisak.
- 1.3 Znak Europske unije za ekološku proizvodnju može se upotrebljavati i u crno-bijeloj varijanti kako je prikazano samo kada upotreba obojenog znaka nije praktično izvediva:

- 1.4 Ako su boja pozadine na ambalaži ili oznaka tamni, simboli se mogu upotrijebiti u negativu koristeći se bojom pozadine na ambalaži ili oznaci.
- 1.5 Ako se upotrebljava znak u boji na obojenoj pozadini, zbog čega je teško vidljiv, može se upotrebljavati vanjska linija razgraničenja oko znaka kako bi se poboljšao kontrast s bojom pozadine.
- 1.6 Ako su oznake na ambalaži jednobojne, znak Europske unije za ekološku proizvodnju može se upotrijebiti u istoj boji.

▼B

- 1.7 Znak Europske unije za ekološku proizvodnju mora biti najmanje 9 mm visok i najmanje 13,5 mm širok; omjer između visine i širine mora uvijek biti 1: 1,5. Iznimno se najmanja moguća veličina može reducirati na visinu od 6 mm za vrlo male ambalaže.
- 1.8 Znak Europske unije za ekološku proizvodnju može se povezati s grafičkim ili tekstualnim elementima koji se odnose na ekološku proizvodnju, pod uvjetom da se tim elementima ne preoblikuje niti mijenja priroda znaka Europske unije za ekološku proizvodnju ni bilo koja oznaka utvrđena u skladu s člankom 32. Ako se upotrebljava u povezanosti s nacionalnim ili privatnim znakovima u zelenoj boji koja je drukčija od referentne boje iz točke 1.2., znak Europske unije za ekološku proizvodnju može se upotrebljavati u toj nereferentnoj boji.
2. Brojčane oznake

Brojčane oznake imaju sljedeći opći format:

AB-CDE-999

pri čemu je:

- (a) „AB” ISO oznaka zemlje u kojoj se provode kontrole;
- (b) „CDE” troslovni izraz koji određuje Komisija ili svaka država članica, kao što su „bio” ili „eko” ili „org” ili „eko”, kojim se uspostavlja povezanost s ekološkom proizvodnjom; i
- (c) „999” referentni broj koji se sastoji od najviše tri znamenke, a dodjeljuje ga:
- i. nadležno tijelo svake države članice kontrolnim tijelima ili kontrolnim ustanovama kojima je delegiralo zadaće kontrole;
 - ii. Komisija:
 - kontrolnim tijelima i kontrolnim ustanovama koje je Komisija priznala u skladu s člankom 46.,
 - nadležnim tijelima trećih zemalja koje je Komisija priznala u skladu s člankom 48.

▼ **M12***PRILOG VI.***MODEL CERTIFIKATA****CERTIFIKAT U SKLADU S ČLANKOM 35. STAVKOM 1. UREDBE (EU) 2018/848 O EKOLOŠKOJ PROIZVODNJI I OZNAČIVANJU EKOLOŠKIH PROIZVODA****Dio I.: Obavezni podaci**

1. Broj dokumenta	2. (odabrati odgovarajuću mogućnost) — Subjekt — Skupina subjekata – vidjeti točku 9.
3. Naziv i adresa subjekta ili skupine subjekata:	4. Naziv i adresa nadležnog tijela ili, prema potrebi, kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove subjekta ili skupine subjekata i brojčana oznaka u slučaju kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove:
5. Aktivnost subjekta ili skupine subjekata (odabrati odgovarajuću mogućnost) — proizvodnja — priprema — distribucija/stavljanje na tržište — skladištenje — uvoz — izvoz	
6. Kategorije proizvoda iz članka 35. stavka 7. Uredbe (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i proizvodne metode (odabrati odgovarajuću mogućnost) (a) neprerađeno bilje i biljni proizvodi, uključujući sjemenje i drugi biljni reprodukcijski materijal Proizvodna metoda: ☐ ekološka proizvodnja osim tijekom prijelaznog razdoblja ☐ proizvodnja tijekom prijelaznog razdoblja ☐ ekološka proizvodnja s neekološkom proizvodnjom (b) stoka i neprerađeni proizvodi stočnog podrijetla Proizvodna metoda: ☐ ekološka proizvodnja osim tijekom prijelaznog razdoblja ☐ proizvodnja tijekom prijelaznog razdoblja ☐ ekološka proizvodnja s neekološkom proizvodnjom (c) alge i neprerađeni proizvodi akvakulture Proizvodna metoda: ☐ ekološka proizvodnja osim tijekom prijelaznog razdoblja ☐ proizvodnja tijekom prijelaznog razdoblja ☐ ekološka proizvodnja s neekološkom proizvodnjom (d) prerađeni poljoprivredni proizvodi, uključujući proizvode akvakulture, koji se upotrebljavaju za prehrambene svrhe Proizvodna metoda: ☐ proizvodnja ekoloških proizvoda ☐ proizvodnja proizvoda iz prijelaznog razdoblja ☐ ekološka proizvodnja s neekološkom proizvodnjom	

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (SL L 150, 14.6.2018., str. 1.).

▼ **M12**

(e) hrana za životinje

Proizvodna metoda:

- proizvodnja ekoloških proizvoda
- proizvodnja proizvoda iz prijelaznog razdoblja
- ekološka proizvodnja s neekološkom proizvodnjom

(f) vino

Proizvodna metoda:

- proizvodnja ekoloških proizvoda
- proizvodnja proizvoda iz prijelaznog razdoblja
- ekološka proizvodnja s neekološkom proizvodnjom

(g) drugi proizvodi navedeni na popisu u Prilogu I. Uredbi (EU) 2018/848 ili proizvodi koji nisu obuhvaćeni prethodnim kategorijama

Proizvodna metoda:

- proizvodnja ekoloških proizvoda
- proizvodnja proizvoda iz prijelaznog razdoblja
- ekološka proizvodnja s neekološkom proizvodnjom

Ovaj je dokument izdan u skladu s Uredbom (EU) 2018/848 kako bi se potvrdilo da subjekt ili skupina subjekata (odabrati odgovarajuću mogućnost) ispunjava zahtjeve te uredbe.

7. Datum, mjesto

Naziv i potpis nadležnog tijela koje izdaje certifikat ili, prema potrebi, kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove, ili kvalificirani elektronički pečat:

8. Certifikat je valjan od [umetnuti datum] do [umetnuti datum]

9. Popis članova skupine subjekata kako je definirano u članku 36. Uredbe (EU) 2018/848

Ime člana	Adresa ili drugi način identifikacije člana

Dio II.: Podaci koji nisu obavezni

Ispunjava se jedan ili više elemenata ako je tako odlučilo nadležno tijelo ili, prema potrebi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova koja izdaje certifikat subjektu ili skupini subjekata u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) 2018/848.

1. Registar proizvođa

Naziv proizvoda i/ili oznaka kombinirane nomenklature (KN) iz Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2658/87 ⁽¹⁾ za proizvode obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EU) 2018/848	☐ ekološko ☐ iz prijelaznog razdoblja

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

▼ **M12**

2. količina proizvoda

Naziv proizvoda i/ili oznaka KN iz Uredbe (EEZ) br. 2658/87 za proizvode obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EU) 2018/848	☐ ekološko ☐ iz prijelaznog razdoblja	Količina procijenjena u kilogramima, litrama ili, ako je to relevantno, broju jedinica

3. Podaci o zemljištu

Naziv proizvoda	☐ ekološko ☐ iz prijelaznog razdoblja ☐ neekološko	Površina u hektarima

4. Popis objekata ili jedinica u kojima subjekti ili skupina subjekata obavljaju aktivnost

Adresa ili geolokacija	Opis aktivnosti iz dijela I. točke 5.

5. Podaci o aktivnosti koju obavlja subjekt ili skupina subjekata te o tome obavljaju li se za vlastite potrebe ili u svojstvu podugovaratelja koji ih obavlja za drugog subjekta, a podugovaratelj je odgovoran za njih

Opis aktivnosti iz dijela I. točke 5.	☐ Obavljanje aktivnosti za vlastite potrebe ☐ Obavljanje aktivnosti u svojstvu podugovaratelja koji ih obavlja za drugog subjekta, a podugovaratelj je odgovoran za njih

▼ M12

6. Podaci o aktivnostima treće strane kojoj su te aktivnosti povjerene kao podugovaratelju u skladu s člankom 34. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/848

Opis aktivnosti iz dijela I. točke 5.	☐ Subjekt ili skupina subjekata i dalje su odgovorni ☐ Odgovorna je treća strana koja je podugovaratelj

7. Popis podugovaratelja koji obavljaju aktivnosti za subjekta ili skupinu subjekata u skladu s člankom 34. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/848 za koje su subjekt ili skupina subjekata i dalje odgovorni kad je riječ o ekološkoj proizvodnji i za koje tu odgovornost nisu prenijeli na podugovaratelja

Naziv i adresa	Opis aktivnosti iz dijela I. točke 5.

8. Podaci o akreditaciji kontrolne ustanove u skladu s člankom 40. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/848

(a) naziv akreditacijskog tijela;

(b) poveznica na potvrdu o akreditaciji.

9. Ostali podaci
